Νομοθετικό Διάταγμα 187/1973 «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου» (ΦΕΚ Α' 261/3.10.1973)

ΑΡΘΡΟΝ ΜΟΝΟΝ

Κυρούται εν όλω ο υπό της δυνάμει του Α.Ν. 447/1968 και δια των υπ' αριθ. 95308/4068/22.10.1968 και 116659/5228/17.12.1968 αποφάσεων ΥΕΝ συσταθείσης επιτροπής συνταχθείς «Κώδιξ Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου», έχων ούτω:

ΚΩΔΙΞ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 1

Τα της ναυτιλίας διέπονται, εξ απόψεως Δημοσίου Δικαίου, υπό των διατάξεων του παρόντος Κώδικος και των ειδικών περί αυτής νόμων.

Άρθρον 2

1. Όπου του παρόντος Κώδικος αναφέρεται ο Υπουργός ή Υπουργείον νοείται ο Υπουργός ή το Υπουργείον Ναυτιλίας- Μεταφορών και Επικοινωνιών (ΥΠΝΜΕ), όπου δε προβλέπεται η έκδοσις Π.Διαταγμάτων ή Αποφάσεων, ταύτα εκδίδονται προτάσει του Υπουργού Ναυτιλίας – Μεταφορών και Επικοινωνιών (ΥΠΝΜΕ) εκτός εάν άλλως ορίζεται.
2. Επί θεμάτων αρμοδιότητος Ναυτικής Εργασίας τα σχετικά Π.Διατάγματα και αποφάσεις εκδίδονται προτάσει του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας (ΥΠΕΘΟ) και του Υπουργού Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΠΛΟΙΑ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α
ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρον 3
Έννοια του πλοίου

1. Πλοίον, κατά την έννοια του παρόντος Κώδικος, είναι παν σκάφος, προορισμένον όπως μετακινείται επί του ύδατος προς μεταφοράν προσώπων ή πραγμάτων, ρυμούλκησιν, επιθαλάσσιον αρωγήν, αλιείαν, αναψυχήν, επιστημονικάς ερεύνας ή άλλον σκοπόν.
2. Τα πλοία, αναλόγως του μέσου κινήσεως, του ειδικού προορισμού των, της εκτάσεως πλόων ή άλλων κριτηρίων, διακρίνονται εις κατηγορίας κατά τα δια Π.Διατάγματος οριζόμενα.

Άρθρον 4
Έννοια του βοηθητικού ναυπηγήματος

1. Βοηθητικόν ναυπήγημα είναι παν πλωτόν κατασκεύασμα ανεξαρτήτως χωρητικότητος προορισμένον να χρησιμοποιείται εν σταθερά παραμονή συνήθως εντός των λιμένων ή όρμων, δια σκοπούς βοηθητικούς της ναυτιλίας (πλωταί δεξαμεναί, πλωτοί γερανοί, βυθοκόροι, πλωταί αποβάθραι, φαρόπλοια κλπ.).
2. Τα βοηθητικά ναυπηγήματα, αναλόγως του ειδικού προορισμού των ή άλλων κριτηρίων, διακρίνονται εις κατηγορίας κατά τα δια Π.Διατάγματος οριζόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β

Άρθρον 5
Εθνικότης του πλοίου
Όροι αναγνωρίσεως πλοίων ως Ελληνικών

1. Αναγνωρίζονται ως ελληνικά τα πλοία που ανήκουν σε ποσοστό που υπερβαίνει τα πενήντα εκατοστά σε έλληνες υπηκόους ή σε ελληνικά νομικά πρόσωπα ή σε υπηκόους των λοιπών Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε Εταιρείες των λοιπών κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 48 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μετά από αίτηση των πλοιοκτητών τους, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό τίτλο κτήσης κυριότητας.
2. Προκειμένου περί εταιρειών των λοιπών Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αναγνώριση του εμπορικού πλοίου ως ελληνικού απαιτείται η εγκατάστασή τους κατά την έννοια του άρθρου 43 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ενώ για τα φυσικά πρόσωπα των λοιπών Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης η απαίτηση εγκατάστασης πρέπει να εκπληρωθεί μέχρι τη στιγμή της νηολόγησης του πλοίου. Στο πλαίσιο αυτό η διαχείριση του πλοίου απαιτείται να ασκείται από την Ελλάδα. Ο οριζόμενος κατά τη νηολόγηση του πλοίου εκπρόσωπος ή εγγυητής καθώς επίσης το φυσικό πρόσωπο ή ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου, το οποίο ασκεί τη διαχείριση, θα είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα.
3. Οι διατάξεις του παρόντος έχουν ανάλογη εφαρμογή και στους υπηκόους ή τις εταιρείες των Κρατών - Μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ).
4. Εάν το έγγραφο μεταβίβασης της κυριότητας του πλοίου καταρτίστηκε στην αλλοδαπή, για την καταχώρησή του στο Νηολόγιο απαιτείται θεώρηση από Προξενική Αρχή ή Επισημείωση (APOSTILLE) σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση της Χάγης του 1961.
5. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, καθορίζονται τα σχετικά με την αναγνώριση Ελληνικών πλοίων ως επιβατηγών.
[Το άρθρο 5 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το ΠΔ 11/2000 (ΦΕΚ Α' 11)]

Άρθρον 6
Νηολόγησις

1. Η αναγνώρισις πλοίου ως ελληνικού συντελείται δια της εγγραφής αυτού εις νηολόγιον, τηρούμενον υπό Λιμενικής Αρχής εν τη ημεδαπή ή τοιαύτης εν τη αλλοδαπή οριζομένης δια Π. Διατάγματος, εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Εξωτερικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, αι σχετικαί διατάξεις του Κώδικος του Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου.
2. Τα εγγραφόμενα εις τα νηολόγια των εν τη αλλοδαπή Λιμενικών Αρχών πλοία, δέον όπως εντός προθεσμίας ενός έτους μετανηολογηθούν εις τα νηολόγια εσωτερικού.
3. Το όνομα του πλοίου ορίζεται υπό του πλοιοκτήτου.

Άρθρον 7
Έγγραφον εθνικότητος

1. Υπό της αναγνωρισάσης το πλοίον Αρχής εκδίδεται έγγραφον εθνικότητος περιλαμβάνον τα κύρια χαρακτηριστικά εξειδικεύσεως του πλοίου (όνομα, χωρητικότης, αριθμός και λιμήν νηολογήσεως κλπ.), στοιχεία πλοιοκτήτου ως και άλλα στοιχεία δια Π.διατάγματος οριζόμενα, αναγόμενα εις την τεχνικήν περιγραφήν του πλοίου.
2. Το έγγραφο εθνικότητος φυλάσσεται πάντοτε επί του πλοίου.

Άρθρον 8
Εξωτερικά γνωρίσματα του πλοίου

Το αναγνωρισθέν ως ελληνικόν πλοίον φέρει υποχρεωτικώς αναγεγραμμένα επί της εξωτερικής επιφανείας του το όνομα και τον λιμένα νηολογήσεως κατά τα δια υπουργικών αποφάσεων οριζόμενα.

Άρθρον 9
Προσωρινόν έγγραφον εθνικότητος

1. Επιτρέπεται η υπό Λιμενικών ή Προξενικών Αρχών έκδοσις προσωρινού εγγράφου εθνικότητος εις πλοία, δια τα οποία υφίστανται μεν όροι αναγνωρίσεως αυτών ως ελληνικών, δεν καθίσταται όμως αύτη αμέσως εφικτή.
2. Η διάρκεια της ισχύος του προσωρινού εγγράφου εθνικότητος ορίζεται εν αυτώ, δεν δύναται δε να είναι ανωτέρα των έξι μηνών.
3. Η χορηγήσασα το προσωρινόν έγγραφον αρχή διαβιβάζει αμελλητί τον οικείον φάκελλον εις την Ελληνικήν λιμενικήν αρχήν ένθα θα νηολογηθή το πλοίον.
4. Η έκδοσις προσωρινού εγγράφου εθνικότητος ανακοινούται αμέσως εις το Υπουργείον, δυνάμενον, εάν συντρέχουν αποχρώντες λόγοι, να συντάμνη ή παρατείνη τη διάρκειαν της ισχύος αυτού.

Άρθρον 10
Σημαία

Μόνον πλοία εγγεγραμμένα εις το ελληνικόν νηολόγιον ή εις ας χορηγήθηκαν προσωρινά ναυτιλιακά έγγραφα εν ισχύ, φέρουν την ελληνικήν σημαίαν.

Άρθρον 11
Δικαιώματα πλοίων υπό ελληνικήν σημαίαν

1. Αποκλειστικά δικαιώματα των υπό ελληνικήν σημαίαν πλοίων είναι:
α) η μεταξύ ελληνικών λιμένων μεταφορά προσώπων και πραγμάτων(ακτοπλοΐα) κατά τα εν τω κεφαλαίω «περί ακτοπλοΐας» οριζόμενα,
[Το εδάφιο α' καταργήθηκε με το άρθρο τέταρτο ΠΔ 344/2003]
β) εντός ή μεταξύ των ελληνικών χωρικών υδάτων:
αα) πάσης φύσεως ρυμουλκικαί εργασίαι κατά τα ειδικότερον εν τω άρθρω 188 οριζόμενα,
ββ) παροχή επιθαλασσίου αρωγής ως και η διεξαγωγή ναυαγωσωστικών εργασιών κατά τα εν τω άρθρω 189 οριζόμενα,
γγ) αλιεία ως και πάσα άλλη εργασία.
2. Περί των ανωτέρω εν περίπτ. β' θεμάτων εφαρμόζονται και αι εκάστοτε ισχύουσαι ειδικαί διατάξεις.

Άρθρον 12
Μεταβολή στοιχείων νηολογήσεως

1. Μεταβολή ονόματος πλοίου ή μετανηολόγησις πλοίου από λιμένος εις λιμένα επιτρέπεται κατά τα δια Π.Διατάγματος οριζόμενα.
2. Μεταβολαί των κατά το άρθρον 6 εγγεγραμμένων εν τω νηολογίω στοιχείων γνωστοποιούνται εγγράφως και αμελλητί υπό του πλοιοκτήτου προς την Λιμενικήν Αρχήν του λιμένος νηολογήσεως μετά των οικείων δικαιολογητικών, προς ενέργειαν των αναγκαίων μεταβολών.

Άρθρον 13
Αντικατάστασις εγγράφου εθνικότητος

1. Νέον έγγραφον εθνικότητος εκδίδεται:

α) λόγω μεταβολής στοιχείων εκ των διαλαμβανομένων, κατά το άρθρον 7,εν τω εγγράφω εθνικότητος. Εν τη περιπτώσει ταύτη επιστρέφεται το παλαιόν εις την Λιμενικήν Αρχήν του λιμένος νηολογήσεως.
β) λόγω απωλείας, καταστροφής ή φθοράς του προηγουμένως εκδοθέντος, βεβαιουμένης ενόρκως υπό του πλοιοκτήτου ή του πλοιάρχου ενώπιον ειρηνοδίκου ή συμβολαιογράφου ή Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής.
γ) επί πάσης μεταβιβάσεως της κυριότητος του πλοίου, μερικής ή ολικής.
2. Εν περιπτώσει αντικαταστάσεως του εγγράφου εθνικότητος λόγω φθοράς ή αλλαγής πλοιοκτησίας, το αντικαθιστάμενον επιστρέφεται εις την Λιμενικήν Αρχήν του λιμένος νηολογήσεως. Εν τω νέω εγγράφω εθνικότητος μνημονεύεται η αιτία της εκδόσεως αυτού.

Άρθρον 14
Απόδειξις ιθαγενείας νέου πλοιοκτήτου

Δια την εγγραφήν εις το οικείον νηολόγιον τίτλου μεταβιβάσεως της κυριότητος του πλοίου, εν όλω ή εν μέρει, απαιτείται και η προσκόμισις πιστοποιητικού ή άλλου αποδεικτικού περί της ελληνικής ιθαγενείας του προς ον η μετάθεσις της κυριότητος κατά τον χρόνον της εγγραφής. Η παρούσα διάταξις δεν έχει εφαρμογήν επί των προβλεπομένων υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 5 εξαιρέσεων.

Άρθρον 15
Εκποίησις ή υποθήκευσις πλοίου εις αλλοδαπούς

1. Εν περιπτώσει πολέμου ή επιστρατεύσεως, γενικής ή μερικής, δύναται δια Π.Διατάγματος εκδιδομένου προτάσει του Υπουργικού Συμβουλίου να ορισθή ότι απαιτείται προηγουμένη άδεια του Υπουργού δια την συμβατικήν εκποίησιν ή υποθήκευσιν του πλοίου εν όλω ή εν μέρει προς ορισμένης εθνικότητος αλλοδαπούς, δι' ορισμένην χρονικήν διάρκειαν ή δι' ορισμένον τύπον πλοίου.
2. Προκειμένου περί επιβατηγών σιδηρών ακτοπλοϊκών πλοίων, επιβατηγών, οχηματαγωγών, ρυμουλκών και ναυαγοσωστικών, απαιτείται οπωσδήποτε άδεια του Υπουργού δια την συμβατικήν εκποίησιν ή υποθήκευσιν αυτού εις αλλοδαπούς. Επί πλωτών ναυπηγημάτων, εν τη έννοια του Κ.Ι.Ν.Δ., απαιτείται δια την προς αλλοδαπούς συμβατικήν εκποίησιν άδεια του Υπουργού.

Άρθρον 16
Λόγοι απωλείας εθνικότητος

1. Η ελληνική εθνικότης του πλοίου απόλλυται όταν εκλείπουν οι όροι κτήσεως αυτής, οι προβλεπόμενοι υπό του άρθρου 5.
2. Όταν η κυριότης πλοίου περιέρχεται εις αλλοδαπούς κατά πεντήκοντα ακριβώς εκατοστά εκ συμβατικής αιτίας, η μεταβίβασις της κυριότητος είναι αυτοδικαίως άκυρος κατά ποσοστόν μεν ενός εκατοστού, εάν το μεταβιβασθέν και προκαλέσαν την ισότητα των μερίδων ποσοστόν είναι μείζον του ενός εκατοστού, κατ' αυτό δε τούτο το μεταβιβασθέν και προκαλέσαν την ισότητα των μερίδων ποσοστόν, εάν τούτο είναι ίσον ή έλασσον του ενός εκατοστού.
3. Όταν η μεταβίβασις της κυριότητος εις αλλοδαπούς προέρχεται εκ μη συμβατικής αιτίας, το μεταβιβασθέν και προκαλέσαν την ισότητα μερίδιον των αλλοδαπών περιορίζεται αναλόγως, κατά τα εν τη προηγουμένη παραγράφω οριζόμενα. Εν τη περιπτώσει ταύτη το ποσοστόν, καθ' ο περιορίζεται, ως ανωτέρω, το μερίδιον των αλλοδαπών, προσαυξάνει την μερίδα των ημεδαπών κατά λόγον της επί της κυριότητος του πλοίου μερίδος των, επί αποζημιώσει καθοριζομένη υπό του Πρωτοδικείου Πειραιώς ή του Πρωτοδικείου του λιμένος νηολογήσεως του πλοίου.

Άρθρον 17
Γνωστοποίησις απωλείας εθνικότητος

1. Η απώλεια της ελληνικής εθνικότητος πλοίου γνωστοποιείται αμελλητί, δι' εγγράφου δηλώσεως, προς την Λιμενικήν Αρχήν του λιμένος νηολογήσεως, επισυναπτομένου εις αυτήν επισήμου αντιγράφου του τίτλου ή του εγγράφου, του πιστοποιούντος την απώλειαν.
2. Υπόχρεος προς υποβολήν της ανωτέρω δηλώσεως είναι ο Έλλην πλοιοκτήτης, εν περιπτώσει δε απωλείας της εθνικότητος, επελθούσης αιτία θανάτου, ο καθολικός αυτού διάδοχος.

Άρθρον 18
Διαγραφή πλοίου εκ του νηολογίου

1. Ελληνικόν πλοίον διαγράφεται εκ του οικείου νηολογίου:
α) επί απωλείας της ελληνικής εθνικότητος,
β) επί απωλείας του πλοίου,
γ) επί διαλύσεως του πλοίου οπωσδήποτε επερχομένης,
δ) επί ελλείψεως ειδήσεων περί του πλοίου επί εξάμηνον από της τελευταίας πληροφορίας, εις ην περίπτωσιν πιθανολογείται σφόδρα η απώλεια αυτού.
2. Η διαγραφή ενεργείται τη αιτήσει του ενδιαφερομένου ή αυτεπαγγέλτως υπό της αρχής του λιμένος νηολογήσεως, κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού, μετά σχετικήν έρευναν των επαγομένων την διαγραφήν περιστατικών.

Άρθρον 19
Ακύρωσις διαγραφής

1. Πλοίον, διαγραφέν εκ του νηολογίου ένεκεν απωλείας, εφ' όσον ήθελε μεταγενεστέρως ανελκυσθή, θεωρείται μη διαγραφέν, ακυρουμένης, έκτοτε δι' αποφάσεως του Υπουργού, της προηγουμένης διαγραφής του.
2. Το αυτό ισχύει και προκειμένου περί πλοίου, διαγραφέντος εκ του νηολογίου εις την περίπτωσιν δ' της παρ. 1 του προηγουμένου άρθρου, εφ'όσον ήθελον ληφθή ειδήσεις περί υπάρξεως αυτού.

Άρθρον 20
Θέματα ρυθμιστέα δια Π.Διαταγμάτων

Δια Π. Διαταγμάτων ορίζονται:
α) αι αρμόδιοι προς αναγνώρισιν ελληνικών πλοίων Λιμενικαί Αρχαί,
β) αι διακρίσεις των νηολογίων κατά κατηγορίας πλοίων,
γ) ο τύπος των εν τοις νηολογίοις πράξεων και εγγραφών,
δ) ο τύπος του εγγράφου εθνικότητος,
ε) τα της απονομής εις πλοία διεθνών διακριτικών σημάτων,
στ) τα της μεταγραφής εκ των υφισταμένων νηολογίων και αστυνομικών βιβλίων (λεμβολόγια, βιβλία φορτηγίδων κλπ.) εις τα κατά τας διατάξεις του παρόντος καταρτισθησόμενα νηολόγια,
ζ) τα της τηρήσεως γενικών μητρώων πλοίων παρά τω Υπουργείω,
θ) αι αρμόδιαι Λιμενικαί Αρχαί εν τη ημεδαπή ή αλλοδαπή προς τήρησιν ναυτικών υποθηκολογίων, βιβλίων εκθέσεων και βιβλίων κατασχέσεων,
ι) ο τύπος των εν τοις ναυτικοίς υποθηκολογίοις, βιβλίοις εκθέσεων ή κατασχέσεων πράξεων και εγγραφών, ο τρόπος τηρήσεως αυτών ως και πάσα άλλη λεπτομέρεια,
ια) αι αρμόδιαι Αρχαί δια την εποπτείαν, έλεγχον και επιθεώρησιν της κανονικής τηρήσεως των νηολογίων και ναυτικών υποθηκολογίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ
ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΙΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Άρθρον 21
Σκάφη υποκείμενα εις καταμέτρησιν

1. Της εγγραφής πλοίου ή βοηθητικού ναυπηγήματος εις το νηολόγιον ή το βιβλίον φορτηγίδων, αντιστοίχως, προηγείται καταμέτρησις της χωρητικότητος αυτού.
2. Χωρητικότης είναι ο όγκος των χώρων του πλοίου ή του βοηθητικού ναυπηγήματος. Τα των διακρίσεων και της καταμετρήσεως αυτών ορίζονται δια Π.Διατάγματος.

Άρθρον 22
Χωρητικότης πλοίων μετά δύο ή περισσοτέρων καταστρωμάτων

Πλοία μετά δύο ή περισσοτέρων πλήρων καταστρωμάτων, δύνανται να έχουν δύο ζεύγη χωρητικοτήτων κατά τα ειδικότερον δια Π.Διατάγματος οριζόμενα.

Άρθρον 23
Υποχρεώσεις εφοπλιστού, πλοιάρχου και πράκτορος

Ο εφοπλιστής, ο πλοίαρχος και ο πράκτωρ του υπό καταμέτρησιν ή ανακαταμέτρησιν πλοίου, οφείλουν να θέσουν τούτο εις την διάθεσιν της αρμοδίας αρχής δια τον απαραίτητον προς καταμέτρησιν ή ανακαταμέτρησιν χρόνον και εις κατάστασιν επιτρέπουσαν ταύτην, να παράσχουν απάσας τας απαιτουμένας σχετικάς ευκολίας και να υποβάλλουν εις την αρμοδίαν Αρχήν τα κατά την κρίσιν της αναγκαία προς τούτο σχέδια, σκαριφήματα, προδιαγραφάς και έτερα στοιχεία.

Άρθρον 24
Αρμόδιαι Αρχαί

1. Αρμόδιοι Αρχαί προς καταμέτρησιν ή ανακαταμέτρησιν της χωρητικότητος είναι η Επιθεώρησις Εμπορικών Πλοίων ή αι Λιμενικαί Αρχαί, κατά τα ειδικότερον δια Π.Διατάγματος οριζόμενα.
2. Με Προεδρικό Διάταγμα μπορεί να ανατεθεί η έκδοση πιστοποιητικών καταμέτρησης ή ανακαταμέτρησης στις Λιμενικές Αρχές εσωτερικού και εξωτερικού, καθώς και στους ελληνικούς νηογνώμονες.
[Η παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 1757/1988 (ΦΕΚ Α' 37)]

Άρθρον 25
Ανάθεση σε νηογνώμονες και φυσικά πρόσωπα

1. Με Προεδρικό Διάταγμα επιτρέπεται να εξουσιοδοτούνται ελληνικοί ή και ξένοι νηογνώμονες καθώς και έλληνες διπλωματούχοι ναυπηγοί-μηχανικοί για την διενέργεια, με δαπάνες του εφοπλιστή, της καταμέτρησης ή ανακαταμέτρησης της χωρητικότητας. Με Προεδρικό Διάταγμα επιτρέπεται επίσης να εξουσιοδοτούνται έλληνες ναυπηγοί απόφοιτοι ανωτέρων σχολών για την διενέργεια, με δαπάνες του εφοπλιστή, της καταμέτρησης ή ανακαταμέτρησης της χωρητικότητας πλοίων ορισμένων κατηγοριών ή μεγέθους σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο διάταγμα αυτό.
2. Εις την περίπτωσιν της προηγουμένης παραγράφου, μερίμνη και ευθύνη του εφοπλιστού, υποβάλλονται εις την Επιθεώρησιν Εμπορικών Πλοίων τα απαραίτητα προς έκδοσιν του πιστοποιητικού καταμετρήσεως ή ανακαταμετρήσεως στοιχεία, κατά τα ειδικότερον δια Π.Διατάγματος οριζόμενα.
[Ο τίτλος και η παρ. 1 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο δέκατο παρ. 2 του Ν. 1757/1988 (ΦΕΚ Α' 37)]

Άρθρον 26
Έκδοσις πιστοποιητικού

1. Μεθ' εκάστην καταμέτρησιν ή ανακαταμέτρησιν της χωρητικότητος πλοίου ή βοηθητικού ναυπηγήματος, εκδίδεται υπό της αρμοδίας Αρχής το οικείον πιστοποιητικόν.

2. Ο τύπος και ο αριθμός αντιτύπων του πιστοποιητικού τούτου ως και πάσα σχετική λεπτομέρεια ορίζονται δια Π.Διατάγματος.

Άρθρον 27
Έκδοσις πιστοποιητικού βάσει αντιστοίχου αλλοδαπού

1. Πλοία υψούντα την ελληνικήν σημαίαν και φέροντα πιστοποιητικόν καταμετρήσεως συντεταγμένον υπό αλλοδαπής αρμοδίας Κρατικής Αρχής ή υπό Νηογνώμονος κατ' εξουσιοδότησιν της Αρχής ταύτης, επί τη βάσει κανονισμών καταμετρήσεως ομοίων προς τους ελληνικούς, δεν υποβάλλονται εις νέαν καταμέτρησιν επί τη εγγραφή των εις τα ελληνικά νηολόγια, εφ' όσον από της τελευταίας καταμετρήσεώς των δεν ενεργήθησαν μετασκευαί και επισκευαί αλλοιούσαι τη χωρητικότητά των, περί της διενεργείας των οποίων ο εφοπλιστής υποχρεούται, καλούμενος υπό της αρμοδίας Αρχής, να υποβάλη υπεύθυνον δήλωσιν.
2. Εν τη περιπτώσει της προηγουμένης παραγράφου το πιστοποιητικόν καταμετρήσεως εκδίδεται υπό της αρμοδίας κατά το άρθρον 24 του παρόντος αρχής επί τη βάσει των σχετικών στοιχείων του αντιστοίχου αλλοδαπού πιστοποιητικού, γιγνομένης περί τούτου μνείας επί του εκδιδομένου πιστοποιητικού.
3. Κατά την κρίσιν της αρμοδίας ως άνω Αρχής επιτρέπεται η κατά τας προηγουμένας παραγράφους έκδοσις πιστοποιητικού καταμετρήσεως επί τη βάσει αντιστοίχου αλλοδαπού πιστοποιητικού και εάν τούτο δεν είναι συντεταγμένον κατόπιν ομοίας προς τους ελληνικούς κανονισμούς καταμετρήσεως, εφ' όσον εν αυτώ ή και εις έτερα συμπληρωματικά στοιχεία υπάρχουν τα απαραίτητα δεδομένα δια τον καθορισμόν της χωρητικότητος του πλοίου κατά τους ελληνικούς κανονισμούς καταμετρήσεως. Εν τη περιπτώσει ταύτη η αρμοδία αρχή ενεργεί έλεγχον των ως άνω στοιχείων, επαληθεύουσα εν ανάγκη ταύτα δι' επιτοπίου καταμετρήσεως τμημάτων του πλοίου.

Άρθρον 28
Αμοιβαία αναγνώρισις πιστοποιητικών

1. Δια Π.Διαταγμάτων εκδιδομένων προτάσει των επί των Εξωτερικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών Υπουργών, επιτρέπεται όπως κυρούνται δηλώσεις ή συμφωνίαι συναπτόμεναι μεταξύ της Ελλάδος και οιουδήποτε άλλου Κράτους και αφορώσαι εις την αμοιβαίαν αναγνώρισιν των υπό των αρμοδίων Αρχών εκατέρου Κράτους εκδιδομένων πιστοποιητικών καταμετρήσεως της χωρητικότητος των πλοίων των φερόντων την σημαίαν αυτών.

Άρθρον 29
Ανακαταμέτρησις

Αι περιπτώσεις καθ' ας ενεργείται ανακαταμέτρησις της χωρητικότητος πλοίου ή βοηθητικού ναυπηγήματος, ως και πάσα σχετική περί ανακαταμετρήσεως λεπτομέρεια ορίζονται δια Π.Διαταγμάτος.

Άρθρον 30
Ρύθμισις ετέρων θεμάτων

Δια Π.Διαταγμάτων θέλουν ρυθμισθή:
α) Τα της επιβολής κυρώσεων συνιστωμένων εις διοικητικάς ποινάς και μέτρα επί παραλείψεων ενεργείας καταμετρήσεως ή ανακαταμετρήσεως ή ετέρων υποχρεώσεων επιβαλλομένων υπό των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου,
β) τα τέλη, τα οποία είναι δυνατόν να επιβληθούν επί τη καταμετρήσει ή ανακαταμετρήσει της χωρητικότητος και τη εκδόσει σχετικών πιστοποιητικών,
γ) τα της καταμετρήσεως ελληνικών πλοίων επί τη βάσει ειδικών κανονισμών (διωρύγων Σουέζ, Παναμά κλπ.)
δ) Θέματα σχετικά με την καταμέτρηση και ανακαταμέτρηση πλοίων που δεν υπάγονται στην Διεθνή Σύμβαση για την καταμέτρηση της χωρητικότητας των πλοίων.

[Η περ. δ' τίθεται όπως προστέθηκε με το άρθρο 10 παρ. 3 του ν. 1757/1988 (ΦΕΚ Α' 37)]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΟΙΩΝ

Άρθρον 31
Ικανότης πλοίου προς ασφαλή πλουν

Πλοίον ελληνικόν, δεν δύναται να χρησιμοποιηθή προς εκπλήρωσιν του προορισμού του, εάν δεν διαπιστωθή, ότι είναι ικανόν προς ναυσιπλοΐα και εφοδιασμένον δια των οικείων πιστοποιητικών ασφαλείας.

Άρθρον 32
Γενική επιθεώρησις πλοίων

1. Προς διαπίστωσιν της κατά το προηγούμενον άρθρον απαιτουμένης ικανότητος ενεργείται γενική επιθεώρησις από των κάτωθι απόψεων:
α) Ναυπηγικής
β) Μηχανολογικής
γ) Ηλεκτρολογικής
δ) Ναυτιλιακής
ε) Τηλεπικοινωνιακής
στ) Υγειονομικής και
ζ) Εν γένει ασφαλείας πλοίου και επιβαινόντων.
2. Δια κανονισμών τιθεμένων δια Π.Διαταγμάτων, εκδιδομένων δε προτάσει του Υπουργού, μετά γνώμη του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, καθορίζονται εν λεπτομερεία τα των εν τη προηγουμένη παραγράφω επιθεωρήσεων, τηρουμένων κατά την έκδοσιν αυτών και των διατάξεων της εκάστοτε ισχυούσης διεθνούς συμβάσεως «περί ασφαλείας της ανθρωπίνης ζωής εν θαλάσση».

Άρθρον 33
Χρόνος επιθεωρήσεων και διάρκεια πιστοποιητικών

1. Η γενική επιθεώρησις παντός πλοίου ως και η έκδοσις των οικείων πιστοποιητικών ασφαλείας επαναλαμβάνεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, οριζόμενα δι' εκάστην κατηγορίαν πλοίων δια Π.Διατάγματος. Ομοίως δια Π.Διατάγματος ορίζονται τα της εκδόσεως, ισχύος, περιεχομένου και παρατάσεως εις εξαιρετικάς περιπτώσεις των πιστοποιητικών ασφαλείας. Ειδικότερον δια τα επιβατηγά πλοία το πιστοποιητικόν ασφαλείας χορηγείται μετά την αναγνώρισιν αυτών ως επιβατηγών.
2. Πλοία υπαγόμενα εις τας διατάξεις της εκάστοτε ισχυούσης Διεθνούς Συμβάσεως περί ασφαλείας της ανθρωπίνης ζωής εν θαλάσση, επιθεωρούνται κατά τας εν τη αυτή οριζομένας περιόδους. Μετά πάσαν επιθεώρησιν τούτων εκδίδονται τα οικεία πιστοποιητικά ασφαλείας.
3. Αρμόδια για την έκδοση και παράταση των πιστοποιητικών που προβλέπονται από το άρθρο αυτό είναι η Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων με τα κεντρικά ή τα κατά τόπους όργανα της σύμφωνα με όσα ορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα.
[Η παρ. 3 τίθεται όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 1757/1988 (ΦΕΚ Α' 37)]

Άρθρον 34
Έκτακται επιθεωρήσεις

1. Πλοίον υποστάν βλάβην εις το σκάφος, τας μηχανάς, του λέβητας, τας βοηθητικάς μηχανάς και τον εξαρτισμόν ή εμφανίσαν ελάττωμα επηρεάζον την ικανότητα αυτού προς ναυσιπλοΐαν υποβάλλεται εις έκτακτον επιθεώρησιν.

2. Πλοίον υποστάν μετασκευάς ή σοβαράς επισκευάς ωσαύτως υποβάλλεται εις έκτακτον επιθεώρησιν.
3. Τα των λεπτομερειών των εκτάκτων επιθεωρήσεων ρυθμίζονται δια Π.Διατάγματος.

Άρθρον 35
Επιθεώρησις Εμπορικών Πλοίων

1. Αι επιθεωρήσεις ενεργούνται υπό της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων δια των κεντρικών ή των κατά τόπους οργάνων αυτής κατά τα ειδικότερον δια Π.Διατάγματος οριζόμενα.
2. Ο Υπουργός δύναται κατά την κρίσιν του να παραπέμπη εις τεχνικήν επιτροπήν θέματα αμφισβητήσεων τεχνικής φύσεως, περί την εφαρμογήν των εις εκτέλεσιν του παρόντος κεφαλαίου εκδιδομένων κανονισμών, μετά γνώμην δε ταύτης αποφαίνεται σχετικώς.
3. Δια Π.Διατάγματος ορίζονται τα της συνθέσεως, συγκροτήσεως και λειτουργίας της τεχνικής επιτροπής ως και αι σχετικαί λεπτομέρειαι, δια κοινής δε αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας – Μεταφορών και Επικοινωνιών τα της αποζημιώσεως των μελών της.

Άρθρον 36
Αρμοδιότητες Επιθεωρήσεως Εμπορικών πλοίων

1. Η Επιθεώρησις Εμπορικών Πλοίων, τελούσα υπό τον έλεγχον του Υπουργού, είναι αρμοδία:
α) δια τον έλεγχον της συντάξεως και υπογραφής σχεδίων, μελετών, προδιαγραφών και επιβλέψεων των εν Ελλάδι ενεργουμένων ναυπηγήσεων, μετασκευών και επισκευών πλοίων και πλωτών ναυπηγημάτων, κατασκευών και επισκευών μηχανών, λεβήτων ως και εν γένει ειδών εξοπλισμού των και την έγκρισιν και παρακολούθησιν της εκτελέσεως αυτών,
β) δια τον έλεγχον της καταλληλότητος των επιβατηγών πλοίων και τον καθορισμόν του μεγίστου επιτρεπομένου κατά θέσεις, αριθμούς επιβατών αυτών αναλόγως των ταξιδίων, της εποχής, του έτους και των λοιπών ειδικών συνθηκών και
γ) διά παν εν γένει θέμα, αναφερόμενον εις την ασφάλειαν του πλοίου.
2. Δια κανονισμών τιθεμένων δια Π.Διατάγματος προτάσει του Υπουργού μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, ρυθμίζονται λεπτομερώς τα εν παραγράφω 1 θέματα ως επίσης και θέματα αναφερόμενα εις την υγιεινήν των πλοίων, την ενδιαίτησιν επιβατών και πληρώματος, το υγειονομικόν υλικόν κλπ.

Άρθρον 37
Λογαριασμός Επιθεωρήσεων

1. Στην Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων τηρείται ειδικός «Λογαριασμός Επιθεωρήσεων» για την αντιμετώπιση αναγκών των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την ασφάλεια των πλοίων, την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος.
2. Στο Λογαριασμό αυτό καταθέτονται τα τέλη που καθορίζονται με Π.Διατάγματα, τις επιθεωρήσεις, τις εκδόσεις πιστοποιητικών και αδειών, τους ελέγχους και τις εγκρίσεις που ανάγονται στην ασφάλεια των πλοίων και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και πραγματοποιούνται από την Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων ή τα κατά τόπους όργανα της.
3. Τα θέματα είσπραξης και διαχείρισης των τελών και γενικά της λειτουργίας του Λογαριασμού Επιθεωρήσεων καθορίζονται με Π.Διάταγμα.
4. Στα μέλη των κατά τόπους οργάνων της Επιθεώρησης Εμπορικών Πλοίων καταβάλλονται από το Λογαριασμό Επιθεωρήσεων έξοδα μετακίνησης και αποζημίωση σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας.
5. Οι δαπάνες για την μετακίνηση επιθεωρητών της Επιθεώρησης Εμπορικών Πλοίων και των κατά τόπους οργάνων της, καθώς και η αποζημίωση των μελών των τελευταίων, καλύπτονται κατά προτεραιότητα από το Λογαριασμό αυτό.
[Το άρθρο 37 τίθεται όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 του Ν. 1757/1988 (ΦΕΚ Α' 37)]

Άρθρο 37α
Λογαριασμός Κεφαλαίου Λιμενικής Αστυνομίας

1. Σε κάθε Λιμενική Αρχή (Κεντρικά Λιμεναρχεία - Λιμεναρχεία -Υπολιμεναρχεία) τηρείται ειδικός «Λογαριασμός Κεφαλαίου Λιμενικής Αστυνομίας» για την εύρυθμη γενικά, λειτουργία του Υπουργείου και των Αρχών αυτών, καθώς και για την αντιμετώπιση των αναγκών τους σε θέματα που σχετίζονται με τη λήψη των προσηκόντων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων (διενέργεια περιπολιών από ξηράς, θάλασσας και αέρα) για τη δίωξη της λαθρομετανάστευσης, του λαθρεμπορίου, της λαθραλιείας, της αρχαιοκαπηλίας και των λοιπών εγκλημάτων του κοινού Ποινικού Δικαίου και των ειδικών ναυτικών νόμων.
2. Στο Λογαριασμό αυτόν καταθέτονται τα τέλη, που καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού, για τις χορηγήσεις των πάσης φύσεως αδειών που προβλέπονται τόσο από τους Κανονισμούς Λιμένων (Γενικούς ή Ειδικούς), που εκδίδονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 156, όσο και από τις κείμενες, γενικά, διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου.
3. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα θέματα είσπραξης και διαχείρισης των τελών και γενικά της λειτουργίας του Λογαριασμού.
[Το άρθρο 37α τίθεται όπως προστέθηκε με την παρ.5 του άρθρου 9 του Ν.2329/1995 (ΦΕΚ Α' 172)]

Άρθρον 38
Γραμμαί φορτώσεως

1. Υπό της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων χαράσσονται επί του πλοίου αι γραμμαί φορτώσεως και συντάσσεται ίδιον πιστοποιητικόν δια του οποίου βεβαιούται ότι το πλοίον πληροί τους όρους της εκάστοτε εν ισχύ διεθνούς συμβάσεως περί γραμμής φορτώσεως ή των σχετικών εσωτερικών κανονισμών.
2. Οι εσωτερικοί κανονισμοί, περί ων η παράγραφος 1, τίθενται δια Π.Διατάγματος και αφορούν τα μη υπαγόμενα εις διεθνή σύμβασιν και υπόχρεα εις χάραξιν γραμμής φορτώσεως πλοία και πλωτά ναυπηγήματα.
3. Δια Π.Διατάγματος δύναται να ανατεθή και εις λιμενικάς αρχάς η χάραξις γραμμής φορτώσεως δια πλοία μικράς χωρητικότητος οριζομένης εν τω διατάγματι.

Άρθρον 39
Εξουσιοδοτήσεις νηογνωμόνων και τεχνικών εταιρειών

1. α) Η γενική ή μερική επιθεώρηση των πλοίων, η χάραξη των γραμμών φόρτωσης, η έκδοση των οικείων πιστοποιητικών, η παρακολούθηση εργασιών ναυπηγήσεων ή μετασκευών, καθώς και ο έλεγχος των πλοιοκτητριών εταιριών και η έκδοση των οικείων πιστοποιητικών, σύμφωνα με τις διατάξεις της διεθνούς σύμβασης του 1974 «Περί ασφαλείας ανθρώπινης ζωής εν θαλάσση» (ΠΑΑΖΕΘ 74) δύνανται να ανατεθούν σε αναγνωρισμένους από την Ελλάδα ή Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Οργανισμούς με την υπογραφή επίσημης γραπτής συμφωνίας, το περιεχόμενο της οποίας περιλαμβάνει όσα προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.
β) Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής ναυτιλίας αναγνωρίζονται οι Οργανισμοί, οι οποίοι πληρούν τα σχετικά κριτήρια που προβλέπουν οι κοινοτικές Οδηγίες.
[Η παρ.1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 7 του Ν.2575/1998 (ΦΕΚ Α' 23)]
2. Ο έλεγχος και η παρακολούθησις του έργου των κατά την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου οργανισμών, ενεργείται υπό της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων.

Άρθρον 40
Έλεγχος πλοίου

1. Η Λιμενική ή Προξενική Αρχή ή Επιθεώρησις Εμπορικών Πλοίων δύναται να προβαίνη εις έλεγχον παντός πλοίου προς διαπίστωσιν:
α) ότι είναι εφοδιασμένον δια των κεκανονισμένων ναυτιλιακών εγγράφων,

β) ότι η κατάστασις του πλοίου ανταποκρίνεται εις τας ενδείξεις των πιστοποιητικών ασφαλείας,
γ) ότι αι γραμμαί φορτώσεως είναι κανονικώς κε χαραγμέναι και ότι τηρούνται τα υπό τούτων καθορισμένα όρια φορτώσεως,
δ) ότι ο αριθμός των επιβατών είναι ο κεκανονισμένος κατά θέσεις,
ε) ότι είναι εφοδιασμένον δια των απαραιτήτων ναυτιλιακών, σωστικών, πυροσβεστικών, υγειονομικών, τηλεπικοινωνιακών και ασφαλείας εν γένει μέσων,
στ) ότι τηρούνται οι όροι ενδιαιτήσεως, υγιεινής και καθαριότητος, επιβατών και πληρώματος,
ζ) ότι η σύνθεσις του πληρώματος είναι κανονική,
η) ότι εκτελούνται τα υπό του οικείου κανονισμού προβλεπόμενα επί του πλοίου γυμνάσια και ότι τα μέλη του πληρώματος είναι ενήμερα της χρήσεως των μέσων ασφαλείας του πλοίου.
2. Εάν, μετά τον κατά τα ανωτέρω έλεγχον, διαπιστωθή παράβασις, συντάσσεται έκθεσις περιέχουσα τα στοιχεία αυτής.

Άρθρον 41
Έλεγχος πλοίων υπό ξένας σημαίας

1. Απαγορεύεται εις πλοία υπό ξένας σημαίας να παραλαμβάνουν επιβάτας εξ ελληνικών λιμένων εάν δεν συμμορφούνται προς τας περί ασφαλείας των πλοίων διατάξεις.
2. Δια Π.Διαταγμάτων εκδιδομένων μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού επιτρέπεται η επέκτασις της εφαρμογής των διατάξεων των υπό της Ελλάδος κυρουμένων και αναφερομένων εις την ασφάλειαν της ναυσιπλοΐας διεθνών συμβάσεων ως και των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, επί παντός φορτηγού πλοίου καταπλέοντος εις ελληνικούς λιμένας.

Άρθρον 42
Απαγόρευσις απόπλου

1. Απαγορεύεται υπό της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων, Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής ο απόπλους πλοίου:
α) εάν έληξεν η ισχύς πιστοποιητικού ασφαλείας ή της γραμμής φορτώσεως αυτού ή παρήλθεν άπρακτος χορηγηθείσα προθεσμία προς αποκατάστασιν ελλείψεων,
β) εάν εκ του ελέγχου διαπιστωθή έλλειψις όρων ασφαλείας του πλοίου ή των επιβαινόντων ή έλλειψις των κεκανονισμένων πιστοποιητικών ασφαλείας.
2. Δια Π.Διατάγματος εκδιδομένου υπό του Υπουργού μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού καθορίζονται τα της απαγορεύσεως του απόπλου εν περιπτώσει δυσμενών καιρικών συνθηκών.

Άρθρον 43
Υποχρεώσεις πλοιάρχων, εφοπλιστών, τεχνικών κλπ.

1. Πλοίαρχοι, εφοπλισταί, πράκτορες πλοίων ως και οι αντιπρόσωποι αυτών, υποχρεούνται όπως αναφέρουν εις την Επιθεώρησιν Εμπορικών Πλοίων ή την οικείαν Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν παν συμβάν ή ελάττωμα επηρεάζον την ασφάλειαν των πλοίων των ή την εκτέλεσιν μετασκευών ή σοβαρών επισκευών ως και οιανδήποτε μεταβολήν των στοιχείων του πλοίου.
2. Τα αυτά ως άνω πρόσωπα, οι ναυπηγοί, μηχανολόγοι, ηλεκτρολόγοι ως και οι αναλαμβάνοντες ως υπεύθυνοι κατά τας κειμένας διατάξεις, την κατασκευήν, μετασκευήν και επισκευήν πλοίων και πλωτών ναυπηγημάτων, μηχανών, λεβήτων και εν γένει ειδών εξοπλισμού των πλοίων, υποχρεούνται όπως συμμορφούνται επακριβώς προς τας διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου και των κατ' εξουσιοδότησιν τούτου εκδιδομένων Π.Διαταγμάτων.

Άρθρο 44
Υπεράριθμοι επιβάτες

1. Απαγορεύεται η παραλαβή και μεταφορά με επιβατηγό πλοίο αριθμού επιβατών μεγαλύτερου του αναγραφόμενου στο οικείο πιστοποιητικό, της Λιμενικής ή Ελληνικής Προξενικής Αρχής υποχρεούμενης να απαγορεύσει τον απόπλου του πλοίου.
2. Σε περίπτωση μεταφοράς υπεράριθμων επιβατών επιβάλλεται από τη Λιμενική Αρχή κατάπλου στον πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή πρόστιμο ίσο με το πεντηκονταπλάσιο του εισπραττόμενου εισιτηρίου ανά υπεράριθμο επιβάτη. Η επίδοση της κλήσης προς απολογία στον παραβάτη και της απόφασης της επιβολής του προστίμου γίνεται και προς τον πλοίαρχο του πλοίου. Στην περίπτωση αυτή δεν επιβάλλονται παράλληλα οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 180 στον πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή.
3. Με την απόφαση επιβολής του προστίμου, το οποίο βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο, δύναται να απαγορευθεί από την οικεία Λιμενική Αρχή ο απόπλους του πλοίου μέχρι καταβολής του προστίμου ή κατάθεσης ισόποσης εγγυητικής επιστολής τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που επιτακτικοί συγκοινωνιακοί ή άλλοι λόγοι, κατά την κρίση της Λιμενικής Αρχής, το δικαιολογούν και είναι από τα πράγματα ανέφικτη η άμεση προσκόμιση τραπεζικής εγγύησης, η Λιμενική Αρχή δύναται να δέχεται κατάθεση προσωπικής επιταγής του υπόχρεου ή του πλοιάρχου του πλοίου ή του υπεύθυνου ναυτικού πράκτορα, τράπεζας που λειτουργεί στην Ελλάδα, με την προϋπόθεση αντικατάστασής της με ισόποση εγγυητική επιστολή της ως άνω τράπεζας, με μέριμνα των υπόχρεων, αμέσως μόλις αυτό γίνει εφικτό, άλλως απαγορεύεται ο απόπλους του πλοίου με μέριμνα οποιασδήποτε Λιμενικής Αρχής, στην περιοχή δικαιοδοσίας της οποίας ευρίσκεται το πλοίο.
4. Με τον όρο «εισπραττόμενο εισιτήριο» για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης νοείται ο κατώτερος ναύλος, χωρίς τις υπέρ τρίτων επιβαρύνσεις, για τον προηγούμενο λιμένα προσέγγισης του πλοίου. Στις περιπτώσεις που ο ναύλος δεν έχει καθορισθεί από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, ως εισπραττόμενο εισιτήριο λογίζεται ο πραγματικός ναύλος που καταβλήθηκε.
5. Για τη διαπίστωση του αριθμού των μεταφερθέντων υπεράριθμων επιβατών, εκτός των άλλων αποδεικτικών διαδικασιών, μπορεί να διενεργείται και καταμέτρηση από τα όργανα της Λιμενικής Αρχής κατάπλου του πλοίου. Πριν τη διενέργεια της καταμέτρησης, ο επικεφαλής των λιμενικών οργάνων καλεί τον πλοίαρχο να λάβει τα απαραίτητα μέτρα. Μετά το πέρας της καταμέτρησης, συντάσσεται πρωτόκολλο στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός των αποβιβασθέντων. Το πρωτόκολλο αυτό συνυπογράφεται από τον πλοίαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν αξιωματικό του πλοίου, σε περίπτωση δε άρνησης υπογραφής του τελευταίου γίνεται ειδική μνεία επί του πρωτοκόλλου από τον επικεφαλής των λιμενικών οργάνων.
6. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου αυτού.
[Το άρθρο 44 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.3 άρθρ.11 Ν.2881/2001, (ΦΕΚ Α' 16)]

Άρθρον 45
Κυρώσεις - Προσφυγαί

1. Με την επιφύλαξη της περιπτώσεως του άρθρου 44, για κάθε παράβαση των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού και των προεδρικών διαταγμάτων που εκδίδονται σε εκτέλεσή του και ανεξάρτητα εάν συντρέχει ποινική ή πειθαρχική δίωξη, επιβάλλεται, με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων ή του Προϊσταμένου της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής, πρόστιμο τριακοσίων ευρώ έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ. Υπόχρεοι για την καταβολή του προστίμου είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρο ο πλοιοκτήτης, διαχειριστής, ο εφοπλιστής και ο πλοίαρχος του πλοίου.
[Η παρ.1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 του Ν.3409/2005 (ΦΕΚ Α' 273)]
2. Από της κοινοποιήσεως της επιβαλλούσης το πρόστιμον αποφάσεως δύναται να απαγορευθή ο απόπλους μέχρι καταβολής του προστίμου ή καταθέσεως ισόποσου εγγυητικής επιστολής τραπέζης.
3. Τα εν λόγω πρόστιμα περιέρχονται εις το Δημόσιον εισπραττόμενα κατά τας διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.
4. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμου εν γένει, επιτρέπεται προσφυγή εντός μηνός από της κοινοποιήσεως, ενώπιον του Υπουργού. Η προσφυγή δεν αναστέλλει την εκτέλεσιν της αποφάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΛΟΙΩΝ

Άρθρον 46
Ναυτιλιακά έγγραφα

1. Τα ναυτιλιακά έγγραφα δια των οποίων δέον να είναι εφοδιασμένον το εκτελούν πλόας πλοίον είναι τα εξής:
α) έγγραφον εθνικότητος (άρθρον 7),
β) πιστοποιητικόν καταμετρήσεως (άρθρον 26),
γ) πιστοποιητικά ασφαλείας (άρθρον 33),
δ) πιστοποιητικόν γραμμής φορτώσεως (άρθρον 38),
ε) ναυτολόγιον (άρθρον 47),
στ) ημερολόγιον γεφύρας (άρθρον 48)
ζ) ημερολόγιον μηχανής (άρθρον 49)
η) ημερολόγιον ασυρμάτου (άρθρον 50),
θ) ποινολόγιον (άρθρον 51),
ι) βιβλίον πετρελαίου (άρθρον 52) ως και παν άλλο δια Π. διατάγματος τυχόν οριζόμενον.
2. Δι' αποφάσεων του Υπουργού καθορίζονται ο τύπος των ναυτιλιακών εγγράφων, τα εν αυτοίς καταχωριζόμενα στοιχεία, ο τρόπος τηρήσεως αυτών και αι κατηγορίαι των πλοίων δια τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωσις.

Άρθρον 47
Ναυτολόγιον

1. Εις το ναυτολόγιον εγγράφονται τα δια συμβάσεως ναυτικής εργασίας συνδεόμενα μέλη του πληρώματος του πλοίου.
2. Η αρμοδία Λιμενική ή Προξενική Αρχή προβαίνει εις την έκδοσιν του ναυτολογίου, εις την διενέργειαν μεταβολών εν αυτώ, την ανανέωσιν αυτού ως και εις την θεώρησιν του ήτοις ενεργείται κατά τον κατάπλουν, απόπλουν ή εν περιπτώσει ναυαγίου του πλοίου.

Άρθρον 48
Ημερολόγιον Γέφυρας

1. Το Ημερολόγιον Γέφυρας είναι βιβλίον τηρούμενον υπό του πλοιάρχου και χρησιμεύον δια την καθ' εκάστην ημέραν εγγραφήν ναυτικών και μετεωρολογικών παρατηρήσεων και ενδείξεων και δια την καταχώρησιν γεγονότων αφορώντων εις το πλοίον, την ναυσιπλοΐα, τους επιβαίνοντας και το φορτίον, ιδία δε δέον να αναγράφη:
α) πάσαν γέννησιν ή θάνατον εντός του πλοίου μετά μνείας περί τηρήσεως της προβλεπομένης διαδικασίας προς διαπίστωσιν του περιστατικού και διαφυλάξεως πραγμάτων του θανόντος,
β) τραυματισμόν ή παν άλλον ατύχημα εις μέλος του πληρώματος, επιβάτην ή πρόσωπον ευρισκόμενον επί του πλοίου,
γ) πάσαν βλάβην μηχανής, ασυρμάτου, εξαερισμού, του φορτίου ή του πλοίου εν γένει μετά μνείας της αποκαταστάσεως αυτής,
δ) παν έτερον ναυτικόν ατύχημα οιασδήποτε φύσεως και ανεξαρτήτως των συνεπειών μετά πλήρους περιγραφής των συνθηκών υφ' ας τούτο έλαβε χώραν,
ε) τας εκ του Υπουργείου λαμβανομένας διαταγάς και τας επ' αυτών ενεργείας,
στ) την μνείαν πραγματοποιήσεως των υπό των διεθνών και εσωτερικών κανονισμών επιβαλλομένων υποχρεώσεων ως προς τον έλεγχον της καταστάσεως του πλοίου, τήρησιν γραμμής φορτώσεως, ενέργειαν γυμνασίων, έλεγχον σωστικών μέσων, πυροσβεστικών, στεγανότητος θυρών ασφαλείας,
ζ) τας λαμβανούσας χώραν ναυτολογήσεις ή απολύσεις μελών του πληρώματος,
η) τας εν τω πλοίω παραβάσεις των κανονισμών μετά μνείας των ληφθέντων μέτρων.
2. Το Ημερολόγιον συμπληρούται το βραδύτερον εντός 24 ωρών αφ' ότου έλαβον χώραν τα περιστατικά, θεωρείται δε υπό της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής κατά τον κατάπλουν του πλοίου ως και εν περιπτώσει ναυαγίου.

3. Το θεωρηθέν δια τον απόπλουν Ημερολόγιον προσκομίζεται εκ νέου προς θεώρησιν εις την οικείαν Αρχήν εάν από της θεωρήσεως μέχρι της πραγματοποιήσεως του απόπλου εγένοντο νέαι εγγραφαί λόγω μεσολαβήσεως συμβάντων.
4. Προκειμένου περί επιβατηγών πλοίων εκτελούντων δρομολόγια εσωτερικού τα της θεωρήσεως του Ημερολογίου ρυθμίζονται δι' υπουργικής αποφάσεως.

Άρθρον 49
Ημερολόγιον Μηχανής

Το Ημερολόγιον Μηχανής είναι βιβλίον τηρούμενον υπό του πρώτου μηχανικού του πλοίου, υπό την εποπτείαν του πλοιάρχου και χρησιμεύει δια την αναγραφήν γεγονότων αφορώντων εις την κατάστασιν και λειτουργίαν των μηχανών και των βοηθητικών μηχανημάτων, την καύσιμον ύλην και την κατανάλωσιν αυτής.

Άρθρον 50
Ημερολόγιον Ασυρμάτου

Το Ημερολόγιον Ασυρμάτου είναι βιβλίον τηρούμενον υπό του έχοντος υπηρεσίαν αξιωματικού ασυρμάτου του πλοίου, υπό την εποπτείαν του πλοιάρχου και χρησιμεύει δια την αναγραφήν γεγονότων αφορώντων εις την κατάστασιν και λειτουργίαν του σταθμού Α/Τ του πλοίου και άλλων βοηθητικών μέσων τηλεπικοινωνιακής εξυπηρετήσεως αυτού, εις το ασχολούμενον με την υπηρεσίαν ταύτην προσωπικόν ως και εις την καταχώρισιν των λαμβανομένων και αποστελλομένων ραδιοτηλεγραφημάτων.

Άρθρον 51
Ποινολόγιον

Το Ποινολόγιον είναι βιβλίον, τηρούμενον υπό του πλοιάρχου και χρησιμεύον δια την εγγραφήν των υπ' αυτού επιβαλλομένων εις τα μέλη του πληρώματος πειθαρχικών ποινών.

Άρθρον 52
Βιβλίον Πετρελαίου

Το Βιβλίον Πετρελαίου τηρείται υπό του πλοιάρχου συμφώνως προς τας διατάξεις της εκάστοτε ισχυούσης Διεθνούς Συμβάσεως περί προλήψεως ρυπάνσεως της θαλάσσης δια πετρελαίου.

Άρθρον 53
Επιστροφή ναυτιλιακών εγγράφων

Εάν το πλοίον απολεσθή ή παύση να έχη την ελληνικήν εθνικότητα, τα ναυτιλιακά έγγραφα αυτού πλην του Ημερολογίου και του Ποινολογίου, παραδίδονται εις την Λιμενικήν Αρχήν του λιμένος νηολογήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΗΜΑΤΑ

Άρθρον 54
Εφαρμοστέαι διατάξεις

Επί βοηθητικών ναυπηγημάτων εφαρμόζονται μόνον:
α) αι διατάξεις του Κεφαλαίου Β
β) αι διατάξεις του Κεφαλαίου Δ

γ) αι διατάξεις του Κεφαλαίου Ε ως προς το έγγραφον εθνικότητος και το πιστοποιητικόν ασφαλείας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΝΑΥΠΗΓΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α
ΝΑΥΤΙΚΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Άρθρον 55
Διάκρισις των ασκούντων ναυτικόν επάγγελμα

1. Οι εργαζόμενοι εν θαλάσση διακρίνονται εις ναυτικούς και εργάτας θαλάσσης.
2. Ναυτικοί είναι οι εγγεγραμμένοι εις το ειδικόν δι' αυτούς Μητρώον Απογραφής.
3. Εργάται θαλάσσης είναι:
α) οι εργαζόμενοι κατ' επάγγελμα επί βοηθητικών ναυπηγημάτων ή επί πλοίων μη εφοδιασμένων δια Ναυτολογίου (πορθμείς, λεμβούχοι, αλιείς κλπ). και
β) οι εργαζόμενοι ως πλοηγοί ή αλιεργάται επί πλοίων εφοδιασμένων δια Ναυτολογίου.

Άρθρον 56
Προϋποθέσεις ασκήσεως ναυτικής εργασίας

1. Απαγορεύεται η υπό την ιδιότητα ναυτικού εργασία επί ελληνικού πλοίου εφοδιασμένου δια Ναυτολογίου εις τους μη έχοντας απογραφή εις ειδικόν μητρώον.
2. Οι εργάται θαλάσσης απογράφονται προαιρετικώς εις ιδιαίτερον δι' αυτούς μητρώον.
3. Δι' υπουργικών αποφάσεων καθορίζονται αι αρμόδιαι προς απογραφήν και τήρησιν των οικείων μητρώων αρχαί ή υπηρεσίαι ως και ο τύπος και ο τρόπος τηρήσεως των μητρώων τούτων.

Άρθρον 57
Γενικά προσόντα απογραφής.

Ίνα απογραφή τις, πρέπει να έχη τα κάτωθι γενικά προσόντα:
α) να κέκτηται την ελληνικήν ιθαγένειαν και να είναι εγγεγραμμένος εις τα μητρώα δήμου ή κοινότητος,
β) να είναι υγιής και σωματικώς ικανός προς ναυτικήν εργασίαν,
γ) να είναι στρατολογικώς εν τάξει,
δ) να μην τελή εν στερήσει των πολιτικών του δικαιωμάτων.

Άρθρον 58
Ειδικά προσόντα απογραφής ναυτικών

Δια Π. Διαταγμάτων καθορίζονται τα ειδικά προσόντα απογραφής των υποψηφίων ναυτικών ως και αι εξαιρέσεις εκ του ανωτάτου ορίου ηλικίας απογραφομένων δια τινάς κατηγορίας υποψηφίων.

Άρθρον 59
Ειδικά προσόντα απογραφής εργατών θαλάσσης

Ίνα απογραφή τις ως εργάτης θαλάσσης πρέπει να έχη και τα κάτωθι ειδικά προσόντα:
α) να έχη ηλικίαν μεταλυτέραν των δέκα πέντε ετών,
β) να μη έχη καταδικασθή εις φυλάκισιν μείζονα του εξαμήνου επί λαθρεμπορία, κατοχή ή εμπορία ναρκωτικών, παρανόμω αλιεία ή επί παραβάσει των νόμων περί προστασίας εθνικού νομίσματος.

Άρθρον 60
Άδεια δι' ανηλίκους

Δια την απογραφήν των μη συμπληρωσάντων το δέκατον όγδοο έτος της ηλικίας των απαιτείται και έγγραφος άδεια του πατρός, του επιτρόπου ή του κηδεμόνος.

Άρθρον 61
Υγεία απογραφομένων

Δια Π.Διατάγματος καθορίζονται αι νόσοι και βλάβαι αι συνεπαγόμεναι ανικανότητα ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος είτε γενικήν είτε ως προς ορισμένας εκ των αναφερομένων εν άρθρω 73 του παρόντος ειδικότητας, ως επίσης τα της υγειονομικής εξετάσεως των απογραφομένων και τα της συγκροτήσεως των αρμοδίων προς τούτο επιτροπών ή της αναθέσεως του έργου τούτων εις ήδη υφισταμένας δυνάμει ετέρων διατάξεων τοιαύτας, δια κοινής δε αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας Μεταφορών και Επικοινωνιών τα της αποζημιώσεως των εξεταστών.

Άρθρον 62
Ναυτικά φυλλάδια

1. Οι απογεγραμμένοι εφοδιάζονται δια ναυτικού φυλλαδίου.
2. Δι' υπουργικών αποφάσεων καθορίζονται ο τύπος των ναυτικών φυλλαδίων κατά κατηγορίας απογραφωμένων, ο τρόπος της εκδόσεως, της τηρήσεως και της εν περιπτώσει φθοράς ή απώλειας αντικαταστάσεως αυτών, τα εγγραπτέα εν αυτοίς στοιχεία, ως και πάσα άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρον 63
Διαγραφή και επανεγγραφή εις τα Μητρώα Απογραφής

1. Διαγράφονται εκ του οικείου Μητρώου οι μη συγκεντρούντες ή απωλέσαντες μετά την απογραφήν τα κατά τας οικείας διατάξεις προσόντα εγγραφής, οι αιτούντες την διαγραφήν και οι απογραφέντες εκ λάθους δια δευτέραν φοράν.
2. Οι διαγραφέντες εκ των μητρώων δύναται να επανεγγραφούν εφ' όσον ήθελον εκλείψει οι λόγοι, οι προκαλέσαντες την διαγραφήν.
3. Δι' Υπουργικής Αποφάσεως ορίζεται η διαδικασία της διαγραφής και επανεγγραφής.
4. Διαγράφονται από τα οικεία μητρώα απογραφέντες ναυτικοί εφόσον εντός τετραετίας από την απογραφή ή την τελευταία ναυτολόγησή τους δεν πραγματοποίησαν θαλάσσια υπηρεσία τουλάχιστον οκτώ (8) μηνών.
[Η παρ. 4 που είχε προστεθεί με το άρθρο 35 του Ν. 1085/1980 (ΦΕΚ Α' 255), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 7 του Ν.2575/1998 (ΦΕΚ Α' 23)]
5. Δι' Υπουργικής Αποφάσεως καθορίζεται :
α) Αι προϋποθέσεις δια την εκ νέου απογραφήν των κατά την προηγουμένην παράγραφον διαγραφέντων.
β) Αι εξαιρούμεναι της εφαρμογής της παραγράφου 4 κατηγορίαι απογραφομένων ως ναυτικών βάσει ειδικών διατάξεων.
[Η παρ. 5 τίθεται όπως προστέθηκε στο άρθρο 63 με το άρθρο 35 του Ν. 1085/1980 (ΦΕΚ Α' 255)]

Άρθρον 64
Απογραφή γυναικών

Εις τας περί απογραφής διατάξεις υπάγονται και αι ελληνίδες, αι προτιθέμεναι όπως ασκήσουν το ναυτικόν επάγγελμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β
ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Άρθρον 65

[Το άρθρο 65 καταργήθηκε με την περ.δ'του άρθρου 36 του Ν.2638/1998 (ΦΕΚ Α' 204)]

Άρθρον 66
Δημόσιαι Σχολαί Εμπορικού Ναυτικού

[Το άρθρο 66 καταργήθηκε με την περ.δ' του άρθρου 36 του Ν.2638/1998 (ΦΕΚ Α' 204)]

Άρθρον 67
Οργάνωσις Δημοσίων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού

[Το άρθρο 67 καταργήθηκε με την περ. δ' του άρθρου 36 του Ν.2638/1998 (ΦΕΚ Α' 204)]

Άρθρον 68
Κανονισμοί εκπαιδεύσεως

[Το άρθρο 68 καταργήθηκε με την περ. δ' του άρθρου 36 του Ν.2638/1998 (ΦΕΚ Α' 204)]

Άρθρον 69
Συμβούλιον Σχολών

[Το άρθρο 69 καταργήθηκε με την περ. δ' του άρθρου 36 του Ν.2638/1998 (ΦΕΚ Α' 204)]

Άρθρον 70
Εισδοχή μαθητών

[Το άρθρο 70 καταργήθηκε με την περ. δ' του άρθρου 36 του Ν.2638/1998 (ΦΕΚ Α' 204)]

Άρθρον 71
Κεφάλαια Ναυτικής Εκπαιδεύσεως

Τα δια την αρτιοτέραν λειτουργίαν των δημοσίων σχολών Ε.Ν. υφιστάμενα Κεφάλαια Ναυτικής Εκπαιδεύσεως διατηρούνται, διεπόμενα υπό των περί αυτών ειδικών διατάξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Άρθρον 72
Ιδιωτικαί σχολαί ναυτικής εκπαιδεύσεως

Η ιδιωτική ναυτική εκπαίδευσις τελεί υπό την εποπτείαν του Κράτους και διέπεται υπό ειδικών διατάξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ
ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ

Άρθρον 73
Κατηγορίαι διπλωμάτων, πτυχίων και αδειών

Τα εν τω Εμπορικώ Ναυτικώ αποδεικτικά ναυτικής ικανότητος, διακρίνονται εις διπλώματα, πτυχία και αδείας, η δε μεταξύ τούτων τάξις κατά κλάδους, κατηγορίας και ειδικότητας ορίζεται ως κάτωθι:
α) Κλάδος προσωπικού καταστρώματος: Δίπλωμα Πλοιάρχου Α' τάξεως, Δίπλωμα Πλοιάρχου Β' τάξεως, Δίπλωμα Πλοιάρχου Γ' τάξεως, Δίπλωμα Πρακτικού πλοιάρχου, Πτυχίον Ναυκλήρου, Πτυχίον Κυβερνήτου Α' τάξεως, Πτυχίον Κυβερνήτου Β' τάξεως, Πτυχίον Κυβερνήτου Γ' τάξεως, Πτυχίον Κυβερνήτου ρυμουλκών, Άδεια Ναύτου
β) Κλάδος Προσωπικού μηχανής:
αα) Κατηγορία Υπηρεσίας Ατμομηχανών: Δίπλωμα Ατμομηχανικόυ Α' τάξεως, Δίπλωμα Ατμομηχανικού Β' τάξεως, Δίπλωμα Ατμομηχανικού Γ' τάξεως, Δίπλωμα Πρακτικού Ατμομηχανικού, Πτυχίον Αρχιθερμαστού, Πτυχίον Λιπαντού, Άδεια Θερμαστού.
ββ) Κατηγορία Υπηρεσίας Μηχανών Εσωτερικής Καύσεως: Δίπλωμα Μηχανικού ΜΕΚ Α' τάξεως, Δίπλωμα Μηχανικού ΜΕΚ Β' τάξεως, Δίπλωμα Μηχανικού ΜΕΚ Γ' τάξεως, Δίπλωμα Πρακτικού Μηχανικού ΜΕΚ, Πτυχίον Μηχανοδηγού Α' τάξεως, Πτυχίον Μηχανοδηγού Β' τάξεως, Άδεια χειριστού.
γ) Κλάδος Προσωπικού Γενικών Υπηρεσιών:
αα) Κατηγορία Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνίας: Δίπλωμα Ραδιοτηλεγραφητού Α' τάξεως, Δίπλωμα Ραδιοτηλεγραφητού Β' τάξεως
ββ) Κατηγορία Οικονομικής Υπηρεσίας: Δίπλωμα Οικονομικού Α' τάξεως, Δίπλωμα Οικονομικού Γ' τάξεως
γγ) Κατηγορία Υπηρεσίας Τροφοδοσίας: Δίπλωμα Φροντιστού, Άδεια βοηθού φροντιστού
δδ) Κατηγορία Υπηρεσίας Διαμερισμάτων: Πτυχίον Αρχιθαλαμηπόλου Α' τάξεως, Πτυχίον Αρχιθαλαμηπόλου Β' τάξεως, Άδεια Θαλαμηπόλου Α' τάξεως, Άδεια Θαλαμηπόλου Β' τάξεως
εε) Κατηγορία Υπηρεσίας Μαγειρείου: Πτυχίον Αρχιμαγείρου, Άδεια Μαγείρου Α', Β', Γ' τάξεως.

Άρθρον 74
Αντιστοιχία προϋφισταμένων διπλωμάτων, πτυχίων και αδειών

Δια Π. Διατάγματος, εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, δύνανται:
α) να καθορίζεται η αντιστοιχία τυχόν υφισταμένων αδειών, πτυχίων ή διπλωμάτων εκδοθέντων υπό το καθεστώς προηγουμένων ισχυσάντων νόμων ή εκδιδομένων επί τη βάσει ειδικών διατάξεων προς τα δια του παρόντος καθοριζόμενα διπλώματα, πτυχία και αδείας,
β) να καθορίζονται νέα αποδεικτικά ναυτικής ικανότητος ως και η αντιστοιχία αυτών προς τα υφιστάμενα τοιαύτα.

Άρθρον 75
Δικαιώματα απορρέοντα εκ των διπλωμάτων κλπ.

Δια Π. Διατάγματος, εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, καθορίζονται το είδος και η έκτασις των εν τω πλοίω δικαιωμάτων, τα οποία παρέχει έκαστον δίπλωμα, πτυχίον ή άδεια ναυτικής ικανότητος.

Άρθρον 76
Προϋποθέσεις για την απόκτηση διπλώματος ή πτυχίου
και πιστοποίηση της συνδρομής τους
[Ο τίτλος του παρόντος άρθρου τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ.10 Ν.3153/2003, (ΦΕΚ Α' 153)]

1. Ίνα τις αποκτήσει δίπλωμα ή πτυχίον ναυτικής ικανότητος, δέον:
α) να είναι απογεγραμμένος ως ναυτικός,

β) να έχη συμπληρώσει το εικοστόν έτος της ηλικίας του, πλην των ευδοκίμως αποφοιτώντων εκ δημοσίων ή ανεγνωρισμένων σχολών ναυτικής εκπαιδεύσεως, οίτινες δικαιούνται να αποκτήσουν δίπλωμα ή πτυχίον ναυτικής ικανότητος μετά την συμπλήρωσιν του δεκάτου ενάτου έτους της ηλικίας των, να μη έχη δε συμπληρώσει το 65ον έτος εις αμφοτέρας τας άνω περιπτώσεις,
[Το όριο ηλικίας του εξηκοστού έτους, που ορίζόταν στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 76 του Κ.Δ.Ν.Δ., αυξήθηκει στο εξηκοστό πέμπτο με το άρθ.9 ν.3153/2003, (ΦΕΚ Α' 153)]
γ) να είναι στρατολογικώς εν τάξει,
δ) να μη τελή υπό στέρησιν των πολιτικών του δικαιωμάτων,
ε) να μην έχη καταδικασθή επί κακουργήματι ή εις φυλάκισιν ανωτέραν του εξαμήνου καθ' υποτροπήν ή μείζονα του εξαμήνου επί λαθρεμπορία ή λαθρεμπορία ναρκωτικών ή επί παραβάσει του νόμου περί προστασίας του εθνικού νομίσματος ή αδικημάτων αναφερομένων εις την επί του πλοίου υπηρεσίαν και να μη έχη στερηθή οριστικώς του δικαιώματος της ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος,
στ) να είναι σωματικώς και πνευματικώς υγιής και ικανός δια την αντίστοιχον προς το δίπλωμα ή πτυχίον ναυτικήν υπηρεσίαν.
Δια Π.Διατάγματος καθορίζονται τα νοσήματα και αι βλάβαι εκ των οποίων κρίνεται ως ανίκανος προς απόκτησιν διπλώματος ή πτυχίου, τα της υγειονομικής εξετάσεως, τα εξέταστρα και πάσα άλλη αναγκαία λεπτομέρεια,
ζ) να έχη επιτύχει εις εξετάσεις, εξαιρουμένων των περιπτώσεων καθ' ας δεν απαιτούνται τοιαύται, κατά τα δια Π. Διατάγματος, μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, οριζόμενα.
2. Δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου κατά την αυτήν διαδικασίαν, καθορίζονται τα του τρόπου βεβαιώσεως και αποδείξεως των νομίμων προσόντων προς συμμετοχήν εις τας εξετάσεις, όπου απαιτούνται τοιαύται και των προϋποθέσεων εν γένει προς απόκτησιν διπλώματος, ή πτυχίου ναυτικής ικανότητος, ως και ο χρόνος υπάρξεως των προσόντων τούτων.
3. Δίπλωμα ή πτυχίον ναυτικής ικανότητος απονέμεται εις Έλληνας το γένος, αλλοδαπούς υπηκόους, εφ' όσον συντρέχουν αι υπό των περιπτ. β',δ', ε', στ' και ζ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου προϋποθέσεις.

Άρθρον 77
Προσόντα συμμετοχής εις εξετάσεις προς απόκτησιν διπλώματος ή πτυχίου

Ίνα μετάσχη τις εις εξετάσεις προς απόκτησιν διπλώματος ή πτυχίου ναυτικής ικανότητος, δέον να κέκτηνται, αναλόγως της ειδικότητος του επιδιωκομένου αποδεικτικού, εκτός των υπό των περιπτ. α' έως στ' της παρ. 1 του προηγουμένου άρθρου καθοριζομένων προϋποθέσεων και ορισμένα γραμματικά ή και τεχνικά προσόντα, ως και θαλασσίαν υπηρεσίαν, κατά τα καθοριζόμενα δια Π. Διατάγματος, εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού.

Άρθρον 78
Θαλάσσια υπηρεσία

1. Ως θαλάσσια υπηρεσία προς απόκτησιν διπλώματος ή πτυχίου ή αδείας ναυτικής ικανότητος λογίζεται η διανυθείσα υπό την ιδιότητα μέλους του πληρώματος, μετά την απόκτησιν του κατωτέρας τάξεως διπλώματος ή πτυχίου ή αδείας, εφ' όσον υπάρχει τοιαύτη:
α) επί εν ενεργεία μηχανοκινήτων πλοίων, υποχρέων όπως εφοδιάζονται δια Ναυτολογίου,
β) επί των δια Π. Διατάγματος καθοριζομένων κατηγοριών εν ενεργεία πλοίων υπό ξένην σημαίαν,
γ) επί εν ενεργεία πολεμικών ή βοηθητικών πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού και εις ειδικότητας τούτου υφισταμένας και εν τω Εμπορικώ Ναυτικώ ή αντιστοιχούσας προς ταύτας, κατά τα δια Π. Διατάγματος οριζόμενα,
δ) επί εν ενεργεία κρατικών πλοίων κατά τα δια Π. Διατάγματος οριζόμενα.
2. Τα εν περιπτ. α' και β' αναφερόμενα πλοία θεωρούνται εν ενεργεία καθ' ον χρόνον τελούν εν πλώ ή εν λιμένι ενεργούντα εργασίας φορτώσεως ή εκφορτώσεως ή διατηρούντα τα τρία τέταρτα τουλάχιστον της κανονικής συνθέσως του πληρώματος των. Τα επιβατηγά πλοία εν

λιμένι θεωρούνται εν ενεργεία εφ' όσον διατηρούν τα τρία τέταρτα της κανονικής συνθέσεως του πληρώματος καταστρώματος και μηχανής.
3. Δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, καθορίζονται αι περιπτώσεις, καθ' ας αναλόγως των κατηγοριών πλοίων ή του είδους του διπλώματος ή πτυχίου, η διανυθείσα θαλάσσια υπηρεσία λογίζεται ολόκληρος ή μόνον κατά τμήμα αυτής.

Άρθρον 79
Απόφοιτοι ξένων ναυτικών σχολών

Δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Σχολών, ορίζονται αι προϋποθέσεις δια την απόκτησιν αποδεικτικών ναυτικής ικανότητος υπό αποφοίτων ή πτυχιούχων ναυτικών σχολών της αλλοδαπής, λαμβανομένων υπ' όψει των πραγματικών προσόντων των μαθητών των, του είδους, του επιπέδου και της διαρκείας της εν αυταίς εκπαιδεύσεως.

Άρθρον 80
Απονομή διπλωμάτων ή πτυχίων ή αδειών εις αλλοδαπούς

Αλλοδαποί διαμένοντες εν Ελλάδι, δύνανται να μετάσχουν εξετάσεων προς απόκτησιν διπλώματος, πτυχίου ή αδείας ναυτικής ικανότητος εφ' όσον συντρέχουν αι εν περιπτ. β', ε', και στ' του άρθρου 76 προϋποθέσεις, κέκτηνται δε ούτοι τα δι' έκαστον δίπλωμα, πτυχίον ή άδειαν οριζόμενα προσόντα. Επιτυγχάνοντες εις τας εξετάσεις, εφοδιάζονται δια του οικείου διπλώματος, πτυχίου ή αδείας, δεν αποκτούν όμως δικαίωμα εργασίας επί ελληνικών πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων, τηρουμένων των περί εργασίας αλλοδαπών ισχυουσών εκάστοτε ειδικών διατάξεων.

Άρθρον 81
Χρόνος διενεργείας εξετάσεων

1. Αι προς απόκτησιν διπλώματος ή πτυχίου εξετάσεις ενεργούνται κατά τα δια Π. Διατάγματος οριζόμενα, ενώπιον επιτροπών, αίτινες συγκροτούνται δι' αποφάσεων του Υπουργού, δυναμένου να ορίζη και Επίτροπον αυτού.
2. Η σύνθεσις των εξεταστικών επιτροπών και τα καθήκοντα του Επιτρόπου, ο τρόπος και χρόνος διεξαγωγής των εξετάσεων, τα εξεταστέα μαθήματα, η βαθμολογία και οι συντελεσταί αυτών, τα της απονομής των διπλωμάτων και της ισχύος του πίνακος επιτυχόντων, ως και η εις βάρος των υποψηφίων αμοιβή των εξεταστών και του Επιτρόπου και τα λοιπά έξοδα εξετάσεων, ορίζονται δια Π.Διατάγματος.

Άρθρον 82
Αριθμός απονεμομένων κατ' έτος κατόπιν εξετάσεων διπλωμάτων

1. Ο αριθμός των καθ' έκαστον έτος απονεμομένων, κατόπιν εξετάσεων, διπλωμάτων κατωτάτης τάξεως εκάστου κλάδου ως και πρακτικών διπλωμάτων περί ων το άρθρον 73 του παρόντος, δύναται να ορίζηται δι' αποφάσεως του Υπουργού, εκδιδομένης εντός του τελευταίου τριμήνου του προηγουμένου έτους, μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού.
2. Εις ην περίπτωσιν έχει ορισθή ο αριθμός, διαπιστούται δε έλλειψις διπλωματούχων ναυτικών, εκ των υπαγομένων εις τους περιορισμούς της προηγουμένης παραγράφου, δύναται, κατά την αυτήν ως άνω διαδικασία, να αυξηθή ο καθορισθείς αριθμός των απονεμητέων διπλωμάτων.
3. Δια Π.Διατάγματος, εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, ορίζονται αι περιπτώσεις απονομής διπλωμάτων άνευ εξετάσεων, καθ' υπέρβασιν του κατά τ' ανωτέρω οριζομένου αριθμού εκάστης τάξεως, εις κεκτημένους τα προσήκοντα τυπικά ή ουσιαστικά προσόντα.

Άρθρον 83
Προϋποθέσεις και προσόντα για την απόκτηση άδειας ναυτικής ικανότητας
και πιστοποίηση της συνδρομής τους
[Ο αρχικός τίτλος «Προϋποθέσεις και προσόντα προς απόκτησιν αδείας ναυτικής ικανότητος» του παρόντος άρθρου τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ.10 Ν.3153/2003, (ΦΕΚ Α' 153)]

Ίνα αποκτήσει τις άδειαν ναυτικής ικανότητος δέον:
α) να συντρέχουν αι προϋποθέσεις του άρθρου 76 πλην της περίπτ. ζ' και
β) να κέκτηται την δια την άδειαν εκάστου κλάδου απαιτούμενην θαλάσσια υπηρεσίαν ή και άλλα ειδικά προσόντα, καθοριζόμενα δια Π.Διατάγματος εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού, προκειμένου δε περί αδείας Θαλαμηπόλου Α' και Μαγείρου Α' και Β', να επιτύχουν και εις ειδικάς εξετάσεις.

Άρθρον 84
Έκδοσις, τύπος και αντικατάστασις διπλωμάτων κλπ.

Τα αφορώντα εις την έκδοσιν και τον τύπον των διπλωμάτων, πτυχίων και αδειών ναυτικής ικανότητος, ως και εις την αντικατάστασιν αυτών εν περιπτώσει απώλειας ή φθοράς, καθορίζονται δι' αποφάσεων του Υπουργού.

Άρθρον 85
Υγειονομική εξέτασις διπλωματούχων κλπ.

1. Οι κεκτημένοι δίπλωμα, πτυχίον ή άδειαν ναυτικής ικανότητος, μετά την συμπλήρωσιν ηλικίας καθοριζομένης δι' έκαστον δίπλωμα, πτυχίον ή άδειαν δια Π.Διατάγματος και ανά χρονικά εφεξής διαστήματα, οριζόμενα δια του αυτού Διατάγματος, υποβάλλονται εις υγειονομικήν εξέτασιν προς διαπίστωσιν της δια την περαιτέρω άσκησιν της υπηρεσίας των απαιτουμένης ικανότητος. Οι κρινόμενοι ανίκανοι στερούνται εφεξής του δικαιώματος της περαιτέρω ασκήσεως της επί τη βάσει του διπλώματος, πτυχίου ή αδείας ναυτικής υπηρεσίας των.
2. Αι διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου εφαρμόζονται και εις την περίπτωσιν, κατά την οποίαν η απώλεια της ικανότητος επήλθεν προ της συμπληρώσεως της υπό της αυτής παραγράφου προβλεπομένης ηλικίας.

Άρθρον 86
Αντιστοιχία εκδιδομένων διπλωμάτων κλπ.

Τα μέχρι της ενάρξεως εφαρμογής του παρόντος Κώδικος εκδοθέντα διπλώματα, πτυχία και άδειες ναυτικής ικανότητος διατηρούνται εν ισχύ, της αντιστοιχίας αυτών προς τα υπό του παρόντος θεσπιζόμενα οριζόμενης δια Π. Διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε
ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ

Άρθρον 87
Οργανική σύνθεσις

1. Το προσωπικόν των πλοίων αποτελείται εξ ελλήνων απογεγραμμένων ναυτικών κεκτημένων το τυχόν αναγκαίον αποδεικτικόν ναυτικής ικανότητος ή και εξ επιστημόνων ή άλλων ειδικών κεκτημένων την απαιτουμένην άδειαν ασκήσεως επαγγέλματος.
2. Η οργανική σύνθεσις του προσωπικού των πλοίων καθορίζεται δια Π.Διαταγμάτων. Κατ' εξαίρεσιν αύτη καθορίζεται δι' Υπουργικών Αποφάσεων:

α) επί πλοίων ενεργούντων πλόας εν τη ημεδαπή μεταξύ λιμένων ή όρμων κειμένων εντός του αυτού κόλπου ή εντός δύο συνεχόμενων κόλπων ή εις παρακειμένας ακτάς,
β) επί πλοίων αναψυχής εκτελούντων τακτικούς πλόας συνολικής διαρκείας μικροτέρας του εικοσιτετραώρου και
γ) επί πλοίων εφοδιασμένων δι' αυτομάτων συσκευών και μηχανημάτων.

Άρθρον 88
Ελλιπής κατά προσόντα σύνθεσις

1. Επιτρέπεται, εξαιρετικώς και υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν δημιουργείται κίνδυνος δια την ασφάλειαν του πλοίου, κατ' αίτησιν του πλοιάρχου και κατόπιν εγκρίσεως της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής, η συμπλήρωσις του πληρώματος:
α) δι' ημεδαπών ναυτικών μη κεκτημένων το απαιτούμενον αποδεικτικόν ναυτικής ικανότητος, οσάκις:
αα) δεν υπάρχουν έλληνες ναυτικοί κεκτημένοι το απαιτούμενον αποδεικτικόν ναυτικής ικανότητος εις τον λιμένα προσορμίσεως του πλοίου και τους πλησιέστερους προς αυτόν λιμένας, ή δεν είναι δυνατή έγκαιρος εκ των λιμένων τούτων και άνευ καθυστερήσεως του πλοίου προσέλευσις των και
ββ) οι υπάρχοντες δεν προσφέρονται προς εργασίαν ή προσφέρονται υπό όρους αντικειμένους εις τας περί μισθολογίου και όρων εργασίας διατάξεις,
β) δι' αλλοδαπών ναυτικών, οσάκις υφίστανται αι προϋποθέσεις της προηγουμένης περιπτώσεως και δεν προσφέρονται έλληνες ναυτικοί στερούμενοι του προβλεπομένου αποδεικτικού ναυτικής ικανότητος ή προσφέρονται υπό όρους αντικειμένους εις τας περί μισθολογίου και όρων εργασίας διατάξεις.
2. Ο αριθμός των κατά τας διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου προσλαμβανομένων αλλοδαπών δεν δύναται να υπερβεί το εν τέταρτον της οργανικής συνθέσεως του πληρώματος, όπερ ανώτατον όριον, δύναται δια Π.Διατάγματος να μειούται και διαφοροποιείται αναλόγως της κατηγορίας των πλοίων και της ειδικότητος των ναυτικών.
3. Η διάρκεια της επί του πλοίου υπηρεσίας των κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου ναυτολογουμένων καθορίζεται δια Π. Διατάγματος, αναλόγως των λιμένων προσεγγίσεως του πλοίου. Κατά τον πρώτον κατάπλουν εις ελληνικόν λιμένα, πλην της περιπτώσεως εκτάκτου προσεγγίσεως λόγω ανωτέρας βίας, οι ούτω ναυτολογηθέντες αντικαθίστανται υποχρεωτικώς δι' ελλήνων κεκτημένων τα νόμιμα προσόντα.
4. Εις ην περίπτωσιν δεν υπάρχουν έλληνες ναυτικοί προς εξυπηρέτησιν των αναγκών ορισμένης νέας ειδικότητος, ή ούτοι δεν κέκτηνται την δι' ορισμένης ειδικότητας απαιτουμένην εμπειρίαν, επιτρέπεται, κατόπιν αδείας του Υπουργού, η πρόσληψις αλλοδαπών εις τας οικείας οργανικάς θέσεις. Η διάρκεια της υπηρεσίας των καθορίζεται δι' αποφάσεως του Υπουργού, μη δυναμένη να υπερβεί εν συνόλω της τριετία.

Άρθρον 89
Ελλιπής κατ' αριθμόν σύνθεσις

1. Εξαιρετικώς επιτρέπεται ελλιπής κατ' αριθμόν σύνθεσις του πληρώματος μετ' έγκρισιν της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής καταχωριζόμενης εις το Ναυτολόγιον. Η έγκρισις παρέχεται κατόπιν εγγράφου αιτήσεως του πλοιάρχου εάν το πλοίον, λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων εκ ναυλώσεως ή άλλης εκτάκτου ανάγκης δέον να αποπλεύση εντός διαστήματος, μη επιτρέποντος, άνευ επιζήμιου καθυστερήσεως του πλου, την επί τη βάσει της οργανικής ή ελλιπούς κατά προσόντα συνθέσεως συμπλήρωσιν του πληρώματος και υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν υφίσταται κίνδυνος δια την ασφάλειαν του πλοίου.
2. Μη υπαρχούσης Προξενικής Αρχής η διαπίστωσις της ως άνω προϋποθέσεως γίνεται υπό του πλοιάρχου, καταχωριζομένη εις το Ημερολόγιον του πλοίου και θεωρούμενη υπό της Προξενικής ή Λιμενικής Αρχής κατά τον κατάπλου του πλοίου εις τον πρώτον λιμένα, όπου τοιαύτη Αρχή υφίσταται.
3. Αι υπέρ του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου και λοιπών Ασφαλιστικών Ιδρυμάτων των ναυτικών εισφοραί πλοιοκτήτου και ναυτικού δια τα ελλείποντα μέλη του πληρώματος καταβάλλονται υποχρεωτικώς υπό του πλοιοκτήτου υπέρ του Κεφαλαίου Ανεργίας - Ασθενείας Ναυτικών (ΚΑΑΝ). Δεν καταβάλλονται εισφοραί δια τον μετά τη δεκάτην ημέραν χρόνον παραμονής του πλοίου εν λιμένι.

4. Ο μισθός των ελλειπόντων μελών του πληρώματος κατανέμεται υποχρεωτικώς και κατά δικαίαν αναλογίαν μεταξύ των υπολοίπων μελών του πληρώματος των επιβαρυνθέντων δια της εργασίας των ελλειπόντων είτε δι' υπερωρίας, είτε δι' εντάσεως της ιδίας των εργασίας, της σχετικής καταβολής αναγραφομένης ρητώς εν τω Ημερολογίω του πλοίου.

Άρθρον 90
Ειδική σύνθεσις πληρώματος

Επιτρέπεται εις εξαιρετικάς περιπτώσεις κατά την κρίσιν του Υπουργού ο καθορισμός ειδικής συνθέσεως του πληρώματος προς εκτέλεσιν μεμονωμένου πλου ή πλόων.

Άρθρον 91
Εγγραφαί συνθέσεως εις το Ναυτολόγιον

Πίναξ της οργανικής συνθέσεως του πληρώματος του πλοίου καταχωρίζεται υπό της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής εις το Ναυτολόγιον, εν τω οποίω μνημονεύονται και αι προς εφαρμογήν των άρθρων 88, 89 και 90 παρεχόμεναι εκάστοτε εγκρίσεις της Αρχής.

Άρθρον 92
Απαγόρευσις απόπλου

Επιφυλασσομένων των περιπτώσεων των άρθρων 88, 89 και 90 απαγορεύεται υπό της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής ο απόπλους του πλοίου, μη έχοντος την καθορισμένην οργανικήν σύνθεσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ
ΕΥΡΕΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρον 93
Γραφεία ευρέσεως ναυτικής εργασίας

1. Η εύρεσις εργασίας εις τους ναυτικούς ενεργείται υποχρεωτικώς κατά τα δια Π. Διατάγματος οριζόμενα, μέσω των γραφείων ευρέσεως ναυτικής εργασίας, εις ους δε λιμένας δεν λειτουργεί τοιούτον, μέσω των Λιμενικών Αρχών, θεωρουμένων ως προς την άσκησιν της αρμοδιότητος ταύτης ως παραρτημάτων του εν Πειραιεί Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας.
2. Οι ναυτικοί, απολυόμενοι εις ελληνικόν λιμένα ή επαναπατριζόμενοι, υποχρεούνται να εγγραφούν εις τηρουμένους παρά των γραφείων ευρέσεως ναυτικής εργασίας ή των κεντρικών λιμεναρχείων, λιμεναρχείων και υπολιμεναρχείων καταλόγους των μη εργαζομένων ναυτικών.
3. Κατά την εύρεσιν ναυτικής εργασίας, ο μεν ναυτικός έχει το δικαίωμα της επιλογής του πλοίου, ο δε πλοίαρχος ή πλοιοκτήτης το της επιλογής του πληρώματος.
4. Τα αφορώντα εις την οργάνωσιν και λειτουργίαν των γραφείων ευρέσεως ναυτικής εργασίας ορισθήσονται δια Κανονισμών εγκρινομένων δι' Υπουργικών Αποφάσεων.

Άρθρον 94
Απαγόρευσις παροχής αμοιβών

1. Δια την εύρεσιν εργασίας επί πλοίων απαγορεύεται όπως καταβάλλονται αμέσως ή εμμέσως αμοιβαί προς οιονδήποτε πρόσωπον.
2. Ανεξαρτήτως των προβλεπομένων ποινικών κυρώσεων, συμφωνίαι περί καταβολής αμοιβής δι' εύρεσιν εργασίας είναι απολύτως άκυροι, αι δε γενόμεναι καταβολαί αναζητούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΝΑΥΤΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Άρθρον 95
Χρόνος εργασίας

Ως χρόνος εργασίας νοείται το διάστημα κατά το οποίο τα μέλη του πληρώματος υποχρεούνται, συμφώνως προς τον Κανονισμόν Εργασίας επί των εμπορικών πλοίων, τας συλλογικάς συμβάσεις ή διαταγήν ανωτέρου να ασχολούνται επί του πλοίου ή δι' αυτό.

Άρθρον 96
Ανώτατα όρια κανονικού χρόνου εργασίας

Τα ανώτατα όρια κανονικού χρόνου εργασίας του πληρώματος εν πλω κατά τας ημέρας κατάπλου και απόπλου, ως και παραμονής εν λιμένι ή όρμω, δύνανται να ορίζονται δια Π. Διατάγματος, εάν δεν προβλέπουν περί αυτών ο Κανονισμός Εργασίας και αι Συλλογικαί Συμβάσεις.

Άρθρον 97
Ανώτατα όρια προσθέτου χρόνου εργασίας

Τα πέραν του κανονικού όρια προσθέτου χρόνου εργασίας, η οποία διατάσσεται συνήθως υπό του πλοιάρχου κατά την κρίσιν του, δύνανται να ορίζονται δια Π. Διατάγματος εάν δεν προβλέπουν περί αυτών ο Κανονισμός Εργασίας και αι Συλλογικαί Συμβάσεις.

Άρθρον 98
Υπέρβασις ανωτάτων ορίων προσθέτου χρόνου εργασίας

1. Επιτρέπεται εκτάκτως η υπέρβασις των ανωτάτων ορίων προσθέτου χρόνου εργασίας:
α) εις περίπτωσιν επειγούσης ανάγκης, αφορώσης των ασφάλειαν του πλοίου, των επιβαινόντων και του φορτίου ή εις την παροχήν βοηθείας εις άλλα πλοία και πρόσωπα, ευρισκόμενα εν κινδύνω.
β) εις περιπτώσεις γυμνασίων λέμβων, πυρκαγιάς ή εγκαταλείψεως πλοίου και εν γένει γυμνασίων καθοριζομένων υπό της εκάστοτε εν ισχύ Διεθνούς Συμβάσεως «περί ασφαλείας της ανθρώπινης ζωής εν θαλάσση» και
γ) εις άλλας τυχόν εξαιρετικάς περιπτώσεις οριζομένας δια Π.Διατάγματος.
2. Η συνδρομή των όρων εφαρμογής της προηγουμένης παραγράφου εκτιμάται ελευθέρως υπό του πλοιάρχου και αναγράφεται εις το Ημερολόγιον.

Άρθρον 99
Όρια εργασίας ανηλίκων

Μέλος του πληρώματος ηλικίας μικροτέρας των δέκα έξι ετών απαγορεύεται όπως εργάζεται κατά τας νυκτερινάς ώρας.

Άρθρον 100
Αποδοχαί, ενδιαίτησις και άδειαι

Ελλείψει συλλογικών συμβάσεων, αι εν γένει αποδοχαί, ως προς τα κατώτατα όρια, η ενδιαίτησις και αι άδειαι των ναυτικών δύναται να καθορίζονται δι' αποφάσεως του Υπουργού, κατόπιν εξουσιοδοτήσεως του Υπουργικού Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η

ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑ

Άρθρον 101
Παροχή τροφής. Εδεσματολόγιον

1. Το πλήρωμα του πλοίου δικαιούται τροφής καθ' όλον το διάστημα της παραμονής του επί του πλοίου. Η τροφοδοσία βαρύνει τον εφοπλιστήν παρέχεται δε επιμελεία και ευθύνη του πλοιάρχου, απαγορευομένης της αναθέσεως ταύτης κατ' αποκοπήν εις τον πλοίαρχον ή οιονδήποτε άλλον αξιωματικόν του πλοίου.
2. Το ημερήσιον εδεσματολόγιον κατά κατηγορίας πλοίων καθορίζεται δι' υπουργικών αποφάσεων, μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού.
3. Κατά την αυτήν διαδικασίαν ορίζονται αι περιπτώσεις καταβολής της τροφοδοσίας εις χρήμα και το ημερήσιον αντίτιμον αυτής.
4. Ο πίναξ του εδεσματολογίου αναρτάται, φροντίδι του πλοιάρχου και υπό τον έλεγχον των Λιμενικών ή Προξενικών Αρχών, εις τα διαμερίσματα του πληρώματος.

Άρθρον 102
Έλεγχος τροφοδοσίας και εδεσματολογίου

Ο έλεγχος της επαρκείας και καταλληλότητας των τροφίμων και της τηρήσεως του κεκανονισμένου εδεσματολογίου ενεργείται αυτεπαγγέλτως υπό των Λιμενικών ή Προξενικών Αρχών, ενδεχόμεναι δε παρατηρήσεις και συστάσεις αυτών προς τον πλοίαρχον καταχωρίζονται εις το Ημερολόγιον της Γέφυρας.
2. Εάν εκ δόλου ή εξ αμελείας του πλοιάρχου δεν παρέχονται εις το πλήρωμα του πλοίου τα υπό του εδεσματολογίου καθοριζόμενα τρόφιμα, εις είδος, ποιότητα και ποσότητα, ο πλοίαρχος διώκεται πειθαρχικώς.

Άρθρον 103
Υποβολή παραπόνων

1. Εν περιπτώσει εγγράφου υποβολής, υπό μελών του πληρώματος ή ανεγνωρισμένης οργανώσεως ναυτικών, παραπόνων προς της Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν, αφορώντων εις την εφαρμογήν του εδεσματολογίου και την τροφοδοσίαν εν γένει, η Αρχή προβαίνει εις ειδικήν εξέτασιν αυτών. Προ της υποβολής των παραπόνων εις την Αρχήν, τα μέλη του πληρώματος αναφέρουν ταύτα εις τον πλοίαρχον, υποχρεούμενον όπως προβή εις αναγραφήν αυτών εις το Ημερολόγιον Γέφυρας.
2. Τα προς την Αρχήν υποβληθέντα παράπονα κρίνονται υπ' αυτής το ταχύτερον. Η υποβολή παραπόνων δεν αποτελεί λόγον παρεμποδίσεως του απόπλου.
3. Εφ' όσον τα υποβληθέντα παράπονα ήθελαν θεωρηθή υπό της Αρχής ως προδήλως αβάσιμα, τα υποβάλλοντα αυτά μέλη του πληρώματος διώκονται πειθαρχικώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ
ΕΞΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ

Άρθρον 104
Διοικητική εξουσία του πλοιάρχου

Ο πλοίαρχος έχει την εν γένει διοίκησιν εν τω πλοίω και ασκεί εξουσίαν επί των επιβαινόντων, λαμβάνων παν αναγκαίον μέτρον, εντός των υφισταμένων Κανονισμών, προς τον σκοπόν τηρήσεως της τάξεως, της πειθαρχίας και της υγιεινής και δια την ασφάλειαν του πλοίου, των επιβαινόντων και του φορτίου.

Άρθρον 105
Συγκρότησις του πληρώματος

1. Ο πλοίαρχος συγκροτεί το πλήρωμα του πλοίου κατά τας κρατούσας περί συμβάσεως των πληρωμάτων διατάξεις, λαμβάνων υπ' όψιν τας οδηγίας του εφοπλιστού ή του αντιπροσώπου αυτού, και φροντίζει δια την εγγραφήν του συγκροτηθέντος πληρώματος υπό της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής εις το Ναυτολόγιον.
2. Ο πλοίαρχος απολύει οιοδήποτε μέλος του πληρώματος, εμφανιζόμενος μετά του απολυομένου ενώπιον του οικείας Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής. Εάν εις τον λιμένα απολύσεως δεν υφίσταται Λιμενική ή Προξενική Αρχή, ο πλοίαρχος δύναται να προβή εις απόλυσιν μελών του πληρώματος, προβαίνων εις σχετικήν εγγραφήν εν τω Ημερολογίω Γέφυρας και ναυτικώ φυλλαδίω του ναυτικού, υποχρεούμενος όπως αιτήση την βεβαίωσιν της εν λόγω πράξεως και την εγγραφήν της απολύσεως εις το Ναυτολόγιον, εις τον πρώτον λιμένα κατάπλου ένθα εδρεύει Λιμενική ή Προξενική Αρχή.

Άρθρον 106
Βεβαίωσις περί της ικανότητος του πλου κλπ.

Προ του απόπλου ο πλοίαρχος βεβαιούται περί του ότι το πλοίον είναι ικανόν δια τον επιχειρούμενον πλουν, ότι φέρει τα απαραίτητα εφόδια, τα προβλεπόμενα υπό των υφισταμένων κανονισμών ή διαταγών της αρμοδίας Αρχής, ότι το πλήρωμα είναι νομίμως συντεθειμένον και ότι το φορτίον είναι κανονικώς και καλώς εστοιβαγμένον, προκειμένου δε περί επιβατηγού πλοίου και ότι τούτο δεν παρέλαβε πέραν του επιτρεπομένου ανωτάτου αριθμού επιβατών.

Άρθρον 107
Εφοδιασμός δια τροφίμων και ύδατος

Ο πλοίαρχος μεριμνά εγκαίρως δια την προμήθειαν επαρκών και καταλλήλων τροφίμων και ύδατος εν όψει του πλου.

Άρθρον 108
Ναρκωτικά. Οινοπνευματώδη ποτά

1. Ο πλοίαρχος μεριμνά όπως μη εισκομίζονται εις το πλοίον του ναρκωτικά, εκτός των επιτρεπομένων δι' ιατρικήν χρήσιν και κατόπιν αδείας του, επίσης δε και οινοπνευματώδη ποτά υπέρ το αναγκαίον μέτρον.
2. Τα κατά παράβασιν των ανωτέρω εισκομιζόμενα κατάσχονται υπό του πλοιάρχου και παραδίδονται το ταχύτερον εις την Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν, ενεργούσαν περαιτέρω κατά τας οδηγίας του Υπουργείου.

Άρθρον 109
Όπλα, εύφλεκται ή επικίνδυναι ύλαι

1. Ο πλοίαρχος φροντίζει όπως μη εισκομίζονται άνευ αδείας του εις το πλοίον όπλα και εύφλεκτοι ή επικίνδυναι ύλαι.
2. Τα κατά παράβασιν των ανωτέρω εισκομιζόμενα κατάσχονται υπό του πλοιάρχου, διατάσσοντος τη φύλαξιν ή την καταστροφήν αυτών κατά τας περιστάσεις. Τα φυλαχθέντα παραδίδονται το ταχύτερον εις την Λιμενικήν ή Προξενικήν αρχήν, ενεργούσαν εν προκειμένω κατά τας οδηγίας του Υπουργείου.

Άρθρον 110
Επιβάται ασθενείς εκ λοιμωδών νόσων, ψυχοπαθείς κλπ.

1. Ο πλοίαρχος δύναται να ζητήσει παρά της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής την παρεμπόδισιν της επιβιβάσεως προσώπων πασχόντων εκ λοιμωδών νόσων ή επικινδύνων ψυχοπαθών.

2. Δύναται επίσης να ζητήσει την παρεμπόδισιν της επιβιβάσεως προσώπων εχόντων ανάγκην βοηθείας ως ψυχοπαθών, τυφλών, παραλύτων, ανηλίκων, εφ' όσον δεν συνοδεύονται υπό συγγενών ή οικείων των.

Άρθρον 111
Αναγκαστική αποβίβασις επιβατών

Ο πλοίαρχος δύναται να ζητήσει παρά της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής την αποβίβασιν επιβάτου, διαταράσσοντος σοβαρώς την τάξιν εν τω πλοίω ή παρέχοντος βάσιμους ενδείξεις περί του ότι η περαιτέρω παραμονή του δύναται να δημιουργήσει κινδύνους δια τους επιβαίνοντας, το πλοίον ή το φορτίον.

Άρθρον 112
Παραλαβή επαναπατριζομένων

1.Ο πλοίαρχος υποχρεούται να παραλαμβάνει επί του πλοίου, επί σκοπώ παλιννοστήσεως, τους έλληνας ναυτικούς, οίτινες ευρίσκονται εγκαταλελειμμένοι εις μέρος ένθα δεν υφίσταται Ελληνική Προξενική Αρχή.
2. Η υποχρέωσις αύτη υφίσταται δια τον πλοίαρχον και προκειμένου περί απόρων γενικώς ελλήνων πολιτών, ναυτικών ή μη ευρισκομένων εν τη αλλοδαπή, εφ' όσον η οικεία Προξενική Αρχή ήθελε κρίνει αναγκαίαν την παλιννόστηση των, επιτρέπουν δε τούτο αι ειδικαί συνθήκαι εκτελέσεως του πλου.
3. Ο αριθμός των προσώπων, άτινα υποχρεούται ο πλοίαρχος να παραλάβει προς παλιννόστησιν, ως και τα της καταβολής των εξόδων συντηρήσεως και μεταφοράς ρυθμίζονται δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Κοινωνικών Υπηρεσιών και Ναυτιλίας-Μεταφορών και Επικοινωνιών, μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού.

Άρθρον 113
Κυβέρνησις πλοίου

Ο πλοίαρχος έχει την κυβέρνησιν του πλοίου, τηρών τους κανονισμούς προς αποφυγήν συγκρούσεως πλοίων και τας εις την ασφάλειαν της ναυσιπλοΐας εν γένει αναφερομένας διατάξεις, διευθύνει δε αυτοπροσώπως το πλοίον κατά τον είσπλουν εις τους λιμένας και όρμους και κατά τον έκπλουν εξ αυτών, κατά την διέλευσιν δια διωρύγων και στενών και κατά πάσαν γενικώς περίπτωσιν ιδιαιτέρως δυσχερούς πλου.

Άρθρον 114
Τήρησις βιβλίων και ναυτιλιακών εγγράφων

1. Ο πλοίαρχος συντάσσει το Ημερολόγιον της Γέφυρας, επιμελείται δε όπως τηρώνται κανονικώς και ευρίσκονται επί του πλοίου και πάντα τα άλλα κεκανονισμένα βιβλία και έγγραφα.
2. Ο πλοίαρχος μεριμνά όπως ευρίσκονται εις την βιβλιοθήκην του πλοίου, προσιτά εις παν μέλος πληρώματος, αντίτυπον του παρόντος Κώδικος και της εκάστοτε ισχυούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας.

Άρθρον 115
Ληξιαρχικαί πράξεις γεννήσεων

Εν περιπτώσει τοκετού επί του πλοίου εν πλω, ο πλοίαρχος αναγράφει το γεγονός εις το Ημερολόγιον και συντάσσει ληξιαρχικήν πράξιν γεννήσεως κατά τας σχετικάς διατάξεις.

Άρθρον 116

Διαθήκη επί πλοίου

Ο πλοίαρχος τηρεί τας περί διαθηκών επί εμπορικών πλοίων διατάξεις του Αστικού Κώδικος.

Άρθρον 117
Εγγραφή και ληξιαρχική πράξις θανάτου

Εάν τις εκ των επιβαινόντων αποθάνει, ο πλοίαρχος αναγράφει το γεγονός εις το ημερολόγιον, εκθέτων τας συνθήκας του θανάτου, τον ακριβή χρόνον αυτού και το μέρος και την ώραν της τυχόν γενομένης αποβιβάσεως του νεκρού ή της καταβυθίσεως αυτού, συντάσσει δε και σχετικήν ληξιαρχικήν πράξιν, κατά τας ειδικάς διατάξεις, αντίγραφον της οποίας παραδίδει εις την Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν του πρώτου λιμένος προσεγγίσεως άμα τω κατάπλω.

Άρθρον 118
Σύνταξις εκθέσεως απογραφής πραγμάτων θανόντος κλπ.

1. Εν περιπτώσει θανάτου, εξαφανίσεως ή δραπετεύσεως μέλους του πληρώματος, ο πλοίαρχος τη συμπράξει και δύο αξιωματικών, ή, εν ελλείψει αυτών, δύο άλλων μελών του πληρώματος, συντάσσει έκθεσιν απογραφής των εν τω πλοίω πραγμάτων αυτού, διαφυλάττει δε και παραδίδει ταύτα μετ' αντιγράφου της εκθέσεως απογραφής, άμα τω κατάπλω, εις την Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν, ήτις, εφ' όσον πρόκειται περί πραγμάτων υποκειμένων εις ταχείαν φθοράν ή συντρέχει άλλος αποχρών λόγος, εκποιεί ταύτα υπέρ των δικαιούχων. Το τίμημα παρακατατίθεται εις το Ναυτικόν Απομαχικόν Ταμείον, περιέχεται δε εις την περιουσίαν αυτού μετά διετίαν από της καταθέσεως, εφ' όσον κατά το διάστημα τούτο δεν ήθελε ζητηθεί.
2. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και εν περιπτώσει θανάτου ή εξαφανίσεως επιβάτου, εκτός αν ούτος συνοδεύεται υπό συζύγου, ανιόντων ή κατιόντων.
3. Εάν τα ευρεθέντα πράγματα είναι επικίνδυνα εις την υγείαν των επιβαινόντων, καταστρέφονται, γινομένης μνείας περί τούτου εν τη εκθέσει απογραφής.

Άρθρον 119
Αποβίβασις ή καταβύθισις νεκρού

1. Εάν τις εκ των επιβαινόντων αποθάνει, ο πλοίαρχος, εφ' όσον το πλοίον ευρίσκεται εν λιμένι, αναφέρεται, δια την αποβίβασιν του νεκρού, εις την Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν, εάν δε τούτο ευρίσκεται εν πλω, δύναται εν ανάγκη να διατάξει την καταβύθισιν του νεκρού.
2. Απαγορεύεται ή καταβύθισις του νεκρού προς της παρελεύσεως εικοσιτεσσάρων ωρών από του θανάτου.

Άρθρον 120
Αρωγή εις κινδυνεύοντας εν θαλάσση

Ο πλοίαρχος παρέχει πάσαν δυνατήν βοήθειαν εις πλοία ή αεροσκάφη ή πρόσωπα κινδυνεύοντα εν θαλάσση, εφ' όσον δεν δημιουργείται σοβαρός κίνδυνος δια το πλοίον ή τους επιβαίνοντας.

Άρθρον 121
Έκθεσις περί εξαφανίσεως εν θαλάσση

Εάν τις εκ των επιβαινόντων του πλοίου, πεσών εις την θάλασσαν ή παρασυρθείς υπό των κυμάτων, δεν ανευρέθη, ο πλοίαρχος αναγράφει το γεγονός εις το Ημερολόγιον, εκθέτων, και τα των συνθηκών του δυστυχήματος και τας καταβληθείσας προσπάθειας διασώσεως. Απόσπασμα του Ημερολογίου παραδίδεται εις την Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν άμα τω κατάπλω.

Άρθρον 122
Αγγελία θαλασσίων εγκλημάτων και κινδύνων ναυσιπλοΐας

Ο πλοίαρχος αναφέρει αμελλητί εις τας Λιμενικάς Αρχάς παν έγκλημα τελεσθέν εν τη θαλάσση ως και παν γεγονός δυνάμενον να προκαλέσει κινδύνους εις την ναυσιπλοΐα.

Άρθρον 123
Αντιμετώπισις ελλείψεως τροφίμων

Εάν κατά τον πλουν προκύψει σημαντική έλλειψις τροφίμων, ο πλοίαρχος λαμβάνει πάντα τα απαιτούμενα μέτρα, χρησιμοποιών, εν ανάγκη και τα επί του πλοίου υπάρχοντα, ως φορτίον, τρόφιμα, ή άλλως προσεγγίζων, προς εφοδιασμόν δια τροφίμων ή ύδατος εις τον εγγύτερον λιμένα κατά παρέκκλισιν του πλου.

Άρθρον 124
Αναπλήρωσις πλοιάρχου

1. Εν περιπτώσει θανάτου του πλοιάρχου, εξαφανίσεως ή ασθενείας αυτού, επιβαλλούσης την αντικατάστασιν του, αναλαμβάνει την κυβέρνησιν του πλοίου ο πρώτος αξιωματικός καταστρώματος, όστις ειδοποιών περί τούτου τον εφοπλιστήν, ασκεί τας εξουσίας και υπέχει τας ευθύνας του πλοιάρχου μέχρι πληρώσεως της θέσεως τούτου εις λιμένα ένθα είναι δυνατή η αντικατάστασις δι' έχοντος τα νόμιμα προσόντα, συμφώνως προς τας οδηγίας του εφοπλιστού.
2. Εν ελλείψει πρώτου αξιωματικού, την κυβέρνησιν του πλοίου αναλαμβάνει το εν ιεραρχία επόμενον μέλος του προσωπικού καταστρώματος ασκούν τας εξουσίας και υπέχον τας ευθύνας του πλοιάρχου μέχρι του λιμένος της πρώτης προσεγγίσεως, ένθα και αναμένει τας οδηγίας του εφοπλιστού.

Άρθρον 125
Εγκατάλειψις πλοίου

1. Ο πλοίαρχος δεν διατάσσει την εγκατάλειψιν του πλοίου ενώπιον κινδύνου, πριν εξαντλήσει πάντα τα υπό της ναυτικής τέχνης και εμπειρίας ενδεικνυόμενα μέσα προς διάσωσιν αυτού.
2. Προ της εκδόσεως διαταγής περί εγκαταλείψεως του πλοίου, ο πλοίαρχος υποχρεούται να ζητήσει τας γνώμας των αξιωματικών αυτού, εν ελλείψει δε αξιωματικών, των εμπειροτέρων εκ των μελών του πληρώματος.
3. Ο πλοίαρχος μεριμνά όπως πρώτοι οι επιβάται επιβιβασθούν των λέμβων, εν συνεχεία το πλήρωμα, εγκαταλείπει δε το πλοίον τελευταίος, μη απομακρυνόμενος της περιοχής αυτού έως ότου βεβαιωθεί ότι το πλοίον απωλέσθη ή κατεστράφη.
4. Ο πλοίαρχος μεριμνά δια την διάσωσιν των ναυτιλιακών εγγράφων του πλοίου, του ταχυδρομείου και των εν τω πλοίω πολυτιμότερων πραγμάτων.

Άρθρον 126
Παρουσίασις πλοιάρχου εις Λιμενικήν Αρχήν

Μετά τον κατάπλουν πλοίου εις λιμένα ο πλοίαρχος ή εν περιπτώσει κωλύματος ο αναπληρωτής αυτού, αφού εκπληρώση τας εκ των ισχυουσών υγειονομικών διατάξεων επιβαλλομένας υποχρεώσεις, οφείλει να παρουσιασθεί εντός 24 ωρών ενώπιον της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής, προσκομίζων προς θεώρησιν το Ημερολόγιον και το Ναυτολόγιον ως και παν άλλο ναυτιλιακόν έγγραφον όπερ ήθελε ζητηθεί υπ' αυτής.

Άρθρον 127

Παράδοσις λαθρεπιβατών

Ο πλοίαρχος παραδίδει εις την Λιμενικήν Αρχήν του λιμένος της πρώτης προσεγγίσεως πάντα λαθρεπιβάτην, εν δε τη αλλοδαπή ειδοποιεί περί της ανευρέσεως λαθρεπιβάτου την Προξενικήν Αρχήν.

Άρθρον 128
Περίπτωσις πολέμου ή εντάσεως διεθνών σχέσεων

Εν περιπτώσει πολέμου ή εντάσεως των διεθνών σχέσεων ο πλοίαρχος συμμορφούται προς τας παρεχομένας εις αυτόν χάριν της προστασίας των εθνικών συμφερόντων ή της ασφαλείας του πλου διαταγάς του Υπουργού.

Άρθρον 129
Καθορισμός εξουσιών και καθηκόντων πλοιάρχου εν λεπτομερεία

Αι εξουσίαι και τα καθήκοντα του πλοιάρχου ορίζονται, εν ταις λεπτομερείαις, κατά κατηγορίας πλοίων, υπό κανονισμών, θεσπιζόμενων δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

Άρθρον 130
Υπακοή εις διαταγάς ανωτέρων

Τα μέλη του πληρώματος υπακούουν εις τον πλοίαρχον και τους ανωτέρους των και συμμορφούνται προς τας διαταγάς αυτών, τας αφορώσας εις την εκτέλεσιν της υπηρεσίας και την τήρησιν της πειθαρχίας επί του πλοίου.

Άρθρον 131
Παράπονα πληρώματος

1. Τα μέλη του πληρώματος, αφού προηγουμένως αναφερθούν εις τον πλοίαρχον, και εφ' όσον υπηρεσιακοί λόγοι δεν εμποδίζουν την έξοδον εκ του πλοίου, δύνανται, να παρουσιάζονται ενώπιον της οικείας Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής προς υποβολήν παραπόνων εν σχέσει προς την άσκησιν της εξουσίας του πλοιάρχου ή προς διατύπωσιν παρατηρήσεων επί της καταστάσεως του πλοίου, της αφορώσης την ασφάλειαν αυτού.
2. Εφ' όσον τα υποβληθέντα παράπονα ήθελον κριθή προδήλως αβάσιμα, οι υποβάλλοντες αυτά διώκονται πειθαρχικώς κατά τα ειδικότερον οριζόμενα.

Άρθρον 132
Άδειαι πληρώματος

Τα μέλη του πληρώματος δεν δύνανται να εξέλθουν εις την ξηράν άνευ αδείας του πλοιάρχου ή του νομίμου αναπληρωτού αυτού, ορίζοντος και την διάρκειαν της απουσίας των. Ο πλοίαρχος δεν δύναται ν' αρνηθεί την παροχήν αιτουμένης αδείας άνευ αποχρώντος λόγου, αφορώντος εις την υπηρεσίαν ή την ασφάλειαν του πλοίου.

Άρθρον 133
Καθήκοντα πληρώματος εν περιπτώσει κινδύνου

Εν περιπτώσει κινδύνου τα μέλη του πληρώματος συνεργάζονται, συμφώνως προς τας οδηγίας του πλοιάρχου, δια τη σωτηρίαν του πλοίου, των επιβαινόντων και του φορτίου, εγκαταλείπουν δε το πλοίον μετά σχετικήν διαταγήν του πλοιάρχου.

Άρθρον 134
Καθήκοντα πληρώματος εν περιπτώσει ναυαγίου

Εν περιπτώσει ναυαγίου τα μέλη του πληρώματος, καλούμενα υπό του πλοιάρχου ή της αρμοδίας Αρχής, υποχρεούνται εις άμεσον παροχήν αρωγής προς τους ναυαγήσαντας και περισυλλογήν των ναυαγημάτων, μεθ' α οδηγούνται υπό του πλοιάρχου ενώπιον της πλησιεστέρας Λιμενικής ή Προξενικής αρχής δια τη διενέργειαν προανακρίσεως.

Άρθρον 135
Καθορισμός καθηκόντων πληρώματος εν λεπτομερεία

Τα καθήκοντα των μελών του πληρώματος ορίζονται εν ταις λεπτομερείαις, κατά κατηγορίας πλοίων, δια κανονισμών, τιθεμένων δια Π. Διαταγμάτων, εκδιδομένων μετά γνώμην του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α
ΟΡΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρον 136
Αστυνομική δικαιοδοσία Λιμενικών Αρχών

1. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της επομένης παραγράφου, ή άσκησις της αστυνομικής εξουσίας εις τους λιμένας και εις τα χωρικά ύδατα, ως και επί των ελληνικών πλοίων κατά το άρθρον 5 του Ποινικού Κώδικος ανήκει εις την αρμοδιότητα των Λιμενικών Αρχών.
2. Διατάξεις του Ν.Δ. 444/1970 «περί αρμοδιοτήτων Λιμενικού Σώματος και σχέσεων προς τας αρμοδιότητας των Σωμάτων Ασφαλείας», ρυθμίζουσαι άλλως θέματα ρυθμιζόμενα εις το παρόν και επόμενον κεφάλαιον διατηρούνται εν ισχύ.

Άρθρον 137
Έκτασις λιμένος

1. Ο λιμήν περιλαμβάνει:
α) την θαλασσίαν του περιοχήν,
β) τμήμα εδάφους καλούμενον «χερσαία ζώνη λιμένος», όπερ διήκει καθ' όλον το μήκος του λιμένος και εξικνείται εις βάθος και έκτασιν περιλαμβάνουσα τα λιμένα τεχνικά έργα, τους χώρους και εγκαταστάσεις τας εξυπηρετούσας τας λειτουργικάς ανάγκας τούτου (ως προβλήτας, αποβάθρας, παραλιακά πεζοδρόμια, ναυπηγεία, ιχθυοσκάλας, ναυταθλητικάς εγκαταστάσεις, χώρους φορτοεκφορτωτικών εργασιών και εναποθέσεως φορτίων, διακινήσεως επιβατών) προς εξυπηρέτησιν των δια θαλάσσης συγκοινωνιών και μεταφορών από της ξηράς εις την θάλασσαν και αντιστρόφως.
2. Οσάκις υφίσταται ανάγκη καθορισμού της εκτάσεως της χερσαίας ζώνης λιμένος αύτη καθορίζεται δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Δημοσίων Έργων, Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημοσίας Τάξεως.

Άρθρον 138
Έκτασις παραλίων

Η παρά των Λιμενικών Αρχών άσκησις επί των παραλίων καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητος διέπεται υπό ειδικών διατάξεων.

Άρθρον 139
Έκτασις χωρικών υδάτων

Τα χωρικά ύδατα περιλαμβάνουν θαλασσίαν ζώνην, της οποίας το πλάτος ορίζεται εις έξι ναυτικά μίλια, δυνάμενον να ορισθεί και διαφόρως δια Π. Διαταγμάτων, εκδιδομένων προτάσει του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρον 140
Κατανομή αρμοδιότητος μεταξύ Λιμενικών Αρχών

Τα μεταξύ των Λιμενικών Αρχών τοπικά όρια δραστηριότητος εντός των οποίων εκάστη εξ αυτών ασκεί κατά νόμον δικαιοδοσίαν, ορίζονται δια Π. Διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Άρθρον 141
Γενικαί αρμοδιότηται Διοικητικής Αστυνομίας

Αι Λιμενικαί Αρχαί, εν τη ενάσκηση της αστυνομικής αρμοδιότητος:
α) ρυθμίζουν την κίνησιν, την στάθμευσιν, την μεθόρμησιν και την αγκυροβολίαν, την ασφάλειαν, υγιεινήν, καθαριότητα και την τάξιν εν γένει εν τη περιφέρεια των. Εις τους λιμένας ένθα εδρεύει Οργανισμός επιφορτισμένος με την πλήρη οικονομικήν εκμετάλλευσιν του λιμένος, απαιτείται συνεννόησις μετά τούτου δια την στάθμευσιν, μεθόρμησιν και αγκυροβολίαν των καταπλεόντων προς φόρτωσιν ή εκφόρτωσιν φορτηγών πλοίων,
β) ρυθμίζουν πάσαν εν γένει εργασίαν, εξαιρουμένων των εργασιών, των οποίων δυνάμει της υφισταμένης νομοθεσίας, οι όροι και αι συνθήκαι διεξαγωγής ως και τα τιμολόγια ρυθμίζονται υπό των κατά λιμένας Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικών Εργασιών. Εις τους λιμένας ένθα εδρεύει Οργανισμός επιφορτισμένος με την πλήρη οικονομικήν εκμετάλλευσιν του λιμένος, τα των εν γένει εργασιών ρυθμίζουν οι εν λόγω Οργανισμοί πλην των ναυτιλιακών τοιούτων, ρυθμιζόμενων υπό των Λιμενικών Αρχών,
γ) προνοούν ίνα διατηρηθεί ο λιμήν εν καλή καταστάσει προς εξασφάλισιν της προσορμίσεως των πλοίων και της ελευθέρας χρησιμοποιήσεως αυτού,
δ) ασκούν κατά τα εν τω οικείω κανονισμώ οριζόμενα, υγειονομικά καθήκοντα, εφ' όσον εν τη περιφέρεια αυτών δεν υφίσταται ιδιαιτέρα υγειονομική υπηρεσία λιμένος,
ε) παρακολουθούν της εφαρμογήν των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί αρχαιοτήτων και της περί Δημοσίων Κτημάτων Νομοθεσίας, περί τουριστικών πλοίων, τουριστικής εμφανίσεως των λιμένων και παραλίων και του θαλασσίου τουρισμού εν γένει, ως και των αγορανομικών διατάξεων, εντός της εδαφικής ζώνης της αστυνομευόμενης υπ' αυτών και εντός των πλοίων,
στ) ασκούν πάσαν άλλην αρμοδιότητα ανατιθεμένην δι' ειδικών νόμων εις Αστυνομικάς Αρχάς, δια τας εν τη περιοχή δικαιοδοσίας αυτών λαμβανούσας χώραν πράξεις.

Άρθρον 142
Συνεργασία μεθ' άλλων Αρχών

Αι Λιμενικαί Αρχαί δέχονται ή παρέχουν, κατά τας εκάστοτε περιπτώσεις, συνεργασίαν προς άλλας νόμω αρμοδίας Αρχάς επί θεμάτων τάξεων και ασφαλείας εν γένει.

Άρθρον 143
Κανονική λειτουργία φάρων και φανών

Αι Λιμενικαί Αρχαί εποπτεύουν επί της κανονικής λειτουργίας των εντός της περιφερείας αυτών φάρων και φανών, ειδοποιούν δε αμέσως τας αρμοδίας υπηρεσίας περί τυχόν επελθούσης διαταραχής ή διακοπής της λειτουργίας αυτών.

Άρθρον 144
Φώτα ναυσιπλοΐας, προσορμίσεως και ακτών

1. Αι Λιμενικαί Αρχαί εποπτεύουν όπως τα εν τη περιφέρεια των ευρισκόμενα πλοία και βοηθητικά ναυπηγήματα φέρουν τα υπό του Διεθνούς Κανονισμού Αποφυγής Συγκρούσεως προβλεπόμενα φώτα και λοιπά σημεία, μη χρησιμοποιούν δε άλλα φώτα δυνάμενα να επιφέρουν σύγχυσιν.
2. Αι Λιμενικαί Αρχαί εποπτεύουν επίσης όπως επί της ξηράς μη χρησιμοποιώνται φώτα δυνάμενα να παραπλανήσουν πλοία ή βοηθητικά ναυπηγήματα.

Άρθρον 145
Κίνδυνοι ναυσιπλοΐας και προσορμίσεως

Αι Λιμενικαί Αρχαί αναφέρουν εις τας αρμοδίας υπηρεσίας περί των τυχόν εμφανιζομένων εντός της περιφερείας των κινδύνων ναυσιπλοΐας ή προσορμίσεως, εφ' όσον ούτοι δεν σημειούνται επί των ναυτικών χαρτών, υποχρεούνται δε όπως λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα προς πρόληψιν δυστυχημάτων.

Άρθρον 146
Άρσις ναυαγίων

1. Εάν υπάρχει ναυάγιον παρακωλύον την ελευθέραν ναυσιπλοΐαν ή την προσόρμισιν ή την κίνησιν εν τω λιμένι ή εν ταις ακταίς ή ρυπαίνον ταύτας, αι Λιμενικαί Αρχαί προσκαλούν εγγράφως τον εφοπλιστήν όπως εντός τακτής προθεσμίας προβεί εις την ανέλκυσιν του ναυαγίου.
2. Εάν ο εφοπλιστής δεν συμμορφωθεί εγκαίρως προς την πρόσκλησιν ταύτην, αι Λιμενικαί Αρχαί μεριμνούν δια την πραγματοποίησιν της ανελκύσεως εις βάρος του εφοπλιστού, κατά τα ειδικότερον δι' Υπουργικής Αποφάσεως οριζόμενα.
[Το άρθρο 146 καταργήθηκε με την παρ.3 άρθρ.10 Ν.2881/2001 (ΦΕΚ Α' 16)]

Άρθρον 147
Περιορισμοί διελεύσεως και παραμονής

1. Αι Λιμενικαί Αρχαί, κατά διαταγήν του Υπουργού, μετά από κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας, δύνανται να απαγορεύσουν προσωρινώς, δια λόγους εθνικής ασφαλείας ή εννόμου τάξεως, την εις χωρικά ελληνικά ύδατα παραμονήν πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων ξένης εθνικότητος ή τη διέλευσιν δι' αυτών.
[Οι λέξεις «στηριζομένη εις απόφασιν του Υπουργικού Συμβουλίου» αντικαταστάθηκαν με τις λέξεις «μετά από κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας», με την παρ.9 του άρθρου 1 του Ν.2412/1996 (ΦΕΚ Α' 123)]
2. Η απαγόρευσις αύτη γνωστοποιείται αρμοδίως.

Άρθρον 148
Αριθμός πλωτών μέσων λιμένων

Αι Λιμενικαί Αρχαί δύνανται, μετά γνώμην του επί της οικονομικής εκμεταλλεύσεως του λιμένος Οργανισμού και άδειαν του Υπουργείου να καθορίζουν τον ανώτατον αριθμόν των εν την περιφέρεια του λιμένος μονίμως εργαζομένων πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων, εις ας περιπτώσεις ούτος δεν προβλέπεται υπό ειδικών νόμων.

Άρθρον 149
Κτίσματα και παραπήγματα

1. Δια την ανέγερσιν κτισμάτων ή παραπηγμάτων και περιπτέρων εν τη περιφέρεια των Λιμενικών Αρχών, απαιτείται και ειδική άδεια τούτων.
2. Αι Λιμενικαί Αρχαί, μετ' έγκρισιν του Υπουργού, διατάσσουν την άρσιν ή μεταφοράν των υφισταμένων παραπηγμάτων, οσάκις τούτο επιβάλλεται εκ λόγων οσάκις τούτου επιβάλλεται εκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, καθ' ο μέτρον η προστασία τούτου ανήκει εις τας Λιμενικάς Αρχάς.

Άρθρον 150
Φύλακες παροπλισμένων πλοίων

Αι Λιμενικαί Αρχαί ασκούν εποπτείαν επί των εν την περιφερεία των παροπλισμένων πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων και καθορίζουν, υπαρχούσης ανάγκης, τον ελάχιστον αριθμόν των αναγκαιούντων δια τη φύλαξιν αυτών προσώπων και τα τυχόν απαιτούμενα προσόντα αυτών.

Άρθρον 151
Προληπτικά μέτρα κατά πυρκαγιών

Αι Λιμενικαί Αρχαί καθορίζουν τα ληπτέα μέτρα προς πρόληψιν πυρκαγιών υπό των εν τη περιφέρεια των ευρισκομένων πλοίων, βοηθητικών ναυπηγημάτων, κτιρίων και λοιπών εγκαταστάσεων του λιμένος.

Άρθρον 152
Κατασταλτικά μέτρα κατά πυρκαγιών

1. Εν περιπτώσει πυρκαγιάς εν τη περιφέρεια των, αι Λιμενικαί Αρχαί καλούν την Πυροσβεστικήν Υπηρεσίαν του Λιμένος, τα εν τη περιφέρεια ναυλοχούντα ναυαγοσωστικά και ρυμουλκά, εν ανάγκη δε και τα πληρώματα των προσορμισμένων πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων, ως και τους εργάτας θαλάσσης και λιμένος, όπως παράσχουν υποχρεωτικώς την συνδρομήν των προς κατάσβεσιν της πυρκαγιάς.
2. Δύνανται ωσαύτως αι Λιμενικαί Αρχαί, εν περιπτώσει ανάγκης, να ζητήσουν και την συνδρομήν των ορμούντων εν τη περιφέρεια των πολεμικών πλοίων, της εν τη πόλει, εν η εδρεύουν, υπαρχούσης Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και των Στρατιωτικών και Αστυνομικών Αρχών.
3. Εάν εκραγείσης πυρκαγιάς επί πλοίου ή βοηθητικού ναυπηγήματος, υφίσταται κίνδυνος μεταδόσεως αυτής εις πλησίον ευρισκόμενα σκάφη ή κτίσματα, αι Λιμενικαί Αρχαί δύνανται να διατάξουν ή και να ενεργήσουν την μεθόρμισιν, προσάραξιν ή κατάκλυσιν δι' ύδατος, εν απολύτω δε ανάγκη και την βύθισιν του καιομένου σκάφους.

Άρθρον 153
Εξασφάλισις της τάξεως εν περιπτώσει πυρκαγιάς

Αι Λιμενικαί Αρχαί, εν συνεργασία μετά των Αστυνομικών Αρχών, λαμβάνουν, εν περιπτώσει πυρκαγιάς εις την περιφέρειαν των, τα αναγκαία, προς τήρησιν της τάξεως και πρόληψιν διαρπαγών, μέτρα.

Άρθρον 154.
Εποπτεία δρομολογίων

Αι Λιμενικαί Αρχαί εποπτεύουν εν τη περιφέρεια αυτών επί της ακριβούς τηρήσεως των κεκανονισμένων δρομολογίων των πλοίων.

Άρθρον 155
Έπαρσις εθνικής σημαίας και σημαιοστολισμός

1. Αι Λιμενικαί Αρχαί μεριμνούν, όπως τα πλοία κατά τον είσπλουν εις τους λιμένας και όρμους και κατά τον έκπλουν εξ αυτών φέρουν επηρμένην, εν ημέρα, την εθνικήν των σημαίαν.
2. Τα πλοία δύνανται να φέρουν σημαιοστολισμόν μετ' αδείαν των Λιμενικών Αρχών ή, προκειμένου περί ελληνικών πλοίων, κατόπιν διαταγής αυτών.

Άρθρο 156
Έκδοση αστυνομικών διατάξεων

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Διοικητικής Αστυνομίας των Λιμενικών Αρχών εκδίδονται, αστυνομικές διατάξεις, με τον τύπο των Γενικών και Ειδικών Κανονισμών Λιμένων, ως εξής:
α) Οι Γενικοί Κανονισμοί Λιμένων, που ρυθμίζουν κοινά για όλες τις Λιμενικές Αρχές θέματα εκδίδονται από τον Αρχηγό Λιμενικού Σώματος, εγκρίνονται από τον Υπουργό, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν στις περιοχές ευθύνης όλων των Λιμενικών Αρχών της Χώρας.
β) Οι Ειδικοί Κανονισμοί Λιμένων, που ρυθμίζουν τα σχετικά με τις ιδιομορφίες του κάθε λιμένα θέματα που δεν ρυθμίζονται από το Γενικό Κανονισμό Λιμένα, εκδίδονται από τις οικείες Λιμενικές Αρχές και μετά από γνώμη του Νομάρχη, εγκρίνονται από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι Ειδικοί Κανονισμοί Λιμένων ισχύουν μόνο στην περιοχή ευθύνης της Λιμενικής Αρχής, που τους εκδίδει. Κατ' εξαίρεση, για τους Ειδικούς Κανονισμούς Λιμένα, που εκδίδονται από το Κεντρικό Λιμεναρχείο Πειραιά δεν απαιτείται γνώμη του Νομάρχη.
[Το άρθρο 156 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν.1940/1991 (ΦΕΚ Α' 40)]

Άρθρον 157
Κυρώσεις κατά των παραβατών

1. Οι παραβάται των κατά το προηγούμενον άρθρον εκδιδομένων αστυνομικών διατάξεων τιμωρούνται δι' αποφάσεως των λιμενικών αρχών δια προστίμου μέχρι τεσσαράκοντα χιλιάδων (40.000) δραχμών. Το ποσόν του προστίμου δύναται να εξικνείται μέχρις οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών επί παραβάσεων των διατάξεων περί αποφυγής ρυπάνσεως της θαλάσσης δια πετρελαιοειδών.
Προ της εκδόσεως των ανωτέρω αποφάσεων καλούνται εις απολογίαν οι παραβάται εντός εικοσιτετραώρου δι' εγγράφου προσκλήσεως της Λιμενικής Αρχής.
2. Ο παραβάτης δύναται να αμφισβητήσει την παράβασιν εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε ημερών από της κοινοποιήσεως της ως άνω αποφάσεως, οπότε αύτη παραπέμπεται υπό της λιμενικής αρχής ενώπιον του Ειρηνοδικείου της περιφερείας της, όπερ εκδικάζει την υπόθεσιν εντός τριών ημερών μετά προηγουμένην κλήτευσιν του παραβάτου είκοσιτέσσαρας τουλάχιστον ώρας προ της δικασίμου.
3. Από της κοινοποιήσεως της αποφάσεως επιβολής προστίμου εις βάρος του πλοιάρχου ή κυβερνήτου δύναται να απαγορευθεί ο απόπλους του πλοίου, εκτός εάν κατατεθεί ισόποσος προς το πρόστιμον εγγυητική επιστολή Τραπέζης ή εάν συγκοινωνιακοί ή άλλοι λόγοι επιβάλουν τον απόπλουν κατά την κρίσιν του προϊσταμένου της Λιμενικής Αρχής.
4. Εκτός της καταβολής των επιβληθέντων προστίμων οι παραβάται των αστυνομικών διατάξεων υποχρεούνται εις την έγκαιρον συμμόρφωσιν προς τας διατάξεις αυτών ως και εις την αποκατάστασιν των πραγμάτων, της Λιμενικής Αρχής δικαιούμενης άλλως όπως προβεί αύτη εις τας δέουσας ενεργείας, καταλογίζουσα την σχετικήν δαπάνην εις βάρος του παραβάτου, εισπραττόμενη κατά τας διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.
5. Εις εξαιρετικώς κατεπειγούσας περιπτώσεις καθ' ας εκ των παραβάσεων των αστυνομικών διατάξεων επαπειλείται η δημοσία τάξις ή ασφάλεια των εν των λιμένι πλοίων, εγκαταστάσεων, ή κτιρίων ή η δια θαλάσσης συγκοινωνία, δύναται ο προϊστάμενος της Λιμενικής Αρχής και άνευ των διατυπώσεων των προηγουμένων παραγράφων να προβεί εις

την παραχρήμα και καθ' οιονδήποτε τρόπον και υπό αποκλειστικήν ευθύνην του παραβάτου αποκατάστασιν των πραγμάτων εις την συμφώνως τη οικεία αστυνομική διατάξει τάξιν, των εν τη προηγουμένη παραγράφω οριζομένων ως προς τον καταλογισμόν και την είσπραξιν των δαπανών.
6. Επί σοβαρών περιπτώσεων ρυπάνσεως δια πετρελαίου υπό πλοίων των χωρικών υδάτων, λιμένων και ακτών, ο Υπουργός έχει δικαίωμα επιβολής προστίμου μέχρι ποσού πεντήκοντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών. Κατά της αποφάσεως τούτου επιτρέπεται προσφυγή μη έχουσα ανασταλτικόν αποτέλεσμα εντός πενθημέρου προθεσμίας μόνον ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου, όπερ αποφαίνεται ανεκκλήτως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ
ΡΥΜΟΥΛΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΡΩΓΗ

Άρθρον 188
Ρυμούλκησις

1. Η κατ' επάγγελμα ρυμούλκησις διενεργείται υπό ειδικών πλοίων, κεκτημένων άδειαν της αρμοδίας Λιμενικής Αρχής, εκδιδομένην μετά σύμφωνον γνώμην της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων.
2. Οι όροι της έκδοσης της ως άνω αδείας, ο κανονισμός ρυμούλκησης, οι περιπτώσεις υποχρεωτικής ρυμούλκησης, τα δικαιώματα ρυμούλκησης εντός λιμένων και όρμων ως και πάσα άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται δια Κανονισμού Λιμένος εκδιδομένου υπό της Λιμενικής Αρχής κατά τη διαδικασία του άρθρου 156.
[Η παρ. 2 του άρθρου 188, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 1 του ΝΔ 32/1974 (ΦΕΚ Α' 248), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε εκ νέου με το άρθρο μόνο παρ. 1 του Π.Δ. 387/1993 (ΦΕΚ Α' 165)]
3. Η έκτασις του δικαιώματος της ρυμουλκήσεως, η υπό ετέρων πλοίων διενέργεια αυτής επ' ευκαιρία ή εκτάκτως, αντίστοιχα δικαιώματα ρυμουλκών ή ετέρων υπό ξένην σημαίαν πλοίων ως και πάσα σχετικήν λεπτομέρεια ορίζονται δια Π. Διατάγματος.
4. Δια Π. Διατάγματος δύνανται να καθορίζονται υποχρεώσεις των ρυμουλκών προς εξοπλισμόν αυτών και κατάλληλον εκπαίδευσιν των πληρωμάτων των δι' άμεσον χρησιμοποίησιν τούτων παρά του Υπουργείου και των Λιμενικών Αρχών προς απορρύπανσιν του θαλασσίου περιβάλλοντος, κατάσβεσιν πυρκαγιών ή αντιμετώπισιν άλλων εκτάκτων περιστατικών.

Άρθρον 189
Επιθαλάσσιος αρωγή

1. Η κατ' επάγγελμα επιθαλάσσιος αρωγή διενεργείται υπό ειδικών πλοίων, κεκτημένων άδειαν της αρμοδίας Λιμενικής Αρχής, εκδιδομένην, μετά σύμφωνον γνώμην της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων.
2. Οι όροι της επ' ευκαιρία ή εκτάκτου αρωγής υπό ετέρας κατηγορίας πλοίων, η υπό ρυμουλκών ή ετέρας κατασκευής πλοίων υπό ξένην σημαίαν ως και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια δια τον τρόπον ασκήσεως της επιθαλασσίου αρωγής ορίζονται δια Π. Διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ
ΦΑΡΙΚΑ ΤΕΛΗ

Άρθρον 190
Υποχρέωσις καταβολής φαρικών τελών

1. Μηχανοκίνητα πλοία προσορμιζόμενα εις λιμένα, όρμον ή ακτήν του Ελληνικού Κράτους και χρησιμοποιούμενα προς ενέργειαν εμπορικών πράξεων υπόκεινται εις καταβολήν φαρικών τελών καθοριζομένων αναλόγως της χωρητικότητός των και των διακινηθέντων

εμπορευμάτων ή επιβατικών, δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών.
2. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται η διάρκεια της ισχύος των φαρικών τελών και το ύψος αυτών κατά κατηγορίες πλοίων και εκτελούμενων πλόων, οι υπόχρεοι για την καταβολή, οι περιπτώσεις επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
[Η παρ.2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.7 άρθρ.29 Ν.3153/2003, (ΦΕΚ Α' 153)]

Άρθρον 191
Φαρικά τέλη πλοίων υπό ξένας σημαίας

1. Πλοία υπό ξένην σημαίαν υπόκεινται εις φαρικά τέλη, υπολογιζόμενα εις το διπλάσιον των καταβαλλομένων υπό των πλοίων υπό ελληνικήν σημαίαν.
2. Δια Π. Διατάγματος, προκαλουμένου υπό των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών, πλοία υπό ξένην σημαίαν δύνανται να τύχουν της αυτής μεταχειρίσεως προς τα ελληνικά, ως προς την καταβολήν φαρικών τελών, υπό τον όρον της αμοιβαιότητος.
3. Εάν πλοία υπό ελληνικήν σημαίαν υποχρεούνται εις τινά λιμένα ξένου κράτους εις φαρικά τέλη ανώτερα του διπλασίου των υπό των πλοίων της σημαίας του κράτους εις ο ανήκει ο εν λόγω λιμήν καταβαλλομένων, τα υπό την σημαίαν του κράτους τούτου πλοία, δύνανται, βάσει Π. Διατάγματος, προκαλουμένου υπό των αυτών ως άνω Υπουργών, να υποβάλλονται εις Ελλάδα εις φαρικά τέλη υπέρτερα του διπλασίου των υπό των ελληνικών καταβαλλομένων.

Άρθρον 192
Απαλλαγή εκ φαρικών τελών

Δια Π. Διατάγματος, εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών, δύνανται να απαλλάσσονται της καταβολής φαρικών τελών διάφοραι κατηγορίαι πλοίων, αναλόγως της χωρητικότητος, του είδους, ή του προορισμού αυτών, των υπ' αυτών εκτελουμένων πλόων και των υπ' αυτών μεταφερομένων επιβατών.

Άρθρον 193
Προσαύξησις φαρικών τελών

1. Εν μη εμπροθέσμω καταβολή οφειλομένων φαρικών τελών, επιβάλλεται προσαύξησις μέχρι του διπλασίου κατά τα δια Π. Διατάγματος, εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών καθοριζόμενα.
2. Πλοία εις α παρεσχέθη το δικαίωμα καταβολής μειωμένων φαρικών τελών έναντι αναληφθείσης υποχρεώσεως δωρεάν μεταφοράς ταχυδρομείου ή εκτελέσεως ορισμένων δρομολογίων, παραλείποντα την εκτέλεσιν των υπ' αυτών αναληφθεισών υποχρεώσεων, υποβάλλονται εις τας δι' ειδικών διατάξεων προβλεπομένας σχετικάς κυρώσεις, εκτός εάν η παράλειψις εκτελέσεως οφείλεται εις ανωτέραν βίαν.

Άρθρον 194
Βεβαίωσις και είσπραξις

Τα φαρικά τέλη βεβαιούμενα υπό των Λιμενικών Αρχών εισπράττονται υπό των Τελωνείων κατά τα δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών, οριζόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε
ΝΑΥΑΓΙΑ

Άρθρον 195
Βοήθεια εις ναυαγήσαντα ή κινδυνεύοντα ελληνικά πλοία

1. Αι Λιμενικαί Αρχαί, λαμβάνουσαι γνώσιν ότι πλοίον εναυάγησεν ή ευρίσκεται εν κινδύνω εν τη περιφερεία αυτών, επιλαμβάνονται αμελλητί της παροχής εις αυτό βοηθείας προς διάσωσιν των επιβαινόντων.
2. Η Λιμενική Αρχή προς τον σκοπόν διασώσεως των επιβαινόντων χρησιμοποιεί άπαντα τα εις την διάθεσιν της ίδια μέσα ως και κατάλληλα ιδιωτικά τοιαύτα, οι κυβερνήται και τα πληρώματα των οποίων υποχρεούνται να συμμορφούνται εις τας διαταγάς αυτής.
3. Εν ελλείψει παρ' αυτή μέσων προς διάσωσιν των επιβαινόντων η Λιμενική Αρχή απευθύνεται προς άλλας Λιμενικάς Αρχάς, διαθετούσας τοιαύτα μέσα.
4. Προκειμένου περί του πλοίου και του φορτίου αι Λιμενικαί Αρχαί παρέχουν πάσαν δυνατήν συνδρομήν προς διάσωσιν αυτών και επιμελούνται της φυλάξεως των τυχόν διασωθέντων πραγμάτων.
5. Μέχρις επεμβάσεως των Λιμενικών Αρχών υποχρεούνται εις παροχήν πάσης δυνατής βοηθείας η οικεία Αστυνομική Αρχή ή εν ελλείψει αυτής ο Πρόεδρος της οικείας Κοινότητος.
6. Το Υπουργείον λαβόν γνώσιν ότι πλοίον εναυάγησεν ή ευρίσκεται εν κινδύνω, συντονίζει και κατευθύνει τας υπό της οικείας Λιμενικής Αρχής, αναληφθείσας ως άνω ενεργείας προς διάσωσιν των επιβαινόντων, παρέχει δε αυτή πάσαν δυνατήν συνδρομήν.
7. Δια την περίθαλψιν των ναυαγών εγγράφεται κατ' έτος εις τον προϋπολογισμόν του Υπουργείου Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών ειδικόν Κεφάλαιον. Ο τρόπος λειτουργίας και διαθέσεως των κονδυλίων, τα υποβαλλόμενα μετά ταύτα δικαιολογητικά και λοιπά παραστατικά καθορίζονται δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Άρθρον 196
Βοήθεια εις ναυαγήσαντα ή κινδυνεύοντα ξένα πλοία

Αι διατάξεις του προηγουμένου άρθρου εφαρμόζονται και επί ναυαγήσαντος ή εν κινδύνω τελούντος πλοίου υπό ξένην σημαίαν συν τη προσθέτω υποχρεώσει των Λιμενικών Αρχών όπως ειδοποιήσουν εγκαίρως τον οικείον Πρόξενον.

Άρθρον 197
Διαφύλαξις διασωθέντων πραγμάτων

1. Τα επιμελεία των Λιμενικών Αρχών διασωθέντα πράγματα, καταγραφόμενα από κοινού μετά των Τελωνειακών Αρχών, μεταφέρονται δια λογαριασμόν του ιδιοκτήτου εις τας πλησιεστέρας τελωνειακάς αποθήκας.
2. Εφ' όσον κατά την κρίσιν της Λιμενικής Αρχής η μεταφορά των πραγμάτων είναι εξαιρετικώς δυσχερής ή υπερμέτρως δαπανηρά, φυλάσσονται μερίμνη αυτών.

Άρθρον 198
Αναγνώρισις δικαιώματος επί των διασωθέντων πραγμάτων

1. Αι Λιμενικαί Αρχαί καλούν τους ενδιαφερομένους, δια τοιχοκολλήσεως εις το Λιμενικόν Κατάστημα και δια δημοσιεύσεως εν ημερησία εφημερίδι των Αθηνών, όπως εντός εξαμήνου από της δια του τύπου δημοσιεύσεως υποβάλλουν εγγράφως προς αυτάς τας επί των διασωθέντων πραγμάτων αξιώσεις των.
2. Το βάσιμον των διατυπωθεισών αξιώσεων κρίνεται άνευ αναβολής υπό των Λιμενικών Αρχών, εν αμφισβητήσει δε υπό του Ειρηνοδίκου της περιφερείας, εάν δε πρόκειται περί πραγμάτων ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας, κατά της αποφάσεως του Ειρηνοδίκου επιτρέπεται μόνον έφεσις ενώπιον του αρμοδίου Μονομελούς Πρωτοδικείου.
3. Εις τον αναγνωρισθέντα ως δικαιούχον παραδίδονται τα πράγματα επί τη καταβολή των τυχόν οφειλομένων εξόδων διασώσεως, μεταφοράς, φυλάξεως, ως και της κατά το κοινόν δίκαιον νομίμου αμοιβής.

Άρθρον 199
Εκπλειστηρίασις διασωθέντων πραγμάτων

1. Παρελθούσης απράκτου της εξαμήνου προθεσμίας ή απορριφθεισών των υποβληθεισών αιτήσεων ή αρνηθέντων των δικαιούχων να παραλάβουν τα διασωθέντα, αι Λιμενικαί Αρχαί προβαίνουν εις την δια δημοσίου πλειστηριασμού εκποίησιν αυτών, κατά τα δι' αποφάσεως του Υπουργού οριζόμενα.
2. Ο πλειστηριασμός δύναται να ενεργηθεί και προ της λήξεως της εξαμήνου προθεσμίας κατόπιν εγκρίσεως της Λιμενικής Αρχής, δια τα εκ των διασωθέντων υποκείμενα εις φθοράν, ή εάν κατ' εκτίμησιν η αξία αυτών δεν θα καλύψει τας πραγματοποιουμένας δαπάνας φυλάξεως ή συντηρήσεως ή η φύλαξις αυτών αποβαίνει δυσχερής.
3. Το εκπλειστηρίασμα, παρακατατιθέμενον μετά την αφαίρεσιν πάντων των γενομένων εξόδων εις το Ναυτικόν Απομαχικόν Ταμείον, αποδίδεται εις τον δικαιούχον, εφ' όσον ήθελεν ζητήσει τούτο εντός εξαμήνου από της διενεργείας του πλειστηριασμού.
4. Εν περιπτώσει προβολής αξιώσεων επί του εκπλειστηριάσματος υπό τρίτου, κρίνουν περί αυτής τα δικαστήρια.
5. Εάν το εκπλειστηρίασμα δεν ζητηθεί υπό του αναγνωρισθέντος ως άνω δικαιούχου ή δεν διεκδικηθεί υπό τρίτου εντός της εξαμήνου προθεσμίας τούτο καταπίπτει υπέρ του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου.

Άρθρον 200
Ανεύρεσις πλοίου εγκαταλελειμμένου ή λειψάνων πλοίου ή φορτίου

1. Ο ανευρών και διασώσας πλοίον εγκατελελειμένον ή λείψανα πλοίου ή φορτίου υποχρεούται να δηλώσει τούτο, εντός τεσσαράκοντα οκτώ ωρών από της διασώσεως, εις την οικείαν Λιμενικήν Αρχήν. Αύτη, συντάσσουσα σχετικόν πρωτόκολλον, αναλαμβάνει την φύλαξιν τούτων, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 197, 198 και 199.
2. Εις ην περίπτωσιν δεν ήθελε επιτευχθή εκπλειστηρίασμα καλύπτον τας αξιώσεις του ευρέτου ή ο ενεργηθείς πλειστηριασμός ήθελεν αποβή άκαρπος, η Λιμενική Αρχή δι' ητιολογημένης αποφάσεως παραδίδει εις τον ευρέτην τα πράγματα ή το εκπλειστηρίασμα άνευ περαιτέρω υποχρεώσεως.

Άρθρον 201
Ναυάγια ευρισκόμενα εις τον βυθόν

[Το άρθρο 201 καταργήθηκε με την παρ.3 άρθρ.10 Ν.2881/2001, (ΦΕΚ Α' 16)]

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ
ΠΟΙΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 202
Τοπικά όρια

1. Αι διατάξεις του Τμήματος Α' του παρόντος εφαρμόζονται επί εγκλημάτων διαπραττομένων παρ' ημεδαπών ή αλλοδαπών:
α) επί ημεδαπών πλοίων ή βοηθητικών ναυπηγημάτων,
β) εις πάσαν άλλην περίπτωσιν ειδικώς προβλεπομένην υπό του παρόντος Κώδικος.
2. Αι διατάξεις των άρθρων 224, 225 και 234 εφαρμόζονται και επί πράξεων τελεσθεισών επί αλλοδαπού πλοίου εντός των ελληνικών χωρικών υδάτων.

Άρθρον 203

Εφαρμογή διατάξεων Ποινικού Κώδικος

1. Αι διατάξεις του Γενικού Μέρους του Ποινικού Κώδικος εφαρμόζονται και επί των υπό του παρόντος Τμήματος προβλεπομένων ειδικών ναυτικών εγκλημάτων, πλην αν άλλως ορίζεται εν τω παρόντι.
2. Επί παραβάσεων των άρθρων 207, 209, 213, 216, 219, και 235 περίπτ. ιβ' του παρόντος Κώδικος δεν έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις του Ποινικού Κώδικος περί αναστολής και μετατροπής της ποινής, πλην εάν το δικαστήριον κρίνει εκ των ειδικών συνθηκών επιβεβλημένην την εφαρμογήν των περί αναστολής και μετατροπής της ποινής διατάξεων δι' αποφάσεως ειδικώς ητιολογημένης.

Άρθρον 204
Ορισμοί

Δια την εφαρμογήν του παρόντος Μέρους νοούνται ως:
α) «Πλοίαρχος» ο ενασκών την διακυβέρνησιν του πλοίου.
β) «Αξιωματικός» ο εφοδιασμένος δια διπλώματος ναυτικής ικανότητος ή και ο άνευ αυτού αλλά υπό ανάλογον βαθμόν τεταγμένος εις την υπηρεσίαν του πλοίου, πλην του πλοιάρχου.
γ) «Πλήρωμα» πάντα τα πρόσωπα αμφοτέρων των φύλων, πλην του πλοιάρχου, άτινα έχουν προσληφθή εις την υπηρεσίαν του πλοίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β
ΕΙΔΙΚΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Άρθρον 205
Παράνομος απουσία μέλους πληρώματος εν ώρα φυλακής

Μέλος πληρώματος απουσιάζον αδικαιολογήτως εκ του πλοίου, καθ' ον χρόνον διεξάγεται επ' αυτού η υπηρεσία κατά φυλακας, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών.

Άρθρον 206
Εγκατάλειψις θέσεως

Μέλος πληρώματος απουσιάζον εκ του πλοίου αδικαιολογήτως καθ' ον χρόνον έχει υποχρέωσιν εκτελέσεως διατεταγμένης υπηρεσίας αναγομένης εις την φύλαξιν ή ασφάλειαν του πλοίου, των επιβαινόντων ή του φορτίου, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις εξ μηνών.

Άρθρον 207
Λιποταξία

1. Μέλος πληρώματος απουσιάζον αδικαιολογήτως εκ του πλοίου εν τη αλλοδαπή επί δύο εν συνεχεία ημέρας ή μέχρι του απόπλου, εφ' όσον ούτος συντελείται ενωρίτερον, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις ενός έτους.
2. Εάν ο λιποτακτήσας μετεχειρίσθη βίαν ή απειλάς, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών, αν δε μετεχειρίσθη και όπλα, δια φυλακίσεως τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρον 208
Μη προσέλευσις προς ανάληψιν υπηρεσίας

1. Ναυτολογηθείς, όστις αδικαιολογήτως δεν προσέρχεται προς ανάληψιν εργασίας επί του πλοίου, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις εξ μηνών ή χρηματικής ποινής.
2. Δια της αυτής ποινής τιμωρείται και ο υπογράφων ατομικήν σύμβασιν ναυτολογήσεως, όστις αποστελλόμενος εις την αλλοδαπήν, δεν προσέρχεται αδικαιολογήτως προς ναυτολόγησιν και ανάληψιν εργασίας.

Άρθρο 208α
Εικονική ναυτολόγηση. Ναυτολόγηση συνταξιούχων.

Ναυτικός που έχει απογραφεί και ναυτολογηθεί ή καταχωρηθεί στις καταστάσεις πλοίου με ξένη σημαία ασφαλισμένου στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.), αν δεν εργάζεται στο πλοίο, καθώς και συνταξιούχος του Ν.Α.Τ. ή άλλου φορέα με συμμετοχή του Ν.Α.Τ. κατά τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης, αν επαναλαμβάνει το ναυτικό επάγγελμα χωρίς άδεια της αρμόδιας Αρχής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Μετατροπή της ποινής δεν επιτρέπεται. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο πλοίαρχος που τον ναυτολόγησε ή υπέγραψε την κατάσταση του πληρώματος του συμβεβλημένου πλοίου, ο πραγματικός πλοιοκτήτης, ο κατά το καταστατικό της εκπρόσωπος της πλοιοκτήτριας εταιρείας, οι αντιπρόσωποι τους που έχουν δηλωθεί στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ή στο Ν.Α.Τ., καθώς και ο υπάλληλος με την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα που έχει συνεργήσει. Το εν λόγω αδίκημα τιμωρείται μόνο εκ δόλου.
[Το άρθρο 208α προστέθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 1711/1987 (ΦΕΚ Α' 109)]

Άρθρον 209
Εγκατάλειψις κινδυνεύοντος πλοίου

Μέλος πληρώματος εγκαταλείπον άνευ της συναινέσεως του πλοιάρχου πλοίον ευρισκόμενον εν κινδύνω τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών. Η ιδιότης του αξιωματικού ασυρμάτου συνιστά επιβαρυντικήν περίστασιν.

Άρθρον 210
Ανυπακοή

1. Μέλος πληρώματος μη υπακούον εις διαταγήν του πλοιάρχου ή του αρμοδίου αξιωματικού, αφορώσαν εις εκτέλεσιν υπηρεσίας, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών.
2. Ανυπακοή εις διαταγήν αφορώσαν εις την σωτηρίαν κινδυνεύοντος πλοίου ή ανθρώπου συνιστά επιβαρυντικήν περίστασιν.

Άρθρον 211
Παράνομος από κοινού ενέργεια και άλλαι επιβαρυντικαί περιστάσεις

Η υπό πλειόνων από κοινού τέλεσις πράξεως τινός των άρθρων 205, 206, 207 και 210 ως και η ιδιότης τινός ως αξιωματικού συνιστά επιβαρυντικήν περίστασιν.

Άρθρον 212
Εξύβρισις ή απειλή κατ' ανωτέρου

Μέλος πληρώματος εξυβρίζον ή απειλούν ανώτερον του, εξ αιτίας ή εν τη ενασκήσει των καθηκόντων του, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρον 213
Στάσις

1. Επιβαίνοντες πλοίου, οίτινες από κοινού στρέφονται δι' εξεγέρσεως κατά της εξουσίας του πλοιάρχου, τιμωρούνται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών ετών.
2. Εάν εις την ανωτέρω πράξιν μετέσχον αξιωματικοί, τιμωρούνται δια καθείρξεως μέχρι δέκα ετών.
3. Εάν η πράξις ετελέσθη δια βιαιοπραγιών ή δια της χρήσεως όπλων, επιβάλλεται ποινή καθείρξεως.

Άρθρον 214
Βιαιοπραγία

1. Μέλος πληρώματος βιαιοπραγούν επί του πλοίου ή εκτός αυτού κατά του πλοιάρχου ή ανωτέρου του αξιωματικού του πλοίου τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών.
2. Εάν η πράξις της βιαιοπραγίας κατά πλοιάρχου ή αξιωματικού ετελέσθη υπό άλλου επιβαίνοντος τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι δύο ετών. Η ιδιότης του δράστου ως ναυτικού αποτελεί επιβαρυντικήν περίστασιν.
3. Μέλος πληρώματος, ευρισκόμενον ενώπιον πράξεως βίας ή απειλών εις βάρος ανωτέρου του και μη παρέχον την αιτηθείσαν παρ' αυτού συνδρομήν τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις εξ μηνών.

Άρθρον 215
Πειρατεία

1. Πειρατείαν τελεί πας επιβαίνων πλοίου όστις δια σωματικής βίας ή απειλής τοιαύτης κατά προσώπων, ενεργεί πράξεις διαρπαγής επί ετέρου πλοίου εν ανοικτή θαλάσση με σκοπόν ιδιοποιήσεως των ούτω διαρπαζομένων πραγμάτων.
2. Πειρατικόν θεωρείται παν πλοίον όπερ προορίζεται υπό των κυβερνώντων αυτό προς ενέργειαν των εν τη πρηγουμένη παραγράφω αναφερομένων πράξεων ή εχρησιμοποιήθη προς τούτο και εξακολουθεί κυβερνώμενον υπό των πειρατών.
3. Με την ποινήν της καθείρξεως τιμωρούνται αι κατά την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου πράξεις πειρατείας, με την ιδίαν δε ποινήν τιμωρούνται επίσης τόσον ο πλοίαρχος όσον και οι αξιωματικοί οι κυβερνώντες το πειρατικόν πλοίον, με την ποινήν δε της καθείρξεως μέχρι 10 ετών τιμωρούνται τα μέλη του πληρώματος πειρατικού πλοίου διατελούντα εν γνώσει του προορισμού του.

Άρθρον 216
Επιβουλή κατά του πλοιάρχου

1. Εάν δύο ή πλείονες εκ των επιβαινόντων του πλοίου απεφάσισαν την τέλεσιν εγκλήματος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητος, της υγείας, της προσωπικής ελευθερίας ή της εξουσίας του πλοιάρχου κατά το άρθρον 213 του παρόντος, τιμωρούνται δια φυλακίσεως τουλάχιστον ενός έτους.
2. Ο εκ των συμμέτοχων εγκαίρως αναγγέλων την τοιαύτην συμφωνία απαλλάσσεται της ποινικής ευθύνης.
3. Μέλος πληρώματος λαμβάνον οπωσδήποτε γνώσιν, περί της σχεδιαζόμενης επιβουλής κατά του πλοιάρχου, υποχρεούται όπως αναφέρει αμελλητί τούτο αρμοδίως, τιμωρούνται εν εναντία περιπτώσει δια φυλακίσεως τουλάχιστον εξ μηνών.

Άρθρον 217
Κλοπή και φθορά φορτίου ή εξοπλισμού του πλοίου

1. Πλοίαρχος ή μέλος πληρώματος, διαπράττων κλοπήν φορτίου ή εξοπλισμού του πλοίου, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν το αντικείμενον της κλοπής είναι ιδαιτέρως μεγάλης αξίας τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών ετών.
2. Η εκ προθέσεως φθορά του φορτίου ή του εξοπλισμού εν γένει του πλοίου, τελουμένη υπό πλοιάρχου ή μέλους πληρώματος ή παντός επιβαίνοντος, τιμωρείται αυτεπαγγέλτως δια φυλακίσεως τριών μηνών μέχρι τριών ετών. Εάν το αντικείμενον της φθοράς είναι ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον εξ μηνών. Η αυτή ποινή επιβάλλεται εάν εκ της φθοράς προκαλείται κίνδυνος πυρκαγιάς ή ναυαγίου.
3. Η ιδιότης του πλοιάρχου ή αξιωματικού του πλοίου συνιστά επιβαρυντικήν περίστασιν.

Άρθρον 218
Κατάχρησις εξουσίας

1. Δια φυλακίσεως μέχρις ενός έτους και χρηματικής ποινής τιμωρείται πλοίαρχος ή αξιωματικός ή υπαξιωματικός του πλοίου όστις:
α) καταχράται της εν τω πλοίω εξουσίας του,
β) διατάσει, επιτρέπει ή ανέχεται κατάχρησιν εξουσίας κατά προσώπου, επιβαίνοντος του πλοίου,
γ) μετέρχεται, κατά την ενάσκησιν των καθηκόντων του, ο ίδιος ή δι' άλλου προσώπου βίαν, εκτός αν αύτη είναι απολύτως αναγκαία δια την τήρησιν της τάξεως εν τω πλοίω την ασφάλειαν του πλου και την προστασίαν της ζωής των επιβαινόντων.
2. Η τέλεσις των ανωτέρω πράξεων κατ' ανηλίκων μη συμπληρωσάντων το 18ον έτος, συνιστά επιβαρυντικήν περίστασιν.

Άρθρον 219
Μη αυτοπρόσωπος διεύθυνσις πλοίου

Πλοίαρχος όστις άνευ σοβαρού λόγου:
α) δεν διευθύνει αυτοπροσώπως το πλοίον κατά τον είσπλουν εις λιμένας και όρμους, κατά τον έκπλουν εξ αυτών, κατά την διέλευσιν δια διωρύγων και στενών και κατά πάσαν γενικώς περίπτωσιν ιδιαιτέρως δυσχερούς πλου, ως και όταν αι καιρικαί συνθήκαι ή αι εν γένει περιστάσεις επιβάλλουν τούτο,
β) εγκαταλείπει το πλοίον προ της παρόδου ευλόγου δια την αντικατάστασιν αυτού χρόνου, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον ενός μηνός και χρηματικής ποινής.

Άρθρον 220
Παράνομος ανάθεσις διοικήσεως πλοίου

1. Πλοίαρχος όστις, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί νομίμου αναπληρώσεως, συναινεί όπως αναλάβει ουσιαστικώς την όλην διοίκησιν του πλοίου άλλο πρόσωπον, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματικής ποινής.
2. Αι αυταί ποιναί επιβάλλονται και εις τον αναλαβόντα ουσιαστικώς την διοίκησιν του πλοίου ως και τον τυχόν συμπράξαντα προς τούτο εφοπλιστήν.

Άρθρον 221
Ανυπακοή πλοιάρχου

1. Πλοίαρχος όστις εν ανοικτή θαλάσση, δεν υπακούει εις εντολήν του Υπουργείου ή εις πρόσκλησιν ελληνικού πολεμικού πλοίου τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι δύο ετών και χρηματικής ποινής.
2. Εις την αυτήν ποινήν υπόκειται και ο ευρισκόμενος εις αλλοδαπά χωρικά ύδατα ή λιμένα πλοίαρχος, εάν δεν υπακούει εις εντολήν του Υπουργείου.

Άρθρον 222
'Αρνησις εκτελέσεως διαταγών εν τη αλλοδαπή

1. Πλοίαρχος ή μέλος πληρώματος αρνούμενον να εκτελέσει διαταγήν της Προξενικής Αρχής ή του κυβερνήτου ελληνικού πολεμικού πλοίου αφορώσαν εις την τιμήν της Ελληνικής Σημαίας, εις επείγουσαν ανάγκην του πολεμικού ναυτικού ή γενικότερα εθνικά συμφέροντα, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι δύο ετών και χρηματικής ποινής.
2. Δια της αυτής ποινής τιμωρείται πας εκ του πληρώματος όστις, καίτοι απελύθη νομίμως, αρνείται να υπακούσει εις διαταγήν της Προξενικής Αρχής όπως εγκαταλείψει το πλοίον εφ' ου υπηρετεί.

Άρθρον 223
Παραβάσεις πλοιάρχου εν ώρα κινδύνου

1. Πλοίαρχος, όστις διαρκούντος του πλου και εν ώρα κινδύνου, διατάσσει εγκατάλειψιν του πλοίου χωρίς προηγουμένως να ζητήσει τη γνώμην των αξιωματικών αυτού, εν ελλείψει δε τούτων των εμπειρότατων μελών του πληρώματος, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι δύο ετών και χρηματικής ποινής.
2. Πλοίαρχος, μη αποχωρών τελευταίος κατά την εγκατάλειψιν κινδυνεύοντος πλοίου, τιμωρείται δια φυλακίσεως και χρηματικής ποινής.
3. Πλοίαρχος, όστις εν ώρα κινδύνου του πλοίου ή εγκαταλείψεως αυτού παραμελεί την διάσωσιω των επιβαινόντων, των εγγράφων του πλοίου, του ταχυδρομείου και των εν τω πλοίω πολυτιμωτέρων πραγμάτων, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον εξ μηνών και χρηματικής ποινής.

Άρθρον 224
Παραλείψεις πλοιάρχου επί συγκρούσεως

Δια φυλακίσεως και χρηματικής ποινής, τιμωρείται πλοίαρχος όστις μετά σύγκρουσιν και άνευ αμέσου κινδύνου του ιδίου αυτού πλοίου και των επιβαινόντων:
α) παραμελεί να χρησιμοποιήσει πάντα τα δυνατά αυτώ μέσα προς διάσωσιν του πλοίου μεθ' ου εγένετο η σύγκρουσις και των επιβαινόντων αυτού,
β) απομακρύνεται εκ του τόπου της συγκρούσεως πριν ή βεβαιωθεί ότι η εκεί παρουσία του είναι ανωφελής εις τους επιβαίνοντας του μεθ' ου εγένετο η σύγκρουσις πλοίου και πριν ή καταβάλλει πάσαν δυνατήν προσπάθειαν προς περισυλλογήν αυτών.

Άρθρον 225
Παράβασις Κανονισμού Προς Αποφυγήν Συγκρούσεων

1. Πλοίαρχος ή αξιωματικός φυλακής, όστις εξ αμελείας παραβαίνει τας διατάξεις του Κανονισμού Προς Αποφυγήν Συγκρούσεων ή ο πλοηγός όστις εξ αμελείας παρέχει συμβουλάς αντιθέτους προς τας ανωτέρω διατάξεις τας αφορώσας την τηρητέαν πλεύσιν, τιμωρούνται δια φυλακίσεως μέχρις έξι μηνών και χρηματικής ποινής.
2. Εάν συνεπεία των ανωτέρω παραβάσεων ή εξ αμελείας ετέρου μέλους του πληρώματος κατά την εκτέλεσιν της υπηρεσίας του, επήλθε σύγκρουσις, προσάραξις ή πρόσκρουσις του πλοίου επί εμποδίου καταφανούς ή γνωστού ή σοβαρά βλάβη του πλοίου ή του φορτίου επιβάλλεται ποινή φυλακίσεως μέχρι τριών ετών και χρηματική ποινή.
3. Εάν εκ των παραβάσεων επήλθεν απώλεια πλοίου ή απόλυτος ανικανότης αυτού ή ολική απώλεια του φορτίου ή θάνατος προσώπου ή τραύματα βαρέα, ο υπαίτιος τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματικής ποινής.

Άρθρον 226
Παράνομος εκτροπή πορείας

1. Πλοίαρχος πλοίου, όστις, προς τον σκοπόν όπως περιποιήσει εις εαυτόν ή τρίτον παράνομον περιουσιακόν όφελος ή να προκαλέσει βλάβην εις άλλους, εκτρέπει το πλοίον εκ της πορείας του, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον εξ μηνών και χρηματικής ποινής.
2. Ως επιβαρυντικαί περιστάσεις θεωρούνται η εκ της πράξεως πρόκλησις κινδύνου εις την ασφάλειαν του πλοίου και των επιβαινόντων ως και η τέλεσις της πράξεως εν επιβατηγώ πλοίω.

Άρθρον 227
Παράλειψις βοηθείας εις κινδυνεύοντα πρόσωπα

Πλοίαρχος, μη παρέχων βοήθειαν εις πρόσωπον κινδυνεύον εν θαλάσση, καίπερ δυνάμενος να πράξη τούτο άνευ κινδύνου του πλοίου, του πληρώματος ή των επιβατών, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματικής ποινής.

Άρθρον 228

Εγκατάλειψις ασθενών εν τη αλλοδαπή

Πλοίαρχος, όστις:
α) εγκατάλειψεν εν τη αλλοδαπή ασθενή ή τραυματίαν εκ του πληρώματος του, χωρίς να παράσχει αυτώ τα μέσα της θεραπείας και παλιννοστήσεως,
β) εγκατάλειψεν εν τη αλλοδαπή επιβάτην ασθενή ή τραυματίαν εκτός του τόπου προορισμού αυτού χωρίς να ειδοποιήσει την Προξενικήν ή επιτόπιον Αρχήν, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον εξ μηνών και χρηματικής ποινής.

Άρθρον 229
Πλους υπό ελλιπή σύνθεσιν πληρώματος

1. Πλοίαρχος όστις επιχειρεί πλουν υπό ελλιπή σύνθεσιν πληρώματος, άνευ εγκρίσεως της αρμοδίας Αρχής, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις ενός έτους.
2. Η εκ της τοιαύτης ενεργείας δημιουργία κινδύνου δια την ασφάλειαν του πλοίου συνιστά επιβαρυντικήν περίστασιν.
3. Εις την ιδίαν ποινήν υπόκειται ο πλοίαρχος, όστις, εν απουσία της Αρχής, επιχειρεί πλουν υπό τας εν τη προηγουμένη παραγράφω συνθήκας.

Άρθρον 230
Παράνομος ναυτολόγησις λιποτακτών

Πλοίαρχος, προσλαμβάνων εις την υπηρεσίαν του πλοίου λιποτάκτην ημεδαπού πλοίου, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις εξ μηνών.

Άρθρον 231
Φυγάδευσις

Πλοίαρχος ή επιβαίνοντες του πλοίου, οίτινες φυγαδεύουν ή υποβοηθούν εις την φυγάδευσιν προσώπου υπέχοντος υποχρέωσιν στρατιωτικής θητείας ή εστερημένου αδείας αποδημίας, τιμωρούνται δια φυλακίσεως μέχρι τριών ετών.

Άρθρον 232
Παράνομος εισκόμισις ναρκωτικών

Πλοίαρχος ή μέλος πληρώματος παρανόμως εισκομίζων ή επιτρέπων την εισκόμισιν εις το πλοίον ναρκωτικών, τιμωρείται κατά τας διατάξεις «περί τιμωρίας των παραβατών των νόμων περί ναρκωτικών και μεταχειρίσεως τοξικομανών».

Άρθρον 233
Μέθη εν υπηρεσία

Πλοίαρχος ή μέλος πληρώματος διατελών εν μέθη κατά την διάρκειαν της υπηρεσίας του, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι έξι μηνών.

Άρθρον 234
Απόπλους πλοίου άνευ ελέγχου της Λιμενικής Αρχής

1. Πλοίαρχος ημεδαπού ή υπό ξένην σημαίαν πλοίου, ενεργών απόπλουν του υπό την διοίκησιν του πλοίου άνευ προηγουμένου ελέγχου των ναυτιλιακών εγγράφων και αδείας απόπλου της οικείας Λιμενικής Αρχής, τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον δύο μηνών.
2. Εις την ιδίαν ποινήν υπόκειται και ο πράκτωρ ή ο αντιπρόσωπος του πλοιοκτήτου ή του εφοπλιστού, όστις εν γνώσει δεν ενεργεί προς παρεμπόδισιν του τοιούτου απόπλου ως και ο

επόμενος εν ιεραρχία αξιωματικός του πλοίου, όστις εν γνώσει δέχεται τον άνευ ελέγχου της Λιμενικής Αρχής απόπλουν.

Άρθρον 235

Παράβασις υπηρεσιακών υποχρεώσεων πλοιάρχου και πληρώματος

1. Δια φυλακίσεως μέχρις έξι μηνών τιμωρείται ο πλοίαρχος όστις:
α) δεν καταμηνύει κατά τον κατάπλουν εις λιμένα ένθα εδρεύει Λιμενική ή Προξενική Αρχή τους υπαιτίους παρανόμου απουσίας, εγκαταλείψεως θέσεως, λιποταξίας ή μη προσελεύσεως προς ανάληψιν εργασίας και δεν παραδίδει εις την Αρχήν τα ναυτικά φυλλάδια και τα αποδεικτικά ναυτικής ικανότητος αυτών,
β) παραλείψει να διενεργήσει προανάκρισιν δια κακούργημα ή πλημμέλημα διαπραχθέν επί του πλοίου,
γ) δεν συμμορφούται προς παραγγελίαν της αρμοδίας Αρχής δια την διενέργειαν προκαταρκτικής εξετάσεως ή προανακρίσεως ή την εξασφάλισιν της μεταφοράς κατηγορουμένου,
δ) δεν καταθέτει εις την αρμοδίαν Αρχήν τον φάκελον της προκαταρτικής εξετάσεως ή προανακρίσεως ή δεν παραδίδει εις αυτήν τον κατηγορούμενον,
ε) δεν συμμορφούται αδικαιολογήτως προς εντολήν αρμοδίας Αρχής περί επαναπατρισμού Ελλήνων απόρων ναυτικών και Ελλήνων ναυαγών,
στ) δεν συντάσσει ληξιαρχικάς πράξεις, διαθήκας, εκθέσεις ή άλλα έγγραφα ων η σύνταξις επιβάλλεται εις αυτόν κατά τας κειμένας διατάξεις,
ζ) δεν φέρει επί του πλοίου τα υπό του νόμου οριζόμενα ναυτιλιακά έγγραφα και βιβλία,
η) παραλαμβάνει υπεραρίθμους επιβάτας ή δέχεται υπερφόρτωσιν του πλοίου ή κακήν στοιβασίαν ή εξαλείφει ή αλλοιεί τας κανονικάς γραμμάς φορτώσεως του πλοίου,
θ) παραλείπει να εγγράψει εις το ημερολόγιον επισυμβάν ναυτικόν ατύχημα ή έτερον σημαντικόν γεγονός,
ι) διατάσσει την αναχώρησιν του πλοίου προ της καθορισθείσης ώρας απόπλου εγκαταλείπων εις την ξηράν μέλος πληρώματος ή επιβάτην,
ια) υποβάλλει εις Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν ψευδή λογαρισμόν οφειλομένων εις απόντα ναυτικόν αποδοχών,
ιβ) καθυστερεί παρανόμως την χορήγησιν εισιτηρίου παλιννοστήσεως εις μέλος του πληρώματος,
ιγ) δεν τηρεί τας διατάξεις τας αφορώσας εις τας εξωτερικά γνωρίσματα του πλοίου ή εξαλείφει, αλλοιεί, καλύπτει ή αποκρύπτει ταύτα,
ιδ) δεν αναγράφει επιβάτην εις τον οικείον κατάλογον,
ιε) εκτελεί πλουν, άνευ διαπιστώσεως ότι το πλοίον δύναται να πλεύσει ασφαλώς και ότι είναι εξοπλισμένον δια των απαραιτήτων σωστικών μέσων, οργάνων και εφοδίων,
ιστ) παραλείπει να λάβει τα προσήκοντα μέτρα προς προστασίαν της υγείας των επιβαινόντων ή παροχήν της ενδεδειγμένης περιθάλψεως,
ιζ) παραλείπει αδικαιολογήτως την εκτέλεσιν των προβλεπομένων υπό των εκάστοτε εν ισχύ Κανονισμών γυμνασίων προς ασφάλειαν της ναυσιπλοΐας.
2. Πλοίαρχος ή μέλος του πληρώματος ενεργών ρύπανσις της θαλάσσης δια πετρελαιοειδών ή παραλείπων την λήψιν μέτρων προς αποφυγήν ρυπάνσεως της θαλάσσης δια πετρελαιοειδών, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις ενός έτους.

Άρθρον 236

Απείθεια επιβάτου

Επιβάτης μη συμμορφούμενος εν γνώσει προς διατάξεις ή διαταγάς αφορώσας την ασφάλειαν του πλοίου τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών.

Άρθρον 237

Αποστολή πληρωμάτων εις διάφορον του δηλωθέντος πλοίον

Πλοιοκτήται ή εφοπλισταί ή αντιπρόσωποι αυτών, λαμβάνοντες παρά των αρμοδίων Αρχών άδειαν ναυτολογήσεως δι' ορισμένον πλοίον και προωθούντες τελικώς τους ναυτικούς εις έτερον, τιμωρούνται δια φυλακίσεως τριών μηνών μέχρι δύο ετών.

Άρθρον 238
Προσφυγή εις αλλοδαπάς Αρχάς

1. Μέλος πληρώματος πλοίου τελούν εν υπηρεσία ή απολυθέν, το οποίον προσφεύγει εις αλλοδαπάς Αρχάς ή αλλοδαπούς Οργανισμούς, προς διεκδίκησιν απαιτήσεων ή επίλυσιν διαφορών προερχομένων εκ της εν τω πλοίω συμβάσεως εργασίας του, καίτοι, απολαμβάνει νομικής προστασίας υπό των Ελληνικών νόμων και δύναται να προσφύγει εις ελληνικήν Προξενικήν Αρχήν, τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών.
2. Συνιστούν επιβαρυντικήν περίστασιν:
α) η ιδιότης τινός ως πλοιάρχου ή αξιωματικού του πλοίου,
β) η εκ της προσφυγής πρόκλησις καθυστερήσεως εις το έτοιμον προς απόπλουν πλοίον.
3. Αι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων δεν εφαρμόζονται εφ' όσον δια την προσφυγήν εις αλλοδαπάς Αρχάς ή Οργανισμούς εχορηγήθη άδεια του Υπουργού Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών μετ' εκτίμησιν της υπάρξεως των εν παρ. 1 του παρόντος άρθρου προϋποθέσεων.

Άρθρον 239
Εφαρμογή ποινικών διατάξεων

1. Οι διατάξεις των άρθρων 207, 208α, 209, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 230 και 231 εφαρμόζονται και στους ημεδαπούς ναυτικούς που υπηρετούν σε πλοία με ξένη σημαία ασφαλισμένα στο Ν.Α.Τ..
[Η παρ.1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ.3 του Ν.1711/1987, (ΦΕΚ Α' 109)]
2. Η ποινική δίωξις χωρεί αυτεπαγγέλτως.
3. Ο ημεδαπός πλοίαρχος οφείλει να υποβάλει σχετικήν μήνυσιν ενώπιον της Ελληνικής Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής του τόπου του πρώτου κατάπλου του πλοίου.
4. Οι ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 205, 207παράγραφος 1, 208, 210 παράγραφος 1 και 222, καθώς και στην παράγραφο 1του άρθρου 4 του α.ν. 3276/1944, (ΦΕΚ Α' 24) επιβάλλονται μόνο αν:
α) τεθεί σε κίνδυνο η ασφάλεια: προσώπων που επιβαίνουν ή όχι στο πλοίο, του πλοίου, του φορτίου ή περιουσίας ή
β) προκληθεί ρύπανση ή άλλη ζημιά του θαλάσσιου περιβάλλοντος ή
γ) διαταραχθεί η τάξη ή τεθεί σε κίνδυνο η δημόσια υγεία.
[Ο τίτλος «Επέκταση εφαρμογής ποινικών διατάξεων» του άρθρου 4, τίθεται όπως αντικαταστάθηκε και η παρ.4 προστέθηκε με το άρθρο 7 Ν.2987/2002 (ΦΕΚ Α' 27)]

ΤΜΗΜΑ Β
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 240
Εφαρμογήν διατάξεων Κώδικος Ποινικής Δικονομίας

Αι διατάξεις του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται εφ' όσον δεν τροποποιούνται υπό των διατάξεων των επομένων άρθρων, κατά την δίωξιν εγκλήματος, τελεσθέντος επί πλοίου ή βοηθητικού ναυπηγήματος.

Άρθρον 241
Άσκησις προανακριτικών καθηκόντων

1. Δι' εγκλήματα τελεσθέντα επί πλοίου ή βοηθητικού ναυπηγήματος και υπαγόμενα εις την δικαιοδοσίαν των Ελληνικών Αρχών, ανακριτικά καθήκοντα ασκούν:

α) εν τη ημεδαπή εκτός των Λιμενικών Αρχών και οι Επιθεωρηταί Εμπορικού Ναυτικού,
β) εν τη αλλοδαπή, αι οικείαι Προξενικαί Αρχαί ή εν ελλείψει τούτων ο πλοίαρχος και
γ) εν πλω και μέχρι κατάπλου εις λιμένα ένθα εδρεύει Λιμενική ή Προξενική Αρχή, ο πλοίαρχος του πλοίου εφ' ου ετελέσθη το έγκλημα.
2. Ο πλοίαρχος, εν τη ενασκήσει των προανακριτικών του καθηκόντων, παραλαμβάνει ως γραμματέα αξιωματικόν και εν ελλείψει τούτου έτερον μέλος του πληρώματος.
3. Η ενεργηθείσα προανάκρισις υπό πλοιάρχου συμμετασχόντος εις το εν τω πλοίω διαπραχθέν έγκλημα θεωρείται ως μη γενομένη.

Άρθρον 242.
Προφυλάκισις κατηγορουμένου

1. Δι' εγκλήματα τελεσθέντα επί ελληνικού πλοίου εν πλω ή εν λιμένι της αλλοδαπής δύναται να διαταχθή υπό της επιληφθείσης της προανακρίσεως Αρχής ή του πλοιάρχου η προφυλάκισις του κατηγορουμένου επί του πλοίου, εις ας περιπτώσεις επιτρέπεται αύτη κατά τας διατάξεις του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας (άρθρον 282), εφ' όσον το πλοίον πρόκειται εντός βραχέως σχετικώς διαστήματος να καταπλεύση εις ελληνικόν λιμένα.
2. Εάν πλοίον δεν πρόκειται να καταπλεύση εντός βραχέως σχετικώς διαστήματος εις ελληνικόν λιμένα, η Προξενική Αρχή μεριμνά δια τη συνέχισιν εν τη ξηρά της διαταχθείσης προφυλακίσεως του κατηγορουμένου, λαμβάνουσα άμα τα αναγκαία μέτρα προς ταχυτέραν αποστολήν αυτού εις Ελλάδα, δι' ελληνικού πλοίου, υποχρεουμένου προς τούτο.
3. Ο πλοίαρχος του μεταφέροντος τον κατηγορούμενον πλοίου, δύναται κατά την διάρκειαν του πλου να διατάσση, κατά την κρίσιν του και υπό ιδίαν ευθύνην, προσωρινήν αναστολήν της προφυλακίσεως.
4. Περί της διαταχθείσης προφυλακίσεως γίνεται εγγραφή εν τω Ημερολογίω.
5. Εάν ο υπαίτιος λιποταξίας συλληφθεί προ του απόπλου ο πλοίαρχος υποχρεούται να παραλάβη τούτον επί του πλοίου και να τον παραδώση εις την αρμοδίαν δια το περαιτέρω Λιμενικήν Αρχήν.

Άρθρον 243
Αποστολή δικογραφίας

Η εκ της προανακρίσεως σχηματισθείσα δικογραφία εγχειρίζεται εντός εσφραγισμένου φακέλου εις τον πλοίαρχον του πλοίου του μεταφέροντος τον κατηγορούμενον εις την Ελλάδα, παραδίδεται δε υπ' αυτού μετά του κατηγορουμένου εις την Λιμενικήν Αρχήν του πρώτου λιμένος κατάπλου του πλοίου, ήτις αποστέλλει τον κατηγορούμενον μετά της δικογραφίας εις τον αρμόδιον Εισαγγελέα.

Άρθρον 244
Αποστολή δικαστικών αποφάσεων κατά ναυτικών εις το Υπουργείον

Επί καταδίκης απογεγραμμένου ναυτικού δια κακούργημα ή πλημμέλημα ο αρμόδιος Εισαγγελεύς υποχρεούται όπως αποστείλει εις το Υπουργείον απόσπασμα της καταδικαστικής αποφάσεως.

ΤΜΗΜΑ Γ
ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 245
Παράβασις υπηρεσιακού καθήκοντος

Πειθαρχικόν παράπτωμα συνιστά πάσα παράβασις υπηρεσιακών καθηκόντων ως και πάσα άλλη πράξις ειδικώς προβλεπομένη εν τω παρόντι Τμήματι.

Άρθρον 246
Πειθαρχικά παραπτώματα πλοιάρχου

Πειθαρχικά παραπτώματα του πλοιάρχου συνιστούν ενδεικτικώς:
α) η πρόσληψις ναυτικού, επί του φυλλαδίου του οποίου δεν έχει καταχωρισθεί η πράξις της απολύσεώς του εκ του πλοίου, εφ' ου ήτο πρότερον ναυτολογημένος,
β) η πρόσληψις ή απόλυσις μέλους πληρώματος άνευ ναυτολογήσεως τούτου κατά τας εκάστοτε ισχουούσας επί του προκειμένου διατάξεις ή η ναυτολόγησις ναυτικού μη επιβαίνοντος πράγματι του πλοίου ή η παράλειψις υποβολής αιτήσεως προς την αρμοδίαν Αρχήν περί απολύσεως ναυτολογηθέντος μεν αλλά μη επιβαίνοντος του πλοίου,
γ) η παράνομος πρόσληψις επί του πλοίου Έλληνος μη απογεγραμμένου ναυτικού ή απογεγραμμένου μεν, στερουμένου όμως του δικαιώματος της ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος,
δ) η παράνομος πρόσληψις επί του πλοίου εις θέσεις διπλωματούχου, πτυχιούχου ή αδειούχου προσώπων μη κεκτημένων τα δια τας θέσεις ταύτας απαιτούμενα προσόντα ή στερηθέντων τούτων συνεπεία ποινής,
ε) η πέραν των ανεγνωρισμένων ορίων πρόσληψις επί του πλοίου υφ' οιανδήποτε ειδικότητα αλλοδαπού,
στ) η μη έγκαιρος προς θεώρησιν προσκόμισις των ναυτιλιακών εγγράφων εις την οικείαν Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν,
ζ) η αποβίβασις εις την αλλοδαπήν, εκτός του τόπου του προορισμού του, επιβάτου ασθενούς ή τραυματίου δεδικαιολογημένως μεν, αλλ' άνευ ειδοποιήσεως της Προξενικής ή εν ελλείψει ταύτης της επιτοπίου Αρχής,
η) η μη πρόσληψις πλοηγού εις ας περιπτώσεις η πλοήγησις είναι υποχρεωτική,
θ) η μη τήρησις του κεκανονισμένου εδεσματολογίου,
ι) η αδικαιολόγητος μη συμμόρφωσις προς τας εκάστοτε ισχυούσας διατάξεις περί εξοφλήσεως και αντικαταστάσεως ναυτολογίων,
ια) η κακόβουλος εγγραφή επί του ναυτικού φυλλαδίου του υπ' αυτού απολυομένου, ελλείψει Αρχής, ναυτικού οιουδήποτε χαρακτηριστικού πέραν των νομίμων αιτιολογικών απολύσεως,
ιβ) η αδικαιολόγητος καθυστέρησις καταβολής οφειλομένων μισθών, εξόδων νοσηλείας και πάσης νομίμου παροχής εις μέλος πληρώματος, η οφειλομένη εις παράλειψιν αυτού,
ιγ) η εν γνώσει ψευδής καταμήνυσις μέλους πληρώματος ενώπιον των αρμοδίων Αρχών,
ιδ) η μη απόδοσις εις κανονικώς απολυόμενον μέλος του πληρώματος του ναυτικού φυλλαδίου ή οικείου αποδεικτικού ναυτικής ικανότητος,
ιε) η αδικαιολόγητος και κατ' επανήληψιν επιβολήν υπό του πλοιάρχου εις μέλη του πληρώματος ποινών προστίμου ακυρωθεισών υπό των Λιμενικών Αρχών,
ιστ) η αδικαιολόγητος παρεμπόδισις υποβολής παραπόνων εις τας αρμοδίας ημεδαπάς Αρχάς μέλους πληρώματος ή επιβάτου.

Άρθρον 247
Πειθαρχικά παραπτώματα μελών πληρώματος

Πειθαρχικά παραπτώματα μελών πληρώματος συνιστούν ενδεικτικώς:
α) η υπαίτιος μέθη εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας η διαταράσσουσα την εν τω πλοίω ευταξίαν,
β) ο κατά την διάρκειαν εκτελέσεως υπηρεσίας ύπνος,
γ) πάσα κατάχρησις δικαιώματος υποβολής παραπόνων,
δ) η απείθεια εις πάσαν υπηρεσιακήν διαταγήν του πλοιάρχου ή πρόσκλησιν ανωτέρου,
ε) η εκδήλωσις ελλείψεως σεβασμού προς τους ανωτέρους,
στ) πάσα παράβασις αναφερομένη εις Κανονισμόν ή διαταγήν πλοιάρχου σχετικώς με το κάπνισμα ή την αφήν φώτων.
ζ) πάσα άνευ αδείας ή αδικαιολόγητος απουσία εν τη αλλοδαπή ή ημεδαπή.
η) πάσα εν τω πλοίω παράβασις των κειμένων διατάξεων περί τυχηρών παιγνίων,
θ) πάσα πράξις καθ' ης απειλείται υπό του Ποινικού Κώδικος πταισματική ποινή.

Άρθρον 248
Πειθαρχικαί ποιναί

Πειθαρχικαί ποιναί είναι:
α) η επίπληξις, ήτις δύναται να είναι προφορική ή έγγραφος,
β) το πρόστιμον, όπερ δύναται να ανέρχεται μέχρι του πέμπτου του εν τω ναυτολογίω αναγραφομένου μηνιαίου μισθού. Το ανώτατον όριον αυξάνεται εις το διπλάσιον, εν περιπτώσει τελέσεως δευτέρου πειθαρχικού παραπτώματος υπό του αυτού προσώπου εντός δύο μηνών από της επιβολής του πρώτου προστίμου. Η μη καταβολή του επιβληθέντος προστίμου αποτελεί κώλυμα δια την ναυτολόγησιν του ναυτικού,
γ) η προσωρινή στέρησις ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος,
δ) η οριστική στέρησις ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος.

Άρθρον 249
Επιβολή προσωρινής στερήσεως

1. Προσωρινή στέρησις επιβάλλεται:
α) δια πάσαν πράξιν προσβάλλουσα την Πατρίδα, τον Πρόεδρον της Δημοκρατίας, την Σημαίαν και τα λοιπά σύμβολα του Ελληνικού Κράτους,
β) δι' ενέργειαν ή παράλειψιν περί την εκτέλεσιν της υπηρεσίας εν γένει ή περί την άσκησιν των ειδικών καθηκόντων, αντιβαίνουσαν εις νομικάς ή ηθικάς υποχρεώσεις του ναυτικού επαγγέλματος,
γ) μετά καταδίκην δι' αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως επί αξιοποίνω πράξει προβλεπομένη υπό του παρόντος,
δ) μετά καταδίκην δι' αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως επί λαθρεμπορία εις φυλάκισιν μέχρις έξι μηνών,
ε) μετά καταδίκην δι' αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως εις φυλάκισιν τουλάχιστον τριών μηνών δια πλαστογραφίαν, πλαστογραφίαν πιστοποιητικού, ψευδορκίαν, ψευδή καταμήνυσιν, κλοπήν, υπεξαίρεσιν, απάτην, εμπορίαν ή χρήσιν ναρκωτικών,
στ) εις τας περιπτώσεις του επομένου άρθρου 250, εφ' όσον δεν συντρέχει λόγος οριστικής στερήσεως,
ζ) εις την περίπτωσιν ναυτολογήσεως πειθαρχικώς τιμωρημένου ναυτικού κατά το χρονικόν διάστημα της εκτίσεως της επιβληθείσης εις αυτόν πειθαρχικής ποινής,
η) εις περίπτωσιν υπαιτίου ρυπάνσεως του θαλασσίου περιβάλλοντος,
θ) επί πάσης άλλης περιπτώσεως προβλεπομένης υπό ειδικών διατάξεων.
2. Η προσωρινή στέρησις είναι διαρκείας ενός μηνός μέχρι 5 ετών, άρχεται δε αύτη από της αφαιρέσεως του ναυτικού φυλλαδίου. Προκειμένου περί του αδικήματος της λιποταξίας η έναρξις του χρόνου υπολογισμού της πειθαρχικής ποινής άρχεται από της επανόδου του τιμωρηθέντος εις την Ελλάδα.

Άρθρον 250
Επιβολή οριστικής στερήσεως.

1. Οριστική στέρησις επιβάλλεται:
α) Επί ναυτικού ατυχήματος κριθέντος, κατά την διοικητικήν διαδικασίαν ελέγχου ναυτικών ατυχημάτων, ως οφειλομένου εις δόλον, ή, εφ' όσον συνεπεία του ατυχήματος επήλθεν ολική απώλεια του πλοίου, πραγματική ή τεκμαρτή, θάνατος ή βαρεία σωματική βλάβη ανθρώπου, κρινομένη κατά το άρθρον 310 Ποινικού Κώδικος, εις βαρείαν αμέλειαν
β) Εάν ο τιμωρηθείς δις δια προσωρινής στερήσεως τουλάχιστον έξι μηνών ήθελεν υποπέσει εκ τρίτου εις το αυτό αδίκημα εντός πενταετίας.
γ) Μετά καταδίκην δι’ αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως επί λαθρεμπορία, επί παραβάσει του νόμου περί ναρκωτικών, εις στερητικήν της ελευθερίας ποινήν ανωτέραν των έξι μηνών.
δ) Εάν κατεδικάσθη αμετακλήτως εις ποινήν φυλακίσεως τουλάχιστον ενός έτους, οσάκις κατά τα εκ της καταδικαστικής αποφάσεως δεκτά γενόμενα, περί των αιτίων, του είδους, του τρόπου τελέσεως και της φύσεως, της δι' ην η καταδίκη πράξεως, μαρτυρείται, παρά τω πράξαντι, διαστροφή χαρακτήρος.
ε) Μετά καταδίκην δι’ αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως δια παραβάσεις των άρθρων 223 παρ. 2 και 224 περίπτ. β' του παρόντος.
στ) Ύστερα από καταδίκη με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για παράβαση του άρθρου 208α.
[Η περ. στ προστέθηκε με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 1711/1987 (ΦΕΚ Α’ 109)]

ζ) Εις πάσαν άλλην περίπτωσιν προβλεπομένην υπό ειδικών διατάξεων.
[Η άνω περ. ζ (πρώην στ) αναριθμήθηκε σε ζ με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 1711/1987 (ΦΕΚ Α' 109)]
2. Προκειμένου περί παραπομπής πλοιάρχου εις Πειθαρχικόν Συμβούλιον και μέχρις εκδικάσεως της υποθέσεως στερείται ούτος του δικαιώματος της ναυτολογήσεως, εάν ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, εις σοβαράς και ητιολογημένας περιπτώσεις διατάξει τούτο.
[Το άρθρο 250 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 του Ν. 211/ 1975, (ΦΕΚ Α' 258)]

Άρθρο 250α

Η προσωρινή ή οριστική στέρηση του ναυτικού επαγγέλματος παντός κατόχου αποδεικτικού ναυτικής ικανότητας ή πιστοποιητικού, που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από Ελληνικές Αρχές, σύμφωνα με τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης «Για πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών των ναυτικών 1978», για πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες κατά την κρίση του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού μπορεί να θέσουν σε άμεσο κίνδυνο την ασφάλεια της ζωής ή της περιουσίας στη θάλασσα ή το θαλάσσιο περιβάλλον κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και έχουν σχέση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα προαναφερόμενα αποδεικτικά ή πιστοποιητικά, αρχίζει με την προσωρινή ή οριστική αφαίρεση αυτών των αποδεικτικών ή πιστοποιητικών και του ναυτικού φυλλαδίου.
[Το άρθρο 250α προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 7 του Ν. 2575/1998, (ΦΕΚ Α' 23)]

Άρθρον 251
Πειθαρχικαί κυρώσεις επί προσφυγής εις αλλοδαπάς Αρχάς

Επί παραβάσεως του άρθρου 238 επιβάλλεται προσωρινή στέρησις διαρκείας τριών μηνών μέχρι ενός έτους και επί επιβαρυντικών περιστάσεων ενός μέχρι δύο ετών.

Άρθρον 252
Πειθαρχικαί κυρώσεις επί λιποταξίας

1. Επί λιποταξίας επιβάλλεται προσωρινή στέρησις της ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος ενός μέχρι πέντε ετών. Εις ην περίπτωσιν ο ναυτικός εντός 24 ωρών από του απόπλου του πλοίου ενεφανίσθη ενώπιον Λιμενικής ή Προξενικής ή επιτοπίου Αρχής, δηλών ότι είναι πρόθυμος ν' αναλάβη την εργασίαν του, επιβάλλεται προσωρινή στέρησις έξι μηνών μέχρις ενός έτους.
[Η παρ. 1 του άρθρου 252 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 211/1975, (ΦΕΚ Α' 258)]
2. Προκειμένου περί ναυτικού κατόχου αποδεικτικού ναυτικής ικανότητος ή έχοντος κατά τον χρόνον της λιποταξίας υπηρεσίαν άνω των δύο ετών, το Πρωτοβάθμιον Πειθαρχικόν Συμβούλιον δύναται μετά διετίαν από της εκδόσεως της αποφάσεως να επιτρέψη τη αιτήσει του ενδιαφερομένου παροχήν αδείας ναυτολογήσεως αποκλειστικώς επί πλοίων μη προσεγγιζόντων εις αλλοδαπούς λιμένας, προς συμπλήρωσιν ετησίας θαλάσσιας υπηρεσίας μεθ' ην δύναται να επιτραπή και η επί παντός πλοίου ναυτολόγησις.
3. Επί λιποταξίας ναυτικού κατά την πρώτην ναυτολόγησιν επιβάλλεται οριστική στέρησις της ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος, εάν ούτος δεν εμφανισθή εντός 24 ωρών από του απόπλου του πλοίου ενώπιον Λιμενικής ή Προξενικής ή επιτοπίου Αρχής δηλών ότι είναι πρόθυμος να αναλάβη την εργασίαν του εκ νέου.
4. Ναυτικός καταδικασθείς επί λιποταξία υποχρεούται εις την αποκατάστασιν των ζημιών τας οποίας επέφερεν εκ της λιποταξίας του εις το πλοίον προς αποστολήν αντικαταστάτου.

Άρθρον 253
Επέκτασις εφαρμογής πειθαρχικών διατάξεων

1. Αι διατάξεις των άρθρων 248 περίπτ. γ' και δ', 249, 250 παρ. 1 περίπτ. β', γ' και δ' και παρ. 2, 252, 254, 255 περίπτ. γ', 256, 257 περίπτ. γ' και δ', 258, 259, 262 παρ. 3, 263, 264, 266,

267, 268 παρ. 1 και 269 παρ. 4, εφαρμόζονται και επί ημεδαπών ναυτικών υπηρετούντων επί πλοίων υπό ξένην σημαίαν, ησφαλισμένων εις το Ναυτικόν Απομαχικόν Ταμείον.
2. Η πειθαρχική δίωξις χωρεί κατόπιν καταγγελίας του ημεδαπού πλοιάρχου.
3. Αι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και κατά παντός κατόχου αποδεικτικού ναυτικής ικανότητος ή «φυλλαδίου ναυτικού» εκδοθέντων υπό αρμοδίων Αρχών, αν ο Αρχηγός Λιμενικού Σώματος ήθελε διατάξη τούτο.

Άρθρον 254
Μετατροπή ποινής προσωρινής στερήσεως

1. Η πειθαρχική ποινή προσωρινής στερήσεως ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος μέχρι δύο ετών, μετατρέπεται υποχρεωτικώς εις χρηματικήν τοιαύτην, ανερχομένην εις το εν όγδοον (1/8) του εν τη συλλογική συμβάσει προβλεπομένου μισθού του ναυτικού, δι' έκαστον μήνα στερήσεως, του τιμωρηθέντος έχοντος δικαίωμα επιλογής επί του τρόπου εκτίσεως του συνόλου η τμήματος της ποινής αυτού.
2. Δια τα αδικήματα εγκαταλείψεως θέσεως, εγκαταλείψεως κινδυνεύοντος πλοίου, στάσεως, βιαιοπραγίας, πειρατείας, επιβουλής κατά του πλοιάρχου, καταχρήσεως εξουσίας, μη αυτοπρόσωπου διευθύνσεως του πλοίου, ανυπακοής πλοιάρχου, παραλείψεων πλοιάρχου επί συγκρούσεως, παραλείψεως βοηθείας εις κινδυνεύοντα πρόσωπα, παρανόμου εισκομίσεως ναρκωτικών, βαρείας αμελείας εξ ης προήλθε ναυτικόν ατύχημα μη επισύρον ποινήν οριστικής στερήσεως, παραλείψεως εκτελέσεως των υπό των οικείων Κανονισμών προβλεπομένων γυμνασίων, ρυπάνσεως της θαλάσσης δια πετρελαιοειδών και παραβάσεων του Κανονισμού Αποφυγής Συγκρούσεως, το δικαίωμα μετατροπής της πειθαρχικής ποινής προσωρινής στερήσεως του ναυτικού επαγγέλματος εις χρηματικήν τοιαύτη, χωρεί δια πειθαρχικάς ποινάς χρονικής διαρκείας μέχρις ενός έτους, εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά της προηγουμένης παραγράφου.
3. Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα και τα εκ μετατροπής πειθαρχικών ποινών ποσά αποτελούν έσοδον του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου.
4. Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογήν και δια τους τιμωρηθέντας ναυτικούς και μη εισέτι εκτίσαντας καθ' οιονδήποτε τρόπον τας πειθαρχικάς αυτών ποινάς. Κατά πάσαν περίπτωσιν επιστροφή καταβληθέντων ποσών προς εξαγορά επιβληθείσης πειθαρχικής ποινής, απαγορεύεται.
[Το άρθρο 254 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 211/1975, (ΦΕΚ Α' 258)]

Άρθρον 255
Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται:
α) Τα υπαγόμενα εις την αρμοδιότητα του πλοιάρχου μετά εξ μήνας.
β) Τα υπαγόμενα εις την αρμοδιότητα των Λιμενικών ή Προξενικών Αρχών μετά εν έτος από της τελέσεως αυτών.
γ) Τα συνεπαγόμενα προσωρινήν ή οριστικήν στέρησιν μετά τέσσαρα έτη από της τελέσεως αυτών ή της εκδόσεως της αμετακλήτου αποφάσεως ποινικού δικαστηρίου, συνεπεία της οποίας ενεργείται η περαιτέρω πειθαρχική δίωξις.

Άρθρον 256
Παραγραφή πειθαρχικών ποινών

Η αμετακλήτως καταγνωσθείσα πειθαρχική ποινή παραγράφεται μετά εξαετίαν από της εκδόσεως της οικείας αποφάσεως πλην των επιβαλλουσών οριστικήν στέρησιν.

Άρθρον 257
Όργανα ασκήσεως πειθαρχικής εξουσίας

Πειθαρχικήν εξουσίαν ασκούν:
α) ο πλοίαρχος.

β) αι Λιμενικαί ή Προξενικαί Αρχαί,
γ) το Πρωτοβάθμιον Πειθαρχικόν Συμβούλιον Εμπορικού Ναυτικού.
δ) το Δευτεροβάθμιον Πειθαρχικόν Συμβούλιον Εμπορικού Ναυτικού.

Άρθρον 258
Σύνθεσις Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού

Το Πρωτοβάθμιον Πειθαρχικόν Συμβούλιον Εμπορικου Ναυτικού συγκροτείται εκ των κάτωθι τακτικών μελών:
α) Ενός αντιπλοιάρχου Λιμενικού Σώματος, ως προέδρου, οριζομένου υπό του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος.
β) Ενός πλωτάρχου Μαχίμου Πολεμικού Ναυτικού, οριζομένου υπό του Αρχηγείου Ναυτικού,
γ) Ενός βοηθού Δικαστικού Συμβούλου Α' του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων οριζομένου υπό του Υπουργού Εθνικής Αμύνής,
δ) Ενός πλοιάρχου Α' τάξεως του Εμπορικού Ναυτικού, οριζομένου υπό του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, προτάσει της Ενώσεως Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού.
ε) Ενός εκπροσώπου του οικείου Κλάδου εις ον ανήκει ο παραπεμπόμενος ναυτικός, οριζομένου υπό του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, προτάσει της Ενώσεως του Κλάδου τούτου.
[Το άρθρο 258 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ΝΔ 32/1974 (ΦΕΚ Α' 248)]

Άρθρον 259
Σύνθεσις Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού

Το Δευτεροβάθμιον Πειθαρχικόν Συμβούλιον Εμπορικού Ναυτικού συγκροτείται εκ των κάτωθι τακτικών μελών:
α) Του Υπαρχηγού του Λιμενικού Σώματος, ως προέδρου,
β) Ενός πλοιάρχου ή αντιπλοιάρχου Μαχίμου Πολεμικού Ναυτικού, οριζομένου υπό του Αρχηγείου Ναυτικού,
γ) Ενός Δικαστικού Συμβούλου Γ' ή Β' του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, οριζομένου υπό του Υπουργού Εθνικής Αμύνης,
δ) ενός πλοιάρχου Α' τάξεως του Εμπορικού Ναυτικού, οριζομένου υπό του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, προτάσει της Ενώσεως Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού,
ε) Ενός εκπροσώπου του οικείου Κλάδου εις ον ανήκει ο παραπεμπόμενος ναυτικός, οριζομένου υπό του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, προτάσει της Ενώσεως του Κλάδου τούτου.
[Το άρθρο 259 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ΝΔ 32/1974 (ΦΕΚ Α' 248)]

Άρθρον 260
Αποζημίωσις μελών Πειθαρχικών Συμβουλίων

Η αποζημίωσις των μελών των Πειθαρχικών Συμβουλίων ορίζεται δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας-Μεταφορών και Επικοινωνιών, κατά πραγματοποιουμένην συνεδρίασιν, βαρύνει δε το Ναυτικόν Απομαχικόν Ταμείον εις ο περιέρχονται τα εκ των επιβαλλομένων προστίμων ή μετατροπής των πειθαρχικών ποινών έσοδα.

Άρθρον 261
Ρύθμισις διαδικασίας κλπ. Πειθαρχικών Συμβουλίων

Δια Π. Διατάγματος εκδιδομένου προτάσει του Υπουργού θέλουν ρυθμισθή τα αφορώντα την διαδικασίαν ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων, τον διορισμόν και την αναπλήρωσιν των μελών, τον σχηματισμόν απαρτίας και πλειοψηφίας ως και πάσα λεπτομέρεια αναγκαία δια την λειτουργίαν των Πειθαρχικών Συμβουλίων.

Άρθρον 262
Επιβολή Πειθαρχικών Ποινών

1. Αι πειθαρχικαί ποιναί της επιπλήξεως και του προστίμου επιβάλλονται υπό του Πλοιάρχου ή υπό της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής.
2. Προκειμένου περί επιβολής πειθαρχικής ποινής της επιπλήξεως ή προστίμου κατά πλοιάρχου αρμοδία είναι η Λιμενική ή Προξενική Αρχή.
3. Αι πειθαρχικαί ποιναί της στερήσεως ασκήσεως του ναυτικού επαγγέλματος επιβάλλονται μόνον υπό των Πειθαρχικών Συμβουλίων Εμπορικού Ναυτικού.

Άρθρον 263
Ενέργεια πειθαρχικής διώξεως

1. Η πειθαρχική δίωξις ασκείται υπό των εν άρθρω 257 οριζομένων αρμοδίων οργάνων δια γνωστοποιήσεως του παραπτώματος και των υπαρχόντων στοιχείων εις τον παραβάτην.
2. Ο Αρχηγός Λιμενικού Σώματος δύναται δι' ητιολογημένης αποφάσεως να απορρίψη πάσαν καταγγελίαν ή να θέση εις το Αρχείον σχηματισθείσαν δικογραφίαν ως νόμω ή ουσία αβάσιμον.

Άρθρον 264
Σχέσις ποινικής και πειθαρχικής διώξεως

Η απαλλακτική απόφασις του ποινικού δικαστηρίου δεν αποκλείει την επί πειθαρχικώ παραπτώματι δίωξιν.

Άρθρον 265
Κατάσχεσις ναυτικού φυλλαδίου

Υποβληθείσης εις την αρμοδίαν Λιμενικήν ή Προξενικήν Αρχήν μηνύσεως επί παραβάσει των άρθρων 205, 207, 208, 213 και 214 του παρόντος Κώδικος και πιθανολογούμενης ταύτης, κατόπιν πορίσματος ενόρκου προανακρίσεως:
α) κατάσχεται το ναυτικόν φυλλάδιον και το αποδεικτικόν ναυτικής ικανότητος του μηνυθέντος,
β) απαγορεύεται η απόδοσις ή έκδοσις αντιγράφων αυτών προ της εκδόσεως της τελεσιδίκου πειθαρχικής αποφάσεως.

Άρθρον 266
Απολογία εγκαλουμένου

Ο καθ' ου ησκήθη πειθαρχική δίωξις καλείται προς απολογίαν εντός ευλόγου χρόνου, τασσομένου υπό του ασκούντος την δίωξιν.

Άρθρον 267
Σχηματισμός πειθαρχικών δικογραφιών

1. Εις περιπτώσεις καθ' ας καθίσταται δυσχερής η συγκέντρωσις στοιχείων προς συμπλήρωσιν δικογραφίας δια την πειθαρχικήν δίωξιν των ναυτικών ενώπιον των κατά τ' ανωτέρω Πειθαρχικών Συμβουλίων, επιτρέπεται όπως μετ' απόφασιν του Αρχηγού Λιμενικού Σώματος, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, η δικογραφία θεωρείται συμπεπληρωμένη, εάν υφίστανται εν αυτή η καταγγελία και η απολογία του εγκαλουμένου ναυτικού.
2. Ειδικώς επί περιπτώσεων λιποταξίας ή παρανόμου απουσίας η βεβαίωσις της παραβάσεως ενεργείται κατά τα δι' αποφάσεως του Υπουργού οριζόμενα.

Άρθρον 268

Απόφασις

1. Οι ασκούντες την πειθαρχικήν εξουσίαν εκδίδουν έγγραφον ητιολογημένην απόφασιν.
2. Κατ' εξαίρεσιν η εκδοθείσα υπό του πλοιάρχου απόφασις καταχωρείται μόνον εις το Ποινολόγιον, ανακοινουμένη αμελλητί εις τον τιμωρηθέντα όστις καλείται όπως λάβη γνώσιν επί υπογραφή, γενομένης μνείας της τυχόν αρνήσεως.
3. Η υπό της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής εκδιδομένη απόφασις επιδίδεται εν αντιγράφω εις τον ενδιαφερόμενον.
4. Δια Π. Διατάγματος ρυθμίζονται αι λεπτομέρειαι τηρήσεως Ποινολογίου υπό των πλοιάρχων των εμπορικών πλοίων και των Λιμενικών ή Προξενικών Αρχών.

Άρθρον 269
Εφέσεις κατά πειθαρχικών αποφάσεων

1. Κατά της επιβαλλούσης ποινήν προστίμου αποφάσεως του πλοιάρχου επιτρέπεται μόνον έφεσις ενώπιον οιασδήποτε Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από της επιβολής του προστίμου. Η έφεσις και η προς άσκησιν αυτής προθεσμία, δεν αναστέλλουν την εκτέλεσιν της αποφάσεως.
2. Αι αποφάσεις της Λιμενικής ή Προξενικής Αρχής, δι' ων επιβάλλονται πειθαρχικαί ποιναί εις πρώτον βαθμόν, προσβάλλονται δι' εφέσεως ασκουμένης εντός δύο μηνών από της επιδόσεως της αποφάσεως εις τον τιμωρηθέντα. Η έφεσις, κατατιθεμένη παρ' οιαδήποτε Λιμενική ή Προξενική Αρχή, απευθύνεται ενώπιον του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου και δεν αναστέλλει την εκτέλεσιν της επιβληθείσης ποινής.
3.Ασκηθείσης εφέσεως κατά των εν τη προηγουμένη παραγράφω αποφάσεων ο Υπουργός δύναται μετ' αίτησιν του τιμωρηθέντος, να διατάξη την αναστολήν εκτελέσεως της επιβληθείσης ποινής μέχρις εκδόσεως αποφάσεως επί της ασκηθείσης εφέσεως, εφ' όσον απηγγέλθη ποινή στερήσεως μέχρις εξ μηνών.
[Η παρ. 3 του άρθρου 269 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 211/1975 (ΦΕΚ Α' 248)]
4. Κατά των καταδικαστικών αποφάσεων του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου, δικάζονται εις πρώτον βαθμόν, επιτρέπεται η άσκησις εφέσεως υπό του τιμωρηθέντος, εντός προθεσμίας ενός μηνός από της εις αυτόν επιδόσεως της αποφάσεως. Το αυτό δικαίωμα έχει και ο Υπουργός επί πάσης αποφάσεως εντός προθεσμίας τριών μηνών από της εκδόσεως της αποφάσεως. Η έφεσις απευθύνεται ενώπιον του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου και δεν αναστέλλει την εκτέλεσιν της επιβληθείσης ποινής. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρον 270
Αναδρομική μετατροπή πειθαρχικών ποινών

Εξαιρετικώς αι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 254 του παρόντος Κώδικος εφαρμόζονται και δια τους κατά την έναρξιν ισχύος του παρόντος πειθαρχικώς τιμωρηθέντας ναυτικούς δια προσωρινής στερήσεως μέχρις ενός έτους και μη εκτίσαντας ταύτην εν όλω ή εν μέρει.

Άρθρον 271
Παραίτησις από προσφυγών εις αλλοδαπάς Αρχάς

Αι εκκρεμούσαι κατά την δημοσίευσιν του παρόντος υποθέσεις ενώπιον αλλοδαπών Δικαστικών Αρχών δεν συνεπάγεται τας κυρώσεις του άρθρου 238 εάν ο ενδιαφερόμενος ήθελεν υποβάλει εις το Υπουργείον αντίγραφον εγγράφου παραιτήσεως από της εκδικάσεως της υποθέσεως εις την αλλοδαπήν Αρχήν.

Άρθρον 272
Τελικαί διατάξεις

1. Δια Π. Διαταγμάτων προκαλουμένων υπό των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών δύνανται να προσαρμόζονται ή και να αυξομειούνται τα υπό του παρόντος Κώδικος προβλεπόμενα πρόστιμα.
2. Εις τον προϋπολογισμόν του Υπουργείου εγγράφεται κατ' είδος Ειδικόν Κεφάλαιον δια την αντιμετώπισιν δαπανών μελετών και ερευνών τομέως Ναυτιλίας. Τα δικαιολογητικά αναγνωρίσεως των δαπανών τούτων καθορίζονται δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Άρθρον 273

1. Η ισχύς του παρόντος Κώδικος άρχεται μετά εξάμηνον από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην των διατάξεων αυτού, αι οποίαι προβλέπουν ως αναγκαίαν δια την εφαρμογήν των την έκδοσιν Π. Διαταγμάτων, Υπουργών Αποφάσεων και Κανονισμών, οπότε η ισχύς των τοιούτων διατάξεων, άρχεται από της δημοσιεύσεως των εν λόγω Π. Διαταγμάτων, Υπουργικών Αποφάσεων και Κανονισμών.
2. Από της ενάρξεως της ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κώδικος, καταργείται πάσα άλλη διάταξις αναγομένη εις θέματα ρυθμιζόμενα υπ' αυτών ή αντικείμενη εις ταύτας, εξαιρέσει των διατάξεων περί φορολογίας πλοίων.